

אין להעתיק, לצלם את השאלות ופתרונן, או קטעים מהם, בשום צורה ובשום אמצעי אלקטרוני, אופטי, או מכני, לכל מטרה שהיא, ואין לעשות בהם כל שימוש מסחרי, לרבות צילום והקלטה, ללא אישור מראש ובכתב מלשכת רואי חשבון בישראל.

מבחן חשב שכר בכיר - ספטמבר 2024 - 15.9.2024

1. משמעות המונחים המוזכרים במבחן היא כמשמעותם בחוקים ובתקנות הרלוונטיים, בהנחיות ובכללי מס הכנסה ובהנחיות המוסד לביטוח לאומי, אלא אם כן צוין אחרת בשאלה.
2. במקרים הרלוונטיים, אם לא צוין אחרת בשאלה, העובדים והעובדות הם תושבי ישראל, רווקים בני 30, עובדים רגילים אצל מעבידם היחיד, שזו להם הכנסה יחידה והם אינם זכאים לכל הטבת מס חריגה, למעט זו המוקנית להם על פי נתוני השאלה.
3. במקרים המתאימים בפרק מס הכנסה במבחן, אם לא צוין אחרת בשאלה, יש להתחשב בנקודות זיכוי. כמו כן, חישוב מס הכנסה הנערך לבני זוג נשואים הוא חישוב נפרד, אלא אם כן צוין אחרת בשאלה.
4. אם לא צוין אחרת בשאלה, הזכויות המוקנות לעובדים ולעובדות הן הזכויות המזעריות הנובעות מהחוקים, מהתקנות ומצווי ההרחבה הרלוונטיים. כלומר, אם לא נכתב אחרת בשאלה, המעביד אינו צד להסכם קיבוצי מיוחד או כללי, אין הסדר קיבוצי, אין צו הרחבה ענפי שהוראותיו חלות על המעביד והעובדים ולא קיים הסכם עבודה אישי שהוראותיו רלוונטיות לשאלה.

מס הכנסה

	<p>שאלה מספר 1.</p> <p>הכנסתה של לוסי, אלמנה בת 44, בשנת 2023, הורכבה מהסכומים שלהלן:</p> <p>שכר עבודה ..... ₪ 66,892</p> <p>קצבת תלויים מהמוסד לביטוח לאומי (לפי פרק ה' בחוק הביטוח הלאומי) ..... ₪ 29,340</p> <p>מענק פטירה מהמוסד לביטוח לאומי (לפי פרק י"ד, סימן ב' בחוק הביטוח הלאומי) ..... ₪ 9,613</p> <p>קצבת ילדים מהמוסד לביטוח לאומי (לפי פרק ביטוח אמהות בחוק הרלוונטי) ..... ₪ 4,452</p> <p>מהי "הכנסה חייבת" של לוסי בשנת 2023?</p> <p style="text-align: right;">א. 66,892 ₪</p> <p style="text-align: right;">ב. 76,505 ₪</p> <p style="text-align: right;">ג. 96,232 ₪</p> <p style="text-align: right;">ד. 71,344 ₪</p>
פתרון	
	<p>סעיפים רלוונטיים</p> <p>פקודת מס הכנסה - ס' 1, (2)2, (ג)9</p> <p>חוק הביטוח הלאומי - פרק ה', סימן ח' - גמלאות לתלויים בנפגעי עבודה.</p> <p>חוק הביטוח הלאומי - פרק י"ד, סימן ב' - מענק פטירה.</p>
	<p>הסבר הפתרון</p> <p>מועד 9/2024 שנת המס - 2023</p> <p>א</p> <p>סך הכנסתה של לוסי, בשנת 2023: $66,892 + 29,340 + 9,613 + 4,452 =$ ₪ 110,297</p> <p>לפי ס' 1 לפקודה - "הכנסה חייבת" - הכנסה לאחר הניכויים, הקיזוזים והפטורים שהותרו ממנה לפי כל דין.</p> <p>לפי ס' (ג)9 לפקודה, פטורה ממס קצבת נכות המשתלמת לפי סימן ה' לפרק ה', פרק ט', פרק י"ג או פרק י"ג לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995, קצבת אזרח ותיק וקצבת שאירים המשתלמות לפי פרק י"א לחוק האמור, וקצבת תלויים המשתלמת לפי פרק ה', י"ג או י"ג לאותו חוק.</p> <p>מענק הפטירה שלוסי קיבלה מהמוסד לביטוח לאומי, לפי פרק י"ד, סימן ב' בחוק הביטוח הלאומי, אינו גימלה מחליפת שכר ואינו קיצבה חבת מס. מענק זה לא נחשב כהכנסה לענין פקודת מס הכנסה (מענק פטירה משולם לבן זוג של נפטר, שקיבל עד לפטירתו אחת מהקצבאות האלה: קצבת אזרח ותיק, הבטחת הכנסה, נכות כללית, שירותים מיוחדים, נפגעי עבודה, שאירים או אסירי ציון).</p> <p>לפי ס' 73 בחוק הביטוח הלאומי, קצבת הילדים שלוסי קיבלה מהמוסד לביטוח לאומי, לפי פרק ביטוח אמהות בחוק הביטוח הלאומי, לא נחשבת כהכנסה לענין פקודת מס הכנסה. גם קצבה זו אינה גימלה מחליפת שכר.</p> <p>כלומר, "הכנסה חייבת" של לוסי בשנת 2023 - ₪ 66,892.</p> <p style="text-align: right;">תשובה א.</p>

<p>שאלה מספר 2.</p>	<p>ב-3/2023 קיבלה לוסי 3 מתנות. האחת - לרגל חג הפורים, קיבלה מהמעסיק כרטיס כניסה משפחתי לנשף מסכות "אורה ושמחה" במתנ"ס העירוני, שערכו ועלותו 55 ₪. השניה - סידור פרחים מהמעסיק לרגל יום הולדתה, שערכו ועלותו 110 ₪. השלישית - מתנה לרגל גיוסה לצה"ל של בתה, מועד העובדים בסופרמרקט שבו היא עובדת, שערכה ועלותה 75 ₪, מדמי הועד שמשלמים כל עובדי הסופרמרקט בכל חודש. לא היו אלו המתנות הראשונות שלוסי קיבלה בשנת 2023. ב-2/2023 המעסיק העניק לה המחאת שי על סך 135 ₪, לרגל נישואי בנה הבכור, ומגש פירות יבשים שערכו ועלותו 45 ₪, לרגל ט"ו בשבט (יראש השנה לאילנות).</p> <p>מהו הסכום שיש לזקוף לשכרה של לוסי, לצורך חישוב מס, בשל המתנות שקיבלה ב-3/2023?</p> <p>א. 240 ₪ ב. 165 ₪ ג. 150 ₪ ד. 0 ₪</p>
<p>פתרון</p>	
<p>סעיפים רלוונטיים</p>	<p>פקודת מס הכנסה - ס' 2(2), 17 (רישא). תקנות מס הכנסה (ניכוי הוצאות מסויימות) - תקנה 4(2). חוזר מס הכנסה 34/93 (חטיבה משפטית / ניכויים). הנחיות מס הכנסה.</p>
<p>הסבר הפתרון מועד 9/2024 שנת המס - 2023</p> <p>ב</p>	<p>המתנה שקיבלה מועד העובדים בסופרמרקט, מדמי הועד שהפגישו כל העובדים (כולל לוסי) בכל חודש, לא מהווה הכנסה אצל לוסי.</p> <p>מתנות לרגל אירועים החוזרים על עצמם:</p> <p>מתנה שנתן מעסיק לעובדו לרגל אירועים החוזרים על עצמם מידי שנה, כמו מתנות לרגל חגים, ימי הולדת, שי ליום האשה וכו' - מתנות מסוג זה נחשבות הכנסת עבודה אצל העובד לפי סעיף 2(2) לפקודת מס הכנסה, בין שניתנו בכסף ובין שניתנו בשווה כסף, בין שניתנו במישרין או בעקיפין.</p> <p>לפיכך, לשכרה של לוסי יש לזקוף סך של 110 ₪, שווי המתנה שקיבלה מהמעסיק לרגל יום הולדתה ושווי כרטיס כניסה משפחתי לנשף מסכות "אורה ושמחה" במתנ"ס לרגל חג הפורים, שערכו ועלותו 55 ₪.</p> <p>לסיכום, בשל המתנות שקיבלה לוסי ב-3/2023, יש לזקוף לשכרה, לצורך חישוב מס, 165 ₪.</p> <p>(165 ₪ = 55 מתנה לרגל חג הפורים + 110 מתנה לרגל יום הולדתה)</p> <p>תשובה ב.</p>

<p>מתחילת עבודתו של ינון אצל המעסיק, ב-7/2/22, העמיד המעסיק לרשותו ולשימוש רכב צמוד. שנת רישום הרכב: 2021, סוג הרכב: 1, קוד תוצר: 312, קוד דגם: 74. בנוסף, העמיד לרשותו גם טלפון סלולרי (רט"ן). ההוצאה החודשית בשל הרט"ן קבועה ועומדת על 89.90 ₪ (כולל ב-11/2023). לפי הסכם העבודה, ינון משתתף ב-20% מההוצאה החודשית בשל הרט"ן. ביום 29/10/23 גויס ינון לשירות מילואים. הוא נסע לבסיס הצבאי ברכב הצמוד. ב-31/10/23 הגיעה אשתו של ינון לבסיס הצבאי ולקחה מינון את הטלפון הסלולרי (רט"ן) ואת מפתחות הרכב. באותו היום בערב (31/10/23) הִחֲזִירָה את הרכב הצמוד למעסיקו של ינון. את הטלפון הסלולרי השאירה בביתם. בכל חודש 11/2023 ינון היה במילואים. ברכב לא נעשה כל שימוש בחודש זה.</p> <p>מהו השווי שִׁיזָקֵף לשכרו של ינון, בתלוש 11/2023, בשל הרכב הצמוד והרט"ן (סכום מעוגל)?</p> <p>א. 2,707 ₪ ב. 0 ₪ ג. 27 ₪ ד. 2,617 ₪</p>	<p>שאלה מספר 3.</p>
<p>פתרון</p>	
<p>פקודת מס הכנסה - ס' 2(2). תקנות מס הכנסה (שווי השימוש ברדיו טלפון נייד). תקנות מס הכנסה (שווי השימוש ברכב) - תקנה 1 (הגדרות) תקנות מס הכנסה (ניכוי הוצאות רכב) - תקנה 1 (הגדרות). הנחיות מס הכנסה.</p>	<p>סעיפים רלוונטיים</p>
<p>לאחר שהרכב הצמוד הוחזר למעסיק ב-31/10/2023, בחודש 11/2023 לא הועמד רכב לרשותו של ינון ולשימוש.</p> <p>לפיכך, לא יזקף לשכרו של ינון שווי שימוש ברכב צמוד בחודש זה.</p> <p>טלפון סלולרי (רט"ן)</p> <p>לפי תקנה 2 לתקנות מס הכנסה (שווי השימוש ברדיו טלפון נייד) - "שווי השימוש לכל חודש ברדיו טלפון נייד שהועמד לרשות העובד, לְמַעַט רדיו טלפון קָאָמור שניתן להתקשר ממנו למקום העבודה בלבד, יהיה מחצית מההוצאה החודשית או 115 שקלים חדשים, לפי הנמוך, והכל בניכוי סכום ההוצאה החודשית ששילם העובד בשל אותו רדיו טלפון נייד."</p> <p>ההוצאה החודשית (ההוצאה שהוצאה בחודש בשל הרט"ן, לרבות הוצאה קבועה, דמי שימוש, מע"מ, תיבה קולית, שירותים נלווים, השתתפות העובד וכדומה): 89.90 ₪</p> <p>הנמוך מבין מחצית ההוצאה החודשית או 115 ₪: $\min(115; 89.90 / 2) = 44.95$ ₪</p> <p>סכום ההוצאה החודשית ששילם ינון: $89.90 \times 20\% = 17.98$ ₪</p> <p>שווי השימוש שיש לזקוף לשכר 11/2023 של ינון: $\max(44.95 - 17.98; 0) = 26.97$ ₪</p> <p>לסיכום - לשכרו של ינון ייזקף שווי בסך 27 ₪ (מעוגל), בשל הרט"ן.</p> <p>תשובה ג.</p>	<p>הסבר הפתרון</p> <p>מועד 9/2024 שנת המס - 2023</p> <p>ג</p>

<p>שאלה מספר 4.</p> <p>לוסי, שבשנת המס 2023 מלאו לה 67 שנים, עובדת אצל מעסיקה היחיד. בכרטיס העובד (טופס 101) שמסרה למעסיק (שמולא ונחתם כנדרש), ביקשה זיכוי ממס בגין בן זוגה ינון, שבשנת המס האמורה מלאו לו 66 שנים, המתגורר עימה ואין לו הכנסות בשנת המס. יצויין שלזוג שני בנים שבשנת 2023 מלאו להם 39 ו-42 שנה.</p> <p>האם, לאור בקשתה, בחישוב המס על הכנסתה, זכאית לוסי לזיכוי ממס (נקודת זיכוי או חלק מנקודת זיכוי) בגין בן זוגה ינון? (בחר/י את המשפט הנכון ביותר מִבין המשפטים הבאים)</p> <div data-bbox="124 405 405 562"> </div> <p>א. לא, מאחר שבן זוגה ינון לא הגיע עדיין לגיל הפרישה. ב. כן. לוסי זכאית לזיכוי כאמור בגין בן זוגה ינון. ג. לא, מאחר שזיכוי כאמור ניתן ליחיד מוטב בלבד. ד. כן, אבל אך ורק אם ינון נכה על פי סי' 9(5) לפקודה.</p>							
<p align="center">פתרון</p>							
<p>סעיפים רלוונטיים</p> <p>פקודת מס הכנסה - סי' 1, 37. חוק גיל פרישה - סי' 3. תקנות מס הכנסה (ניכוי ממשכורת ומשכר עבודה).</p>							
<p>הסבר הפתרון</p> <p>מועד 9/2024 שנת המס - 2023</p> <p>ב</p> <p>לפי סי' 37 לפקודה (אין ילדים) - " בחישוב המס של יחיד מוטב תושב ישראל, שהוכיח להנחת דעתו של פקיד השומה כי בשנת המס שכלכלת בן זוגו היתה עליו, תובא בחשבון נקודת זיכוי אחת; לענין סעיף זה, "יחיד מוטב" - יחיד שהוא או שבן זוגו הגיע לגיל פרישה, או שהוא או שבן זוגו, עיוור או נכה כמשמעותם בסעיף 9(5)א). "</p> <p>לפי סי' 66(ג)2 (יש ילדים) - " לענין זכאות לפי סעיף 37 של יחיד מוטב, כהגדרתו באותו סעיף, תובא בחשבון ½ נקודת זיכוי בלבד, ולא תהא זכאות לנקודות זיכוי לפי סעיפים 38 ו-39. "</p> <p>כבת 67, לוסי הגיעה זה מכבר לגיל הפרישה. לפיכך, היא "יחיד מוטב" לענין סי' 37 לפקודה. לפי הצהרתה בכרטיס העובד (טופס 101), בן זוגה ינון מתגורר עימה ואין לו הכנסות בשנת המס. לפי פרט 3 בתוספת א' בתקנות מס הכנסה (ניכוי ממשכורת ומשכר עבודה) - "מהמס שחושב כאמור תובאנה בחשבון נקודות הזיכוי המגיעות לכל עובד לפי סעיפים 34, 36, 33, 37, 39א, 40, 40ב, 40ג או 140 ו-66(ג) לפקודה בהתאם להצהרתו בכרטיס העובד לפי תקנה 2".</p> <p>מכל האמור לעיל, בחישוב המס על הכנסתה, לוסי זכאית לזיכוי כאמור בגין בן זוגה ינון.</p> <p>מספר זהות <u>015092024</u> דף 2 מתוך 2 101</p> <p align="center">ח. אני מבקש/ת פטור או זיכוי ממס מהסיבות הבאות (סמן/י ✓ בריבוע המתאים)</p> <table border="1"> <tr> <td data-bbox="151 1352 1157 1384"> ☒ 1 אני תושב/ת ישראל. </td> </tr> <tr> <td data-bbox="151 1384 1157 1435"> ☐ א 2 אני נכה 100% / עיוור/ת לצמיתות. מצורף אישור משרד הביטחון/האוצר/פקיד השומה/תעודת עיוור שהתנאה לאחר 1.1.94. אם לא סומן בחלק ה' כי "אין לי הכנסות אחרות ממשכורת, מקצבה וממלגה" העובד יזפנה לפקיד השומה לעריכת תיאום מס. </td> </tr> <tr> <td data-bbox="151 1435 1157 1467"> ☐ ב 2 בנוסף, אני מקבל תגמול חודשי לפי חוק הנכים (תגמולים ושיקום) או לפי חוק התגמולים לפגועי פעולות איבה⁽¹⁴⁾. יש לצרף אישור על קבלת תגמול זה. </td> </tr> <tr> <td data-bbox="151 1467 1157 1518"> ☐ 3 אני תושב/ת קבוע/ה ביישוב מזכה⁽¹³⁾ מתאריך _____ . אני ובני משפחתי מדרגה ראשונה, מתגוררים ביישוב _____ ואין לי "מרכז חיים" נוסף. מצורף אישור של הרשות ע"ג טופס 1312 א. </td> </tr> <tr> <td data-bbox="151 1518 1157 1615"> ☐ 4 אני עולה חדש/ה מתאריך _____ . לא היתה לי הכנסה בישראל מתחילת שנת המס הנוכחית עד תאריך _____ . מי שתקופת זכאותו אינה רצופה בשל שירות חובה בצה"ל, לימודים על תיכונים או יציאה לחר"ל - יכנה לפקיד השומה. חובה לצרף _____ </td> </tr> <tr> <td data-bbox="151 1615 1157 1666"> ☒ 5 בגין בן/בת זוגי המתגורר/ת עימי ואין לו/לה הכנסות בשנת המס. רק אם העובד/ת או בן/בת הזוג הגיע/ה לגיל פרישה או שהוא/היא נכה או עיוור/ת עפ"י סעיף 9(5) לפקודה. </td> </tr> </table> <p align="right">תשובה ב.</p>	☒ 1 אני תושב/ת ישראל.	☐ א 2 אני נכה 100% / עיוור/ת לצמיתות. מצורף אישור משרד הביטחון/האוצר/פקיד השומה/תעודת עיוור שהתנאה לאחר 1.1.94. אם לא סומן בחלק ה' כי "אין לי הכנסות אחרות ממשכורת, מקצבה וממלגה" העובד יזפנה לפקיד השומה לעריכת תיאום מס.	☐ ב 2 בנוסף, אני מקבל תגמול חודשי לפי חוק הנכים (תגמולים ושיקום) או לפי חוק התגמולים לפגועי פעולות איבה ⁽¹⁴⁾ . יש לצרף אישור על קבלת תגמול זה.	☐ 3 אני תושב/ת קבוע/ה ביישוב מזכה ⁽¹³⁾ מתאריך _____ . אני ובני משפחתי מדרגה ראשונה, מתגוררים ביישוב _____ ואין לי "מרכז חיים" נוסף. מצורף אישור של הרשות ע"ג טופס 1312 א.	☐ 4 אני עולה חדש/ה מתאריך _____ . לא היתה לי הכנסה בישראל מתחילת שנת המס הנוכחית עד תאריך _____ . מי שתקופת זכאותו אינה רצופה בשל שירות חובה בצה"ל, לימודים על תיכונים או יציאה לחר"ל - יכנה לפקיד השומה. חובה לצרף _____	☒ 5 בגין בן/בת זוגי המתגורר/ת עימי ואין לו/לה הכנסות בשנת המס. רק אם העובד/ת או בן/בת הזוג הגיע/ה לגיל פרישה או שהוא/היא נכה או עיוור/ת עפ"י סעיף 9(5) לפקודה.	
☒ 1 אני תושב/ת ישראל.							
☐ א 2 אני נכה 100% / עיוור/ת לצמיתות. מצורף אישור משרד הביטחון/האוצר/פקיד השומה/תעודת עיוור שהתנאה לאחר 1.1.94. אם לא סומן בחלק ה' כי "אין לי הכנסות אחרות ממשכורת, מקצבה וממלגה" העובד יזפנה לפקיד השומה לעריכת תיאום מס.							
☐ ב 2 בנוסף, אני מקבל תגמול חודשי לפי חוק הנכים (תגמולים ושיקום) או לפי חוק התגמולים לפגועי פעולות איבה ⁽¹⁴⁾ . יש לצרף אישור על קבלת תגמול זה.							
☐ 3 אני תושב/ת קבוע/ה ביישוב מזכה ⁽¹³⁾ מתאריך _____ . אני ובני משפחתי מדרגה ראשונה, מתגוררים ביישוב _____ ואין לי "מרכז חיים" נוסף. מצורף אישור של הרשות ע"ג טופס 1312 א.							
☐ 4 אני עולה חדש/ה מתאריך _____ . לא היתה לי הכנסה בישראל מתחילת שנת המס הנוכחית עד תאריך _____ . מי שתקופת זכאותו אינה רצופה בשל שירות חובה בצה"ל, לימודים על תיכונים או יציאה לחר"ל - יכנה לפקיד השומה. חובה לצרף _____							
☒ 5 בגין בן/בת זוגי המתגורר/ת עימי ואין לו/לה הכנסות בשנת המס. רק אם העובד/ת או בן/בת הזוג הגיע/ה לגיל פרישה או שהוא/היא נכה או עיוור/ת עפ"י סעיף 9(5) לפקודה.							

<p>שאלה מספר 5.</p> <p>את משכורת 9/2023 של עובדיו שילם ינון ב-5/10/2023 (יום ה'). לפי התקנות, מתי על ינון לשלם את התשלומים לקופות הגמל של העובדים, בעד משכורת זו? (העזרו בלוח השנה שלהלן)</p> <table border="1" data-bbox="140 264 1182 439"> <tr> <td>יום א' 1/10</td> <td>יום ב' 2/10</td> <td>יום ג' 3/10</td> <td>יום ד' 4/10</td> <td>יום ה' 5/10</td> <td>יום ו' 6/10</td> <td>יום שבת 7/10</td> </tr> <tr> <td>יום א' 8/10</td> <td>יום ב' 9/10</td> <td>יום ג' 10/10</td> <td>יום ד' 11/10</td> <td>יום ה' 12/10</td> <td>יום ו' 13/10</td> <td>יום שבת 14/10</td> </tr> <tr> <td>יום א' 15/10</td> <td>יום ב' 16/10</td> <td>יום ג' 17/10</td> <td>יום ד' 18/10</td> <td>יום ה' 19/10</td> <td>יום ו' 20/10</td> <td>יום שבת 21/10</td> </tr> </table> <p>א. לא יאוחר מ-16/10/2023. ב. לא יאוחר מ-12/10/2023. ג. לא יאוחר מ-13/10/2023. ד. לא יאוחר מ-15/10/2023.</p>	יום א' 1/10	יום ב' 2/10	יום ג' 3/10	יום ד' 4/10	יום ה' 5/10	יום ו' 6/10	יום שבת 7/10	יום א' 8/10	יום ב' 9/10	יום ג' 10/10	יום ד' 11/10	יום ה' 12/10	יום ו' 13/10	יום שבת 14/10	יום א' 15/10	יום ב' 16/10	יום ג' 17/10	יום ד' 18/10	יום ה' 19/10	יום ו' 20/10	יום שבת 21/10	
יום א' 1/10	יום ב' 2/10	יום ג' 3/10	יום ד' 4/10	יום ה' 5/10	יום ו' 6/10	יום שבת 7/10																
יום א' 8/10	יום ב' 9/10	יום ג' 10/10	יום ד' 11/10	יום ה' 12/10	יום ו' 13/10	יום שבת 14/10																
יום א' 15/10	יום ב' 16/10	יום ג' 17/10	יום ד' 18/10	יום ה' 19/10	יום ו' 20/10	יום שבת 21/10																
<p align="center">פתרון</p>																						
<p>תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (תשלומים לקופת גמל) - תקנה 10. תקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל) - תקנה 20.</p>	<p>סעיפים רלוונטיים</p>																					
<p>לפי תקנה 10 לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (תשלומים לקופת גמל): "תשלומים לקופת גמל יופקדו לא יאוחר מהמועד המוקדם מבין אלה: (1) שבעה ימי עסקים מיום תשלום המשכורת החודשית לעובד; (2) חמישה עשר ימים מתום החודש שבעדו על המעביד לשלם את המשכורת לעובד." לפי תקנה 20 לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל): "קופת גמל תקבל מהמעבידים רק סכומים כמפורט בתקנה 19(א), התשלומים יתקבלו במזומנים בלבד ולא יאוחר מהמועד המוקדם מבין אלה (להלן - מועד התשלום): (1) שבעה ימי עסקים מיום תשלום המשכורת החודשית לעובד; (2) חמישה עשר ימים מתום החודש שבעדו על המעביד לשלם את המשכורת לעובד." את משכורת 9/2023 של עובדיו שילם ינון ב-5/10/2023.</p> <table border="1" data-bbox="129 1182 1193 1402"> <tr> <td>יום א' 1/10</td> <td>יום ב' 2/10</td> <td>יום ג' 3/10</td> <td>יום ד' 4/10</td> <td>יום ה' 5/10</td> <td>יום ו' 6/10</td> <td>יום שבת 7/10</td> </tr> <tr> <td>יום א' 8/10</td> <td>יום ב' 9/10</td> <td>יום ג' 10/10</td> <td>יום ד' 11/10</td> <td>יום ה' 12/10</td> <td>יום ו' 13/10</td> <td>יום שבת 14/10</td> </tr> <tr> <td>יום א' 15/10</td> <td>יום ב' 16/10</td> <td>יום ג' 17/10</td> <td>יום ד' 18/10</td> <td>יום ה' 19/10</td> <td>יום ו' 20/10</td> <td>יום שבת 21/10</td> </tr> </table> <p>15 ימים מיום תשלום המשכורת החודשית לעובד הם המועד המוקדם מבין המועדים הנקובים בתקנה 10 שלעיל. לפיכך, תשלומיו של ינון לקופת הגמל ייחשבו כמשולמים בזמן, רק אם ישולמו <u>לא יאוחר מ-15/10/2023 (יום א')</u>.</p> <p align="right">תשובה ד.</p>	יום א' 1/10	יום ב' 2/10	יום ג' 3/10	יום ד' 4/10	יום ה' 5/10	יום ו' 6/10	יום שבת 7/10	יום א' 8/10	יום ב' 9/10	יום ג' 10/10	יום ד' 11/10	יום ה' 12/10	יום ו' 13/10	יום שבת 14/10	יום א' 15/10	יום ב' 16/10	יום ג' 17/10	יום ד' 18/10	יום ה' 19/10	יום ו' 20/10	יום שבת 21/10	<p>הסבר הפתרון מועד 9/2024 שנת המס - 2023</p> <p align="right">ד</p>
יום א' 1/10	יום ב' 2/10	יום ג' 3/10	יום ד' 4/10	יום ה' 5/10	יום ו' 6/10	יום שבת 7/10																
יום א' 8/10	יום ב' 9/10	יום ג' 10/10	יום ד' 11/10	יום ה' 12/10	יום ו' 13/10	יום שבת 14/10																
יום א' 15/10	יום ב' 16/10	יום ג' 17/10	יום ד' 18/10	יום ה' 19/10	יום ו' 20/10	יום שבת 21/10																

<p>שאלה מספר 6.</p> <p>לוסי, בת ה-37, עבדה אצל מעסיקה היחיד 4 שנים, ב"משכורת חודש" ובמשרה מלאה, עד שהסתיימו יחסי העבודה בין הצדדים ב-31/07/2023, עם פיטוריה. משכורתה החודשית (לרבות "המשכורת האחרונה" לפני הפרישה) היתה פְּלֶהֶלָן :</p> <p>משכורת משולבת ..... ₪ 6,903 תוספת בשל עבודה במשמרות ..... ₪ 234 שכר שעות נוספות (ממוצע 12 חודשים אחרונים לפני הפרישה) ..... ₪ 1,597 קצוּבַת אש"ל (כיסוי הוצאות ארוחה ושתייה) ..... ₪ 682</p> <p>אם לוסי קיבלה ממעסיקה מענק פרישה בסך 56,496 ₪, מהו החלק הפטור ממס של מענק זה, לפי ס' 9(א7) לפקודה? - ככל שהדבר דרוש, הניחו שלוסי ביקשה להגדיל את הפטור על המענק, מכוח סמכות מנהל רשות המיסים, והפטור הוגדל אוטומטית בהתאם [למען הסר ספק, לוסי מבקשת פטור מרבי על מענק הפרישה. כמו כן, לא היו במענק האמור סכומים שראו אותם כהכנסת עבודה של לוסי במועד שבו שולמו לקופת גמל לקצבה].</p> <p>א. 52,404 ₪ ב. 34,936 ₪ ג. 53,240 ₪ ד. 56,496 ₪</p>	
<p>פתרון</p>	
<p>פקודת מס הכנסה - סעיף 9(א7). תקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל) - תק' 1. הנחיות מס הכנסה.</p>	<p>סעיפים רלוונטיים</p>
<p>לפי ס' 9(א7)(א) לפקודה, פטור ממס :</p> <p>" (1) מענק הון שנתקבל עקב פרישה - עד סכום השווה למשכורת של חודש לכל שנת עבודה, לפי המשכורת האחרונה; עלה סכום המענק על השיעור האמור, רשאי המנהל לפטור את העודף, כולו או מקצתו, בהתחשב בתקופת השירות, בגובה השכר, בתנאי העבודה ובנסיבות הפרישה;</p> <p>(2) בשום מקרה לא יעלה הסכום הפטור לפי פסקת משנה זו על 13,310 ₪ לכל שנת עבודה וחלק יחסי מסכום זה יִשָּׁל עבודה בחלק משנה; "</p> <p>לפי נתוני השאלה, לא נכללו במענק הפרישה סכומים שראו אותם כהכנסת עבודה של לוסי במועד שבו שולמו לקופת גמל לקצבה, לפי סעיף 3(ה1)(א1) או (ב1) לפקודה.</p> <p>לפי ס' 1 לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל) - משכורת, לענין קופת גמל לפיצויים או לדמי מחלה - הכנסת עבודה, למעט תשלומים שניתנו לעובד לכיסוי הוצאותיו ולמעט שווי של שימוש ברכב שהועמד לרשותו של העובד."</p> <p>כלומר, ה"משכורת", לענין חישוב הפטור, לא תכלול את רכיב השכר "קצוּבַת אש"ל [הוצאות ארוחה ושתייה]", המהווה תשלום שניתן ללוסי לכיסוי הוצאותיה.</p> <p>משכורת של חודש, לפי משכורת אחרונה :</p> $8,734 \text{ ₪} = 1,597 \text{ שכר שעות נוספות} + 234 \text{ תוספת בשל עבודה במשמרות} + 6,903 \text{ משכורת משולבת}$ <p>החלק הפטור ממס של מענק פרישה של לוסי, לִלְאָ הגדלת הפטור שבסמכות המנהל :</p> $\min [\min (13,310 \text{ תקרה} ; 8,734) \times 4 \text{ שנות עבודה}] = 34,936 \text{ ₪}$ <p>לפי נתוני השאלה, התבקשה הגדלת הפטור על מענק ההון שנתקבל עקב הפרישה, מכוח סמכות מנהל רשות המיסים, והפטור הוגדל אוטומטית בהתאם. סמכות המנהל להגדיל את הפטור בסעיף 9(א7) עד ל-150% ממשכורת של חודש ולא יותר מתקרת הפטור הנקובה בסעיף.</p> <p>החלק הפטור ממס של מענק פרישה של לוסי, כְּנִלְל הגדלת הפטור :</p> $\min [\min (13,310 \text{ תקרה} ; 8,734 \times 150\%) \times 4 \text{ שנות עבודה}] = \underline{52,404 \text{ ₪}}$ <p style="text-align: right;">תשובה א.</p>	<p>הסבר הפתרון</p> <p>מועד 9/2024 שנת המס - 2023</p> <p style="text-align: right;">א</p>

<p>חברת סוריקטות בע"מ נמצאת בְּשִׁלְטָתָם של חמישה בני אדם. בין מחזיקי מניות החברה יש 3 אחיות שכל אחת מהן מחזיקה ב-4% מהון המניות שהוצא. לוסי, הַבְּכֹרָה מִבֵּין 3 האחיות, נשואה לינון, המחזיק ב-1.5% מהון מניות החברה. את זכויותיהם בחברה רכשו לוסי וינון אֶחָרֵי נישואיהם. בְּיִתְרָת הוֹן המניות שהוצא מחזיקים בני אדם שְׂאֵינָם קרובים של ינון או של 3 האחיות. לוסי מְשַׁמֵּט בחברה כסגנית המנכ"ל וּמְנַהֵלֶת תַּחֲנוּם פְּרִיֵת מִיָּדָע.</p> <p>בחר/י את המשפט הנכון ביותר מבין המשפטים הבאים, בהתייחס ללוסי:</p> <p>א. לוסי איננה "בעל שליטה" בחברה ואיננה "חבר". ב. לוסי היא "חבר בעל שליטה" בחברה. ג. לוסי היא "בעל שליטה" בחברה, אך איננה "חבר". ד. לוסי היא "חבר" בחברה, אך איננה "בעל שליטה" בה.</p> 	<p>שאלה מספר 7.</p>
<p>פתרון</p>	<p>סעיפים רלוונטיים</p>
<p>פקודת מס הכנסה - 32(9)(א), 76(ד)</p> <p>לפי ס' 932(9) לפקודה, בבירור הכנסתו החייבת של אדם לא יותרו ניכויים בשל -</p> <p>" (א) (1) תשלום סכומי מענק עקב פרישה או עקב מוות הפטורים ממס לפי סעיף 9(א7) ששילמה חברה שהיא בשליטתם של לא יותר מחמישה בני אדם, כמשמעותה בסעיף 76, לבעל שליטה שהוא חבר בה או לאחר במקומו, בשל שנות עבודה עד שנת 1975;</p> <p>(2) תשלומים לקופת גמל לקצבה, בעד מרכיב הפיצויים כהגדרתו בחוק הפיקוח על קופות גמל, ששילמה חברה כאמור בפסקת משנה (1) בשל חבר, בסכום העולה על 13,310 שקלים חדשים, ותשלומים לקרן השתלמות בסכום העולה על 4.5% ממשכורתו הקובעת של החבר;</p> <p>(3) קצבה ששילמה חברה כאמור בפסקת משנה (1) למי שהיה עובד בחברה ובעל שליטה בה או לקרובו, העולה על משכורתו הממוצעת בתקופת עבודתו ומוכפלת ב-1.5% בשל כל שנת עבודה; בפסקה זו, "משכורת ממוצעת" - סך כל הכנסתו של העובד מעבודה כאמור בסעיף 2(2) במהלך כל שנות עבודתו בחברה, כשהוא מחולק בשנות עבודה בחברה;</p> <p>הוראות פסקאות משנה (1) ו-(2) יחולו גם לגבי מי שטרם חלפו שנתיים מיום שחדל להיות חבר. על אף האמור בפסקה זו רשאי המנהל להורות אחרת אם ראה לעשות כן לפי הנסיבות; לעניין פסקה זו -</p> <p>"בעל שליטה" - מי שמחזיק, במישרין או בעקיפין, לבדו או ביחד עם קרובו באחת מאלה:</p> <p>(א) ב-10% לפחות מהון המניות שהוצא או ב-10% לפחות מכוח-ההצבעה;</p> <p>(ב) בזכות להחזיק ב-10% לפחות מהון המניות שהוצא או ב-10% לפחות מכוח-ההצבעה או בזכות לרכשם;</p> <p>(ג) בזכות לקבל 10% לפחות מהרווחים;</p> <p>(ד) בזכות למנות מנהל;</p> <p>"קרובו" - כמשמעותו בסעיף 76(ד);</p> <p>"חבר" - בעל שליטה שיש לו לבדו או יחד עם בן-זוגו, או שיש לבן-זוגו, במישרין או בעקיפין, לפחות 5% מהון המניות שהוצא או מכוח ההצבעה או מהזכות להחזיק או לרכוש כל אחד מאלה או מהזכות לקבל רווחים; ובלבד שלא יובאו בחשבון לענין זה זכויותיו של בן-זוג שנרכשו לפני הנישואין או שנתקבלו בירושה;</p> <p>לפי ס' 76(ד) לפקודה -</p> <p>" כשבאים לקבוע, אם חברה נמצאת בשליטתם של חמישה בני-אדם או לא, ייחשבו לאדם אחד -</p> <p>(1) אדם וקרובו; "קרוב" לענין זה - בן-זוג, אח, אחות, הורה, הורי הורה, צאצא וצאצאי בן-הזוג, ובן-זוגו של כל אחד מאלה;</p> <p>(2) אדם ובא כוחו;</p> <p>(3) שותפים בשותפות. "</p> <p>כל אחת מ-3 האחיות מחזיקה ב-4% מהון המניות שהוצא. ביחד הן מחזיקות ב-12% מהון המניות. כלומר, כל אחת מהן היא "בעל שליטה" בחברה. לוסי, המחזיקה ב-4% מהון המניות, וכאחת מ-3 האחיות היא "בעל שליטה" בחברה, נשואה לינון המחזיק ב-1.5% מהון המניות. את זכויותיהם בחברה רכשו לוסי וינון אחרי נישואיהם. כלומר, יחד עם בן זוגה, יש ללוסי 5.5% מהון המניות שהוצא. לפיכך, לוסי היא "חבר בעל שליטה" בחברה.</p>	<p>הסבר הפתרון</p> <p>מועד 9/2024 שנת המס - 2023</p> <p>ב</p> <p>תשובה ב.</p>

<p>שאלה מספר 8.</p> <p>החל ב-4/3/2021 לוס'י, בת ה-41, גרה עם משפחתה באילת. האם היא עשויה להיות זכאית לזיכוי תושב ישוב בשנת המס 2023? (בחר/י את המשפט הנכון ביותר מבין המשפטים הבאים)</p> <p>א. לא, אלא אם כן היתה לה, בשנת המס, הכנסה חייבת מיגיעה אישית שנצמחה או הופקה באילת בלבד.</p> <p>ב. כן, ובלבד שהיתה לה, בשנת המס, הכנסה חייבת מיגיעה אישית שנצמחה או הופקה באזור אילת או באזור חבל אילות.</p> <p>ג. לא, מאחר שהישוב אילת לא נמצא ברשימת הישובים המוטבים.</p> <p>ד. כן, אבל אך ורק אם היתה במשך כל שנת המס 2023 תושבת אילת.</p>	
<p>פתרון</p>	
<p>פקודת מס הכנסה - ס' 11 חוק אזור סחר חפשי באילת (פטורים והנחות ממסים) - ס' 11(א)</p>	<p>סעיפים רלוונטיים</p>
<p>לפי ס' 11(א) לחוק אזור סחר חופשי באילת (פטורים והנחות ממסים) -</p> <p>" (א) מי שהיה במשך כל שנת המס תושב אילת זכאי באותה שנה לזיכוי ממס בשיעור 10% מהכנסתו החייבת שהיא הכנסה מיגיעה אישית, עד לסכום של 227,640 שקלים חדשים, שנצמחה או הופקה באזור אילת או באזור חבל אילות, אך לא יותר מהמס שהוא חייב בו בשל הכנסתו האמורה, שיראוה לעניין זה כאילו הוא בשלב הגבוה ביותר בסולם הכנסתו, ולא יהא זכאי להנחה לפי סעיף 11 לפקודה.</p> <p>(ב) מי שבמהלך שנת המס היה לתושב אילת או חדל להיות תושב אילת זכאי לזיכוי ממס כאמור בסעיף קטן (א) לתקופת תושבותו באילת, ובלבד שהיה תושב אילת 12 חודשים רצופים לפחות. "</p> <p style="text-align: right;">תשובה ב.</p>	<p>הסבר הפתרון</p> <p>מועד 9/2024 שנת המס - 2023</p> <p style="text-align: right;">ב</p>

<p>שאלה מספר 9.</p> <p>ינון, רווק בן ה-26, חזר ב-30/4/2023 מטיול של 7 חודשים בחו"ל. ב-1/5/2023 התחיל לעבוד אצל מעסיק חדש. שכרו (ברוטו למס) בעד חודש 5/2023 - 6,670 ₪. בכרטיס העובד שמילא (טופס 101/130), אליו צירף את כל המסמכים הדרושים, ביקש לערוך לו תיאום מס וסימן שלא היתה לו הכנסה מתחילת שנת המס 2023 עד לתחילת עבודתו אצל מעסיק זה. כנדרש, להוכחת הדבר, המציא למעסיק אישור משטרת הגבולות בגין שהייה בחו"ל מ-1/10/2022 ועד 30/4/2023.</p> <p>מהו שכר ה"נטו" שישולם לינון ("נטו לתשלום") בתלוש 5/2023, בהתחשב בבקשתו ובזיכוי המס הרלוונטיים (סכום מעוגל)? (התעלמו מדמי ביטוח לאומי ודמי ביטוח בריאות)</p> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin: 10px 0;"> <p>ט. אני מבקש/ת תיאום מס מהסיבות הבאות (סמן/י ✓ בריבוע המתאים)</p> <p>☒ ו. לא היתה לי הכנסה מתחילת שנת המס הנוכחית עד לתחילת עבודתי אצל מעסיק זה.</p> <p>הערות: 1. יש להמציא הוכחה כגון: אישור משטרת הגבולות בגין שהייה בחו"ל, אישור מחלה וכיו"ב. בהעדר הוכחה יש לפנות לפקיד השומם.</p> </div> <p>א. 6,532 ₪ ב. 8,647 ₪ ג. 6,670 ₪ ד. 8,118 ₪</p>	
<p>פתרון</p>	
<p>פקודת מס הכנסה - ס' 34, 36, 121, 121ב. תקנות מס הכנסה (ניכוי ממשכורת ומשכר עבודה). הנחיות מס הכנסה.</p>	<p>סעיפים רלוונטיים</p>
<p>ינון התחיל לעבוד ב-1/5/2023. בכרטיס העובד שמילא ביקש מהמעסיק לערוך לו תאום מס וציין שלא היתה לו הכנסה מתחילת שנת המס (2023) עד לתחילת עבודתו. כנדרש, המציא את כל האישורים הנדרשים להוכחת היעדר ההכנסה מתחילת שנת המס ועד תחילת העבודה.</p> <p>לפי תקנה 9(א)(15) לתקנות מס הכנסה (ניכוי ממשכורת ומשכר עבודה), פקיד השומה רשאי, על פי בקשת העובד, להורות למעביד להקטין את ניכוי המס או להימנע מניכוי מס כאשר לעובד מגיע ניכוי, זיכוי או נקודת זיכוי, או כאשר הכנסתו פטורה ממס כולה או מקצתה לרבות "בשל נקודות זיכוי שלא ניתנו עקב היעדר הכנסה בחלק משנת המס".</p> <p>לפי הנחיות מס הכנסה, הזיכוי יינתן בבת-אחת מהמשכורת הראשונה. אם מגיע מהמשכורת מס בסכום קטן מהזיכוי - יותר זיכוי בסכום המס המגיע לאותו חודש, ואילו יתרת הזיכוי תותר מהמשכורות הבאות, עד להתרת מלוא הזיכוי.</p> <p>במקרה שתואר בשאלה, ינון זכאי לנקודות זיכוי שלא ניתנו לו עקב היעדר הכנסה בחלק משנת המס. כלומר, לנקודות הזיכוי בגין החודשים 1/2023, 2/2023, 3/2023 ו-4/2023, נוסף על נקודות הזיכוי בגין חודש 5/2023.</p> <p>שכר "ברוטו למס" של ינון בגין חודש 5/2023: 6,670 ₪</p> <p>סכום מס שמגיע מהמשכורת לפי ס' 121 לפקודה: $667 = 6,670 \times 10\%$</p> <p>נקודות הזיכוי שיובאו בחשבון בחישוב המס של ינון בעד כל אחד מהחודשים 1/2023, 2/2023, 3/2023 ו-4/2023: 2.25 נ"ז (0.25 נ"ז נסיעות + 2.00 נ"ז תושב ישראל).</p> <p>סך נקודות הזיכוי החודשיות - 11.25 נ"ז = 5 חודשים $\times 2.25$</p> <p>סך הזיכוי - $2,643.75$ ₪ = 11.25×235 ₪</p> <p>ממשכורת 5/2023 מגיע מס (667 ₪) קטן מהזיכוי (2,643.75 ₪). לכן, ממשכורת זו יותר זיכוי בסכום המס המגיע לאותו חודש (667 ₪), ואילו יתרת הזיכוי תותר מהמשכורות הבאות, עד להתרת מלוא הזיכוי (ולא יותר, כמובן, מהמס שיהיה חייב בו בשל הכנסתו בשנת המס).</p> <p style="text-align: center;">0 ₪</p> <p>שכר ה"נטו" שישולם ("נטו לתשלום") בחודש זה - 6,670 ₪ = $(667 \text{ זיכוי} - 667 \text{ מס הכנסה}) - 6,670$</p> <p style="text-align: right;">תשובה ג.</p>	<p>הסבר הפתרון</p> <p>מועד 9/2024 שנת המס - 2023</p> <p style="text-align: right;">ג</p>

<p>תלוש 1/2023 של ינון, רווק בן 31, אֶנְלִיסְט אֶבְטַחְת מִיָּדָע, הורכב משכר יסוד בסך 21,269 ₪ ברוטו, תוספת "פְּצָחֻנֹת כּוֹבֵע לָבָן" ("White Hat Hacking") בסך 1,327 ₪ נטו ושווי כרטיס אוכל בסך 426 ₪ נטו לחודש זה (המעסיק מגלם את רכיב השכר "פצחנות כובע לבן" ואת שווי כרטיס האוכל).</p> <p>מהו סך כל שכרו של ינון לצורך חישוב מס ב-1/2023 ("שכר ברוטו למס")? (סכום מעוגל. התעלמו מדמי ביטוח לאומי ודמי ביטוח בריאות.)</p> <p>א. 23,498 ₪ ב. 23,899 ₪ ג. 23,939 ₪ ד. 23,810 ₪</p>	<p>שאלה מספר 10.</p>
<p>פתרון</p>	
<p>פקודת מס הכנסה - ס' 34, 36, 121, 121ב. תקנות מס הכנסה (ניכוי ממשכורת ומשכר עבודה).</p>	<p>סעיפים רלוונטיים</p>
<p>שכר ("ברוטו למס"), ללא הסכום שיש לגלם - 21,269 ₪ הסכום שיש לגלם - 1,753 ₪ = 426 כרטיס אוכל + 1,327 פצחנות כובע לבן זיכויים אישיים שיובאו בחשבון בחישוב המס של ינון, לפי נתוני השאלה: נ.ז. תושב ישראל.....2.00 נ.ז. נסיעות.....0.25 סה"כ נקודות זיכוי... 2.25 × 235 = 528.75 ₪ הזיכוי המרבי לפי ס' 45 הוא 230.30 ₪ (= 9,400 × 7% × 35%) לפי טבלאות המס, המס בגין משכורת של 9,730 ₪ בחודש (שהיא נמוכה מהשכר האמור) הוא 1,090.60 ₪. כלומר, ניתן להתעלם מהזיכויים האישיים הנ"ל בגילום הרכיבים האמורים. שכר 21,269 נמצא במדרגת מס שולי 31%. בדיקה ראשונה: $21,269 + 1,753 / (1 - 31\%) = 23,809.58$ גבול מדרגת המס 31% - 21,710 ₪. מסקנה - בגילום אנו חורגים ממדרגת המס הנוכחית. במדרגת מס 31%, נותר "ברוטו" בסך 441 ₪ (= 21,710 - 21,269) 441 ₪ מתפצלים ל-69% "נטו" - 304.29 ₪, ומס בשיעור 31% - 136.71 ₪. יתרה שנותרה לגילום: 1,448.71 ₪ = 304.29 - 1,753.00 מדרגת המס לגילום היתרה - 35%. גילום היתרה: $1,448.71 / (1 - 35\%) = 2,228.78$ ₪ הסכום 1,753 ₪ כשהוא מגולם: $441.00 + 2,228.78 = 2,669.78$ ₪ $21,269.00 + 2,669.78 = 23,938.78 < 45,180$ "גבול" מדרגת המס הבאה סך כל השכר לצורך חישוב מס ב-1/2023: <u>23,939</u> ₪ (סכום מעוגל)</p> <p>תשובה ג.</p>	<p>הסבר הפתרון מועד 9/2024 שנת המס - 2023</p> <p>ג</p>

שאלה מספר 11.

ינון נשוי, בן 26, אב לילד שבשנת המס 2023 מלאו לו שנתיים. ב-1/11/2022 התחיל לעבוד כשכיר אצל מעסיקו הראשון והיחיד. להלן שכרו (ברוטו למס, בשקלים חדשים) בכל חודש:

	ינו'	פבר'	מרץ	אפר'	מאי	יוני	יולי	אוג'	ספט'	אוק'	נוב'	דצמ'
2022											8,500	9,828
2023	12,350	9,010	9,372									

אם המס מחושב על בסיס מצטבר מ-1/1/2023, כמה מס הכנסה יגבה ממנו בתלוש 3/2023?

- א. 51- ₪ (החזר מס)
- ב. 0 ₪
- ג. 97- ₪ (החזר מס)
- ד. 490 ₪

פתרון

סעיפים רלוונטיים

פקודת מס הכנסה - ס' 34, 36, 66(ג), 121, 121ב.
תקנות מס הכנסה (ניכוי ממשכורת ומשכר עבודה)

הסבר הפתרון

מועד 9/2024
שנת המס - 2023

ג

נקודות זיכוי שיובאו בחשבון בחישוב המס:

- תושב ישראל 2.00 נ"ז
- נסיעות 0.25 נ"ז
- ילד שבשנת המס מלאו לו שנתיים 2.50 נ"ז

סה"כ נקודות זיכוי 4.75 נ"ז $\times$ 235 ₪ = 1,116.25 ₪

שכר מצטבר ב-3 החודשים 1/2023 - 3/2023:

$$12,350 + 9,010 + 9,372 = 30,732 \text{ ₪}$$

השכר החודשי הממוצע ב-3 החודשים: $30,732 / 3 = 10,244 \text{ ₪}$

מס "ברוטו" המוטל על השכר החודשי הממוצע:

$$1,193.40 \text{ ₪} = 1,090.60 + (10,244 - 9,730) \times 20\%$$

מס בניכוי זיכויים אישיים שיש לשלם על השכר החודשי הממוצע:

$$\max(1,193.40 - 1,116.25; 0) = 77.15 \text{ ₪}$$

שכר מצטבר ב-2 החודשים הקודמים עד 01/2023:

$$12,350 + 9,010 = 21,360 \text{ ₪}$$

השכר החודשי הממוצע ב-2 החודשים: $21,360 / 2 = 10,680 \text{ ₪}$

מס "ברוטו" שהוטל על ממוצע השכר ששולם בחודשים 1/2023 - 2/2023:

$$1,280.60 \text{ ₪} = 1,090.60 + (10,680 - 9,730) \times 20\%$$

מס בניכוי זיכויים אישיים ששולם על ממוצע השכר בחודשים 1/2023 - 2/2023:

$$\max(1,280.60 - 1,116.25; 0) = 164.35 \text{ ₪}$$

מס מצטבר לתשלום פחות מס מצטבר ששולם, הוא המס שיגבה בתלוש 3/2023:

$$-97.25 \text{ ₪ (החזר מס)} = (2 \text{ חודשים} \times 164.35) - (3 \text{ חודשים} \times 77.15)$$

* לפי ס' 5 לתוספת א' לתקנות מס הכנסה (ניכוי ממשכורת ומשכר עבודה) - "כל שבר של שקל חדש מן המשכורת או מן המס העולה על 49 אגורות, יראוהו כשקל חדש אחד; שבר של שקל חדש שאינו עולה על 49 אגורות לא יובא בחשבון". כלומר, המס שמתקבל לאחר הפחתת הזיכויים האישיים הוא סכום "עגול", ללא אגורות.

תשובה ג.

<p>ינון (עובד בן 46) הוא נפגע פעולות איבה. נקבעה לו נכות של 100% לתקופה שמ-1/11/23 ועד 31/5/24, ובשל כך הוא זכאי לתגמולים לפי חוק התגמולים לנפגעי פעולות איבה. הכנסתו בשנת 2023 - 483,500 ₪, כולה מיגיעה אישית. עד תום חודש 10/2023 עבד עבודה מלאה. בתום חודש 10/2023 פרש מעבודתו (עקב הפגיעה). מיום 1/11/23 ועד סוף שנת 2023 לא היתה לו הכנסה.</p> <p>מהו הפטור המרבי לפי ס' 9(5) לפקודה שינון יכול לנצל בשנת המס 2023 (סכום מעוגל)?</p> <p>א. 0 ₪ ב. 80,804 ₪ ג. 79,320 ₪ ד. 282,152 ₪</p>	<p>שאלה מספר 12.</p>
פתרון	
פקודת מס הכנסה - ס' 9(5).	
<p>הסבר הפתרון מועד 9/2024 שנת המס - 2023</p> <p>לינון נקבעה נכות רפואית של 100% לפי חוק התגמולים לנפגעי פעולות איבה ובשל כך הוא זכאי לתגמולים לפי החוק האמור. לפיכך, הסעיף הרלוונטי לגביו לצורך חישוב הפטור לעיוור ונכה 100% הוא סעיף 9(א) לפקודה.</p> <p>לפי סעיף 9(א) לפקודה, פטורה ממס "הכנסה מיגיעתם האישית של עיוור או של נכה שזכאי לתגמול חודשי לפי חוק הנכים (תגמולים ושיקום), התשי"ט-1959 [נוסח משולב] או לפי חוק התגמולים לנפגעי פעולות איבה, התש"ל-1970, ונקבעה לו נכות של 100%, או נכות של 90% לפחות מחמת שלקה באיברים שונים והאחוז האמור הוא תוצאה של חישוב מיוחד של הליקוי באיברים השונים שבלעדיו היה נקבע אחוז נכות של 100% לפחות, כמפורט להלן:</p> <p>(1) נקבעה נכות כאמור לתקופה של 365 ימים או יותר - הכנסה עד לסכום של 661,200 שקלים חדשים;</p> <p>(2) נקבעה נכות כאמור לתקופה שבין 185 ימים לבין 364 ימים - הכנסה עד לסכום של 79,320 שקלים חדשים;</p> <p>(3) לפי סעיף 9(ג) לפקודה, "לגבי עיוור או נכה, שנקבעה לו נכות כאמור בפסקאות משנה (א) או (א1) או (א1) לגבי חלק משנת המס, יחולו הוראות פסקה זו על חלק מהכנסתו בשנת המס, שיחסו לכלל הכנסתו בשנת המס הוא כיחס שבין מספר הימים בשנת המס שלגביהם נקבעה הנכות לבין 365 (בפסקה זו - יחס תקופת הנכות), ויקראו את הסכומים הנקובים בפסקאות משנה (א), (א1), (א1) ו-(ב) כסכומים שיחסם לסכומים הנקובים כאמור הוא כיחס תקופת הנכות".</p> <p>לינון נקבעה נכות כאמור לתקופה שמ-1/11/2023 ועד 31/5/2024. כלומר, לתקופה שבין 185 ימים לבין 364 ימים (213 ימים בדיוק).</p> <p>$213 \text{ ימים} = 31 \text{ מאי } 2024 + 30 \text{ אפר } 2024 + 31 \text{ מרץ } 2024 + 29 \text{ פבר } 2024 + 31 \text{ ינו } 2024 + 31 \text{ דצמ } 2023 + 30 \text{ נוב } 2023$</p> <p>הסכום הנקוב בסעיף 9(א) - 79,320 ₪.</p> <p>מספר הימים בשנת 2023 שלגביהם נקבעה הנכות - 61.</p> <p>$61 \text{ ימים} = 31 \text{ דצמבר } + 30 \text{ נובמבר}$</p> <p>חלק מהכנסתו של ינון בשנת המס שיחסו לכלל הכנסתו בשנת המס הוא כיחס תקופת הנכות:</p> <p>$80,804 \text{ ₪} = 483,500 \times \frac{61}{365}$ הכנסה בשנת המס</p> <p>השוואת הסכום לתקרה:</p> <p>"... עד לסכום של 79,320 שקלים חדשים;"</p> <p>"...ואולם אם תקופת הנכות שנקבעה לו חלה בשתי שנות מס, סך הסכום הפטור בשתי שנות המס לא יעלה על הסכום הנקוב בפסקת משנה (א)(2)".</p> <p>$\min [79,320 ; 80,804] = 79,320$ ₪</p>	<p>תשובה ג.</p>

<p>ב-7/2023 נשלחה לואי לסלובניה, ע"י מעסיקה, למשך 94 יממות. הנסיעה לסלובניה וכל ימי השנה בה היו הקרחיים לייצור ההכנסה של המעסיק (היתה זו נסיעתה היחידה של לואי לחו"ל בשנת המס). הוצאות שהוצאו בקשר לנסיעה לסלובניה:</p> <p>כרטיס טיסה במחלקה ראשונה: \$ 1,239 [מחיר כרטיס במחלקת עסקים באותה טיסה - \$ 976, מחיר כרטיס במחלקת תיירים באותה טיסה - \$ 521].</p> <p>הוצאות לינה: 94 לינות במלון, במחיר \$ 156 לכל לינה - סה"כ \$ 14,664.</p> <p>הוצאות אחרות: \$ 95 בכל אחד מ-94 ימי השנה בסלובניה - סה"כ \$ 8,930.</p> <p>שכירת רכב בסלובניה: שכירת רכב ל-94 ימים, במחיר \$ 76 ליום - סה"כ \$ 7,144.</p> <p>לואי הגישה את החשבון ואת כל המסמכים הנדרשים למעסיקה וזה הקזיר לה את כל ההוצאות. שער המטבע ביום שבו הוצאו ההוצאות (זהו לשער המטבע ביום רכישת המט"ח) - 3.67 ₪ לדולר.</p> <p>מהו הסכום שיש לקזף לשכרה של לואי לצורך חישוב מס, בשל הנסיעה לחו"ל (סכום מעוגל)? [למען הסר ספק, הכוונה היא לסכום שאינו מותר בניכוי על פי התקנות]</p> <p>א. \$ 451 (1,655 ₪) ב. \$ 1,391 (5,105 ₪) ג. \$ 1,328 (4,874 ₪) ד. \$ 1,846 (6,775 ₪)</p>	<p>שאלה מספר 13.</p>
<p align="center">פתרון</p>	
<p>פקודת מס הכנסה - ס' 2(2), 17 (רישא), 31. תקנות מס הכנסה (ניכוי הוצאות מסוימות).</p>	<p>סעיפים רלוונטיים</p>
<p>סלובניה לא נמצאת ברשימת המדינות בהן הוגדלו ב-25% הסכומים שהותרו בשל "הוצאות לינה" ובשל "הוצאות אחרות".</p> <p>כרטיס טיסה במחלקה ראשונה:</p> <p>לפי תקנה 2(2)(א) לתקנות מס הכנסה (ניכוי הוצאות מסוימות), הסכום שיותר בשל הוצאות לרכישת כרטיס טיסה במחלקה ראשונה - 100% ממחיר כרטיס במחלקת עסקים באותה טיסה. לפיכך, הסכום שיותר לניכוי פעד כרטיס הטיסה במחלקה ראשונה - \$ 976 (כמחירו של כרטיס במחלקת עסקים באותה טיסה).</p> <p>הוצאות לרכישת כרטיס טיסה שאינן מותרות בניכוי: \$ 263 (= \$ 976 - \$ 1,239 עלות)</p> <p>הוצאות לינה:</p> <p>לפי תקנה 2(2)(ב) לתקנות מס הכנסה (ניכוי הוצאות מסוימות), הסכום שיותר בשל הוצאות לינה בנסיעה אשר כללה יותר מתשעים לינות - "הוצאות הלינה המוכרות אך לא יותר מ-147 דולר ללינה". לעניין החישוב שלהלן, "הוצאות לינה מוכרות", במדינה בה לא ניתן להגדיל את סכום הוצאות הלינה וההוצאות האחרות ב-25%, הן הוצאות הלינה בפועל המוכחות בהתאם לתקנה 6 לתקנות האמורות, או 335 דולר ללינה, הנמוך ביניהם.</p> <p>לואי הוציאה עבור כל לינה \$ 156, סה"כ לינות - 94</p> <p>סה"כ הוצאות הלינה - \$ 14,664 = 94 לינות × \$ 156</p> <p>סה"כ הסכום שיותר לניכוי פעד 94 הלינות:</p> <p>$\min(147, 156) \times 94 = \\$ 13,818$ (תקנה \$ 156; הוצאות מוכחות \$ 147; תקנה \$ 147)</p> <p>הוצאות לינה שאינן מותרות בניכוי: \$ 846 = \$ 13,818 מותר בניכוי - \$ 14,664 הוצ' מוכחות</p> <p>הוצאות אחרות:</p> <p>לפי תק' 2(2)(ג) לתקנות מס הכנסה (ניכוי הוצאות מסוימות), הסכום שיותר בשל הוצאות אחרות - (1) אם נדרשו הוצאות בשל לינה - לא יותר מ-94 דולר לכל יום שהייה בחוץ לארץ; (2) אם לא נדרשו הוצאות בשל לינה - לא יותר מ-157 דולר לכל יום שהייה בחוץ לארץ;</p> <p>$94 = \\$ 8,836$ (95 \$ הוצאה ליום; תקנה לכל יום שהייה כשנדרשו הוצאות לינה) min</p> <p>הוצ' אחרות שאינן מותרות בניכוי: \$ 94 (= \$ 8,836 מותר בניכוי - \$ 8,930 הוצאה בפועל)</p> <p>הוצאות שכירת רכב:</p> <p>לפי תקנה 2(2)(ד) לתקנות מס הכנסה (ניכוי הוצאות מסוימות), הסכום שיותר בשל הוצאות שכירת רכב בחו"ל לא יעלה על הוצאות השכירות בפועל או על 74 דולר ליום, לפי הנמוך:</p> <p>$94 = \\$ 6,956$ (94 ימים × \$ 76 הוצאות השכירות בפועל; תקנה \$ 74)</p> <p>הוצאות שכירת רכב שאינן מותרות בניכוי: \$ 188 (= \$ 6,956 - \$ 7,144)</p> <p>הסכום בערכי דולר שיש לקזף לשכר לצורך חישוב מס: \$ 1,391 (= \$ 263 + \$ 846 + \$ 94 + \$ 188)</p> <p>הסכום בשקלים חדשים שיש לקזף לשכר לצורך חישוב מס: \$ 5,105 (= 3.67 שער הדולר × \$ 1,391.00)</p> <p align="right">תשובה ב.</p>	<p>הסבר הפתרון</p> <p>מועד 9/2024 שנת המס - 2023</p> <p align="right">ב</p>

<p>ינון הוא עובד נשוי, יליד 26/3/2002, אב ל-2 ילדים (תאומים) ילידי 3/1/23. ב-30/4/23, בתום 2.5 שנות עבודה רצופות פוּצָר תוֹכָן לְטִיקָטוֹק ומנהל מְדִינָה חִבְרֵתִית אצל מעסיקו (משרד פרסום בירושלים), הסתיימו יחסי העבודה בין הצדדים, עם התפטרותו (על מנת לטפל בילדיו). משכורתו החודשית, לרבות משכורת החודש ששולמה לו לחודש 4/2023, היתה 21,600 ₪. בטופס ה-161 שְמוּלָא במועד תשלום שכר 4/2023, חוֹשֵׁב לו מענק פרישה שְחֻלְקוֹ, סך 5,808 ₪, חייב במס.</p> <p>בחישוב מס לפי התקנות, כמה מס הכנסה ינוכה ממענק הפרישה החייב במס של ינון?</p> <p>א. 2,033 ₪ ב. 1,800 ₪ ג. 1,980 ₪ ד. 2,028 ₪</p>	<p>שאלה מספר 14.</p>
<p>פתרון</p>	
<p>פקודת מס הכנסה - ס' 9(א7), 34, 36, 66(ג), 121, 121ב. תקנות מס הכנסה (ניכוי ממשכורת ומשכר עבודה) - תק' 4(א), 7(א1).</p>	<p>סעיפים רלוונטיים</p>
<p>ניכוי מס ממענק פרישה שאינו פטור: לפי תקנה 7(א1) לתקנות מס הכנסה (ניכוי ממשכורת ומשכר עבודה) - "מעביד המשלם לעובד למעט עובד יומי, מענק פרישה שכולו או חלקו אינו פטור ממש לפי סעיף 9(א7) לפקודה, ינכה בעת התשלום מהחלק שאינו פטור, מס פְּאִילוֹ היה משכורת בלתי קבועה, לפי המשכורת האחרונה ששולמה לעובד..."</p> <p>ניכוי מס הכנסה מ"משכורת בלתי קבועה": לפי תקנה 4(א) לתקנות מס הכנסה (ניכוי ממשכורת ומשכר עבודה) - "מעביד המשלם לעובד משכורת בלתי קבועה, ינכה ממנה, בעת התשלום, מס בסכום השווה להפרש המס המוכפל ב-12; לְעִנְיָן זֶה, "הפרש המס" - ההפרש בין המס שיש לנכות ממשכורת החודש לחודש שבו שולמה המשכורת הבלתי קבועה, לבין המס שיש לנכותו ממשכורת החודש לאותו חודש, בתוספת החלק השנים-עשר מהמשכורת הבלתי קבועה..."</p> <p>החישוב: נקודות הזיכוי שיובאו בחשבון בחישוב המס של ינון: $5.25 = 3.0 \text{ ילדים} + 0.25 \text{ נסיעות} + 2 \text{ תושב ישראל}$ סכום נקודות הזיכוי - 1,233.75 ₪ = 5.25×235 משכורת החודש ששולמה לינון, לחודש 4/2023 - 21,600 ₪. החלק השנים עשר מ"המשכורת הבלתי קבועה" (המענק החייב): $484 = 5,808 / 12$ משכורת החודש + החלק ה-12 מהמשכורת הבלתי קבועה: $22,084 = 21,600 + 484$ המס שיש לנכות אותו ממשכורת החודש בתוספת החלק ה-12 מהמשכורת הבלתי קבועה: $4,287.40 \text{ ₪} = 4,156.50 + (22,084 - 21,710) \times 35\%$ מס בניכוי זיכויים אישיים: $3,053.65 \text{ ₪} = \max(4,287.40 - 1,233.75; 0)$ המס שיש לנכות אותו ממשכורת החודש לאותו חודש שבו שולמה המשכורת הבלתי קבועה: $4,122.40 \text{ ₪} = 2,268.60 + (21,600 - 15,620) \times 31\%$ מס בניכוי זיכויים אישיים: $2,888.65 \text{ ₪} = \max(4,122.40 - 1,233.75; 0)$ הפרש המס: $165.00 \text{ ₪} = 3,053.65 - 2,888.65$ הפרש המס מוכפל ב-12, אותו יש לנכות מחלקו החייב במס של המענק ("המשכורת הבלתי קבועה"): $1,980.00 \text{ ₪} = 165.00 \times 12$ * לפי ס' 5 לתוספת א' לתקנות מס הכנסה (ניכוי ממשכורת ומשכר עבודה) - "כל שבר של שקל חדש מן המשכורת או מן המס העולה על 49 אגורות, יראוהו כשקל חדש אחד; שבר של שקל חדש שאינו עולה על 49 אגורות לא יובא בחשבון".</p> <p>תשובה ג.</p>	<p>הסבר הפתרון מועד 9/2024 שנת המס - 2023</p> <p>ג</p>

<p>ד. פרטים על הכנסותיי ממעסיק זה</p> <p>אני מקבל/ת:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ משכורת חודש ☐ משכורת בעד משרה נוספת ☐ משכורת חלקית ☐ שכר עבודה (עובד יומי) ☐ קצבה ☐ מלגה <p>תאריך תחילה העבודה⁽¹⁾ בשנת המס</p>	<p>שאלה מספר 15.</p> <p>ינון עובד כשכיר אצל 2 מעסיקים. אצל כל מעסיק הוא עובד שבוע עבודה מלא (מיס א-ה), במשרה חלקית, יותר מ-5 שעות ביום.</p> <p>האם הוא רשאי לבחור בכרטיס העובד שלו (טופס 101) את מקום העבודה שבו תיחשב משכורתו כ"משכורת בעד משרה נוספת"? (בחר/י את המשפט הנכון ביותר מבין המשפטים הבאים)</p> <p>א. לא. מקום העבודה שבו תיחשב משכורתו כ"משכורת בעד משרה נוספת" הוא זה שבו הוא מקבל את המשכורת הנמוכה יותר.</p> <p>ב. כן, ובלבד שבשני מקומות העבודה הוא מקבל "משכורת חלקית", כמשמעותה בתקנות.</p> <p>ג. לא. מקום העבודה שבו תיחשב משכורתו כ"משכורת בעד משרה נוספת" הוא זה שבו היקף המשרה החלקית שלו נמוך יותר.</p> <p>ד. כן. הוא רשאי לבחור בכרטיס העובד שלו את מקום העבודה שבו תיחשב משכורתו כ"משכורת בעד משרה נוספת".</p>	
פתרון		
<p>תקנות מס הכנסה (ניכוי ממשכורת ומשכר עבודה) - תקנה 1, 2.</p> <p>כרטיס עובד (טופס 101) / הנחיות מס הכנסה.</p>		<p>סעיפים רלוונטיים</p>
<p>לפי תקנה 1 לתקנות מס הכנסה (ניכוי ממשכורת ומשכר עבודה) - "משכורת בעד משרה נוספת" היא "משכורת המשולמת לעובד בעד עבודה של יותר מחמש שעות ביום, המועסק במקום עבודה אחר או המקבל ממעביד אחר קצבה חייבת במס".</p> <p>לפי תקנה 2(ב) לתקנות האמורות - "עובד המקבל משכורת בעד עבודה נוספת, חייב להצהיר אצל אחד המעבידים כי הוא מקבל משכורת בעד עבודה של יותר מחמש שעות במקום נוסף או שהוא מקבל קצבה חייבת מס".</p> <p>כלומר, ינון רשאי לבחור, בכרטיס העובד שלו (טופס 101) את מקום העבודה שבו תיחשב משכורתו כ"משכורת בעד משרה נוספת".</p> <p>דברי הסבר למילוי טופס 101</p> <p>(1) "עובד" יחיד המקבל משכורת. "מעסיק" אדם המשלם משכורת. "משכורת" הכנסת עבודה, קיצבה, מענק עקב פרישה או מוות, מלגה וכיו"ב. "עבודה" לרבות קבלת משכורת. "מלגה" לרבות מענק, פרס או פטור מתשלום שניתן לסטודנט או לחוקר.</p> <p>(2) משכורת חודש</p> <p>(3) משכורת בעד משרה נוספת</p> <p>(4) משכורת חלקית</p> <p>(5) שכר עבודה</p> <p>(6) קצבה</p> <p>- משכורת בעד עבודה של לא פחות מ- 18 יום בחודש.</p> <p>- משכורת בעד עבודה של יותר מ- 5 שעות ביום, נוסף למשכורת ו/או בנוסף לקצבה החייבת במס ממקום אחר. העובד רשאי לבחור את מקום העבודה בו תחשב משכורתו כ"משכורת בעד משרה נוספת".</p> <p>- משכורת בעד עבודה של 5 שעות או פחות ליום או משכורת בעד עבודה במשך יותר מ- 5 שעות ליום אך פחות מ- 8 שעות בשבוע. ממשכורת חלקית ינוכה מס בשיעור מירבי אלא אם כן זו הכנסה יחידה שאז ינוכה מס לפי לוח הניכויים.</p> <p>- משכורת בעד עבודה של פחות מ- 18 יום בחודש אך לא פחות מ- 8 שעות בשבוע. משכר עבודה ינוכה מס לפי לוח יומי אלא אם כן זו הכנסה יחידה שאז ינוכה מס לפי לוח הניכויים.</p> <p>- אין לדווח על קצבה פטורה מביטוח לאומי וקצבת שאירים שכולה פטורה.</p> <p style="text-align: right;">תשובה ד.</p>		<p>הסבר הפתרון</p> <p>מועד 9/2024</p> <p>שנת המס - 2023</p> <p style="text-align: right;">ד</p>

<p>כל אחד מ-12 תלושי השכר של ינון, בשנת 2023, הורכב משכר נורמה בסך 10,800 ₪, פרמיות בסך 1,580 ₪ (ממוצע ב-12 החודשים), והחזקת רכב בסך 756 ₪. מעסיקו שילם בעדו, בכל חודש, לקופת גמל לקיצבה מסוג "קופת ביטוח" - 838.24 ₪ למרכיב תגמולי המעביד, 1,074.67 ₪ למרכיב הפיצויים ו-171.95 ₪ לביטוח אובדן כושר עבודה [ינון שילם את חלקו כמדרש לאותה קופה]. מהו השווי שֶׁיִצָּקף לינון, לצורך חישוב מס, בכל שנה זו (12 תלושי 2023), בשל תשלומי המעסיק האמורים למרכיב הפיצויים, למרכיב תגמולי המעביד ולביטוח א.כ.ע. (סכום מעוגל)?</p> <p>א. 816 ₪ ב. 2,396 ₪ ג. 1,496 ₪ ד. 300 ₪</p>	<p>שאלה מספר 16.</p>
<p>פתרון</p>	
<p>פקודת מס הכנסה - ס' 3(ה3); הנחיות מס הכנסה. תקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל) - ס' 1.</p>	<p>סעיפים רלוונטיים</p>
<p>קופת הגמל לקיצבה, אליה הפריש המעביד, היא מסוג "קופת ביטוח". כלומר, אין מדובר ב"קרן ותיקה". חישוב הזקיפה בגין ההפרשה למרכיב הפיצויים בקופ"ג לקיצבה: הפרשה חודשית למרכיב הפיצויים בקופת הגמל לקיצבה - 1,074.67 ₪. הכנסת עבודה, ללא תשלומים שניתנו לעובד לכיסוי הוצאותיו וללא שווי שימוש ברכב: $12,380 = 10,800 + 1,580$ פרמיות שכר נורמה $1,074.67 < 1,031.67 = 3.333\% \times (39,300 - 12,380)$ תקרה זקיפה בגין ההפרשה למרכיב הפיצויים בקופ"ג לקיצבה: 43.00 ₪ $1,074.67 - 1,031.67 = 43.00$ חישוב הזקיפה בגין ההפרשה למרכיב תגמולי מעביד בקופ"ג לקיצבה: הפרשת המעסיק למרכיב תגמולי המעביד: 838.24 ₪. הכנסת עבודה, ללא שווי שימוש ברכב: 13,136 ₪. $13,136 = 10,800 + 1,580 + 756$ החזקת רכב פרמיות שכר נורמה $838.24 >= 985.20 = 7.5\% \times (29,675 - 13,136)$ תקרה זקיפה בגין ההפרשה למרכיב תגמולי המעביד בקופ"ג לקיצבה: אין. חישוב הזקיפה בגין הפרשת המעסיק לביטוח אובדן כושר עבודה: <u>תקרה ראשונה:</u> שיעור הפרשת המעביד למרכיב התגמולים (קיצבה) מתוך הכנסת עבודה ללא שווי שימוש ברכב: $6.38\% = 838.24 / 13,136$ את שיעור הפרשת המעביד לקיצבה נפחית מ-7.5%, כשהתוצאה לא תפחת מאפס: $1.1188\% = \max(0; 7.50\% - 6.38\%)$ נשווה את התוצאה שקיבלנו ל-3.5% ונבחר את הקטן מבין השניים: $1.1188\% = \min(3.50\%; 1.1188\%)$ נכפיל את השיעור הנמוך במשכורת העובד, ונקבל את התקרה הראשונה: תקרה 1: $146.96 = 1.1188\% \times 13,136$ <u>תקרה שנייה:</u> השיעור המרבי אותו מותר להפריש לא.כ.ע., כפול משכורת העובד (ולא יותר מהתקרה): תקרה 2: $459.76 = \min(13,136; 29,675) \times 3.5\%$ <u>תקרה שלישית:</u> הפרשות מעביד לקצבה ולא.כ.ע. לא יעלו על 7.5% מהשכר (ולא יותר מהתקרה): $146.96 = \min(13,136; 29,675) \times 7.5\% - 838.24$ תקרה 3: $146.96 = \max(146.96; 0)$ תקרת ההוצאה האפשרית לא.כ.ע.: $146.96 = \min(146.96; 459.76; 146.96)$ זקיפה בגין ההפרשה לא.כ.ע.: 24.99 ₪ $= \max(0; 146.96 - 171.95)$ תקרת הוצאה אפשרית השווי שיש לזקוף, לצורך חישוב מס, בכל שנת 2023, בשל תשלומי המעסיק האמורים: $816 = 12 \times (24.99 + 0 + 43)$ שווי קצבה + שווי פיצויים (מעוגל) תשובה א.</p>	<p>הסבר הפתרון מועד 9/2024 שנת המס - 2023</p> <p>א</p>

שאלה מספר 17.

להלן רכיבי תלוש 1/2023 של ינון, רווק בן 26, ושיעורי ההפרשה לקופות גמל:

קרבן השתלמות		קופת גמל לקיצבה			סכום	רכיב שכר
חלק עובד	חלק מעסיק	תגמולי עובד	תגמולי מעביד	מרכיב פיצויים		
2.50%	7.50%	6.00%	6.50%	6.00%	9,840	שכר יסוד
					16	שווי רט"ן
		6.00%	6.50%	6.00%	360	שעות נוספות גלובליות

מהו שכר ה"נטו" שישולם לינון ("נטו לתשלום") בחודש זה, בהתחשב בתשלומיו ובזיכויי המס הרלוונטיים (סכום מעוגל)? (התעלמו מדמי ביטוח לאומי ודמי ביטוח בריאות)

- א. 8,897 ₪
- ב. 8,682 ₪
- ג. 8,913 ₪
- ד. 8,880 ₪

פתרון

סעיפים רלוונטיים

פקודת מס הכנסה - ס' 34, 36, 45, 121, 121ב.
 תקנות מס הכנסה (ניכוי ממשכורת ומשכר עבודה).
 תקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל) - תק' 19.

הסבר הפתרון

מועד 9/2024
 שנת המס - 2023

שכר "ברוטו למס": $10,216 \text{ ₪} = 360 \text{ שעות נוספות גלובליות} + 16 \text{ שווי רט"ן} + 9,840 \text{ שכר יסוד}$
 תשלום לקופת גמל לקיצבה (תגמולי עובד) -
 $612.00 \text{ ₪} = 6\% \times (360 \text{ שעות נוספות גלובליות} + 9,840 \text{ שכר יסוד})$
 תשלום לקרן ההשתלמות (חלק עובד) - $246.00 \text{ ₪} = 2.5\% \times 9,840 \text{ שכר יסוד}$

חישוב המס:

מס לפי ס' 121 לפקודה:

$$1,187.80 \text{ ₪} = 20\% \times (10,216 - 9,730) + 1,090.60 \text{ מס מצטבר בגין שכר מצטבר } 9,730 \text{ ₪}$$

מס לפי ס' 121ב לפקודה (מס נוסף בסך 3% על כל שקל מעל 58,190 ₪): אין

זיכויים אישיים שיובאו בחשבון בחישוב המס, לפי נתוני השאלה:

תושב ישראל ..... 2.00 נ"ז

נסיעות ..... 0.25 נ"ז

סה"כ נקודות זיכוי ..... 2.25 נ"ז $235 \times 2.25 \text{ ₪} = 528.75 \text{ ₪}$

זיכוי ממס לפי ס' 45 לפקודה בגין תשלום לקופ"ג לקיצבה:

מגבלת עמית שכיר -

$$612.00 \text{ ₪} = \min [(9,400 \times 7\%); 612.00 \text{ תשלום}]$$

זיכוי 35%, לפי ס' 45א - $(612.00 \times 35\% = 214.20)$ ..... 214.20 ₪

סה"כ זיכויים אישיים ..... 742.95 ₪

המס המתקבל לאחר הפחתת הזיכויים האישיים:

$$445 \text{ ₪} * = 444.85 \text{ ₪} = 742.95 \text{ זיכויים אישיים} - 1,187.80 \text{ המס שחושב}$$

* לפי ס' 5 לתוספת א' לתקנות מס הכנסה (ניכוי ממשכורת ומשכר עבודה) - "כל שבר של שקל חדש מן המשכורת או מן המס העולה על 49 אגורות, יראוהו כשקל חדש אחד; שבר של שקל חדש שאינו עולה על 49 אגורות לא יובא בחשבון".

תשלומים בתלוש 1/2023, ללא זקיפות שווי -

$$10,200 \text{ ₪} = 360 \text{ שעות נוספות גלובליות} + 9,840 \text{ שכר יסוד}$$

שכר ה"נטו" שישולם ("נטו לתשלום") בחודש זה, אחרי ניכוי מס הכנסה, ניכוי התשלום לקופת הגמל לקיצבה וניכוי התשלום לקרן ההשתלמות:

$$8,897 \text{ ₪} = 246 \text{ קה"ל} - 612 \text{ קופ"ג לקיצבה} - 445 \text{ מס הכנסה} - 10,200 \text{ תשלומים ללא זקיפת שווי}$$

תשובה א.

<p>לוסי, אלמנה בת 46, אם ל-3 ילדים, עובדת כשכירה אצל מעסיקה היחיד. ביולי 2023 קיבלה מענק עבודה לעובד שכיר, לפי פרק ב' בחוק להגדלת שיעור ההשתתפות בכוח העבודה ולצמצום פערים חברתיים (מענק עבודה).</p> <p>האם, לפי החוק האמור, ייחשב מענק העבודה האמור שקיבלה לוסי, כהכנסה לעניין פקודת מס הכנסה? (בחר/י את המשפט הנכון ביותר מִבֵּין המשפטים הבאים)</p> <p>א. לא. המענק האמור לא נחשב כהכנסה לעניין הפקודה. ב. כן. אבל אך ורק אם הכנסתה מיגיעה אישית ביחד עם המענק האמור עולים על התקרה. ג. לא, ובלבד שהכנסתה פטורה כולה ממשל זיכויים שניתנו לה עקב מצבה המשפחתית. ד. כן. כגמלה מחליפת שכר, המענק האמור נחשב כהכנסה לכל עניין ודבר.</p>	<p>שאלה מספר 18.</p>
<p>פתרון</p>	
<p>חוק להגדלת שיעור ההשתתפות בכוח העבודה ולצמצום פערים חברתיים (מענק עבודה) - פרק ב' - ס' 16(א)</p>	<p>סעיפים רלוונטיים</p>
<p>לפי סעיף 16(א) בפרק ב' לחוק הגדלת שיעור ההשתתפות בכוח העבודה ולצמצום פערים חברתיים (מענק עבודה), העוסק במענק לעובד שכיר -</p> <p>" על אף הוראות כל דין, מענק ששולם לפי פרק זה לא ייחשב כהכנסה לעניין -</p> <p>(1) הפקודה, או לעניין תשלומי חובה או היטלים אחרים לפי כל דין; (2) חוק הביטוח הלאומי; (3) חוק הבטחת הכנסה, התשמ"א-1980; (4) חוק המזונות (הבטחת תשלום), התשל"ב-1972; (5) חוק ביטוח בריאות ממלכתי, התשנ"ד-1994; (6) חוק תגמולים לאסירי ציון ולבני משפחותיהם, התשנ"ב-1992. "</p> <p>הרחבת ההסבר:</p> <p>לפי ס' 18(א) לחוק, על אף הוראות כל דין, מענק סיוע לעצמאי, תוספת לעסק קטן או מענק סיוע לשכיר בעל שליטה, לא ייחשבו כהכנסה לעניין החיקוקים האמורים בסעיף 16(א), למעט לעניין הפקודה.</p> <p>תשובה א.</p>	<p>הסבר הפתרון מועד 9/2024 שנת המס - 2023</p> <p>א</p>

<p>שאלה מספר 19.</p> <p>זה 8 שנים שינון גר עם אשתו ו-5 ילדיו בבני ברק. ילדיו לומדים במוסדות לימוד בבני ברק. הוא ובני משפחתו משתייכים לקופת חולים כללית (מרפאת גלומנקטל) בבני ברק וחשבון הבנק שלו ושל אשתו מתנהל בסניף בני ברק. ב-7/5/2022 ינון התחיל לעבוד בישוב קצרין שברמת הגולן. מפאת המרחק הרב מבני ברק, הוא מועסק 4 ימי עבודה בשבוע (בימים ב' ו-ה') ולן בימים ב', ג' ו-ד' בקצרין, בדירת חדר קטנה ששכר עבורו המעסיק. המעסיק משלם את חשבון הארנונה בדירה. ינון משלם את חשבונות המים והחשמל בדירה זו וקונה מפזרים במפזר השכונתי בישוב.</p> <p>האם ינון זכאי לזיכוי ממס מכוח סעיף 11 לפקודת מס הכנסה בשנת 2023 (זיכוי תושב ישוב)? (בחר/י את המשפט הנכון ביותר מבין המשפטים הבאים)</p> <p>א. כן, מאחר שגם בני ברק וגם קצרין הם "יישוב מוטב" לענין סעיף 11 לפקודה. ב. לא, מאחר שלא לן 4 ימים בשבוע לפחות בישוב קצרין ("רוב ימי השבוע"). ג. כן. הוא זכאי לזיכוי כאמור באופן יחסי לימים שבהם גר בישוב קצרין בשנת המס, ובלבד שגר ביישוב זה 12 חודשים לפחות. ד. לא. ינון לא זכאי לזיכוי ממס מכוח הסעיף האמור בפקודה.</p>	
<p>פתרון</p>	
<p>פקודת מס הכנסה - ס' 11. הנחיות מס הכנסה.</p>	<p>סעיפים רלוונטיים</p>
<p>היישוב קצרין הוא "יישוב מוטב" כמשמעותו בס' 11 לפקודה. תושבות בישוב זה, בשנת המס 2023, מקנה הנחה של 10% על הכנסה חייבת מיגיעה אישית עד לתקרה של 174,120 ₪ לשנה. העיר בני ברק אינה "יישוב מוטב".</p> <p>לפי המתואר בשאלה, מרכז חייו של ינון בבני ברק. שם גרים בני משפחתו מדרגה ראשונה (אשתו וילדיו), איתם הוא גר; במוסדות לימוד בבני ברק לומדים ילדיו; שם נמצאת קופת החולים אליה הוא ובני משפחתו משתייכים ושם מתנהל חשבון הבנק שלו.</p> <p>מקלול קשריו המשפחתיים, הכלכליים והחברתיים לא מתנהלים בישוב קצרין. לענין סעיף 11 לפקודת מס הכנסה, הוא לא נחשב תושב הישוב קצרין.</p> <p>לפיכך, ינון לא זכאי לזיכוי ממס מכוח הסעיף האמור בפקודה.</p>	<p>הסבר הפתרון</p> <p>מועד 9/2024 שנת המס - 2023</p> <p style="text-align: right;">ד</p>
<p>מתוך טופס הבקשה לאישור תושבות לשם קבלת הנחת תושב (טופס 1312):</p>	
<p>הצהרת המבקש/ת (אין לשנות או לתקן או למחוק או להוסיף פרט כלשהוא בנוסח ההצהרה)</p> <p>אני מצהיר/ה כי הפרטים שמסרת/י לעיל הם מלאים ונכונים וידוע לי כי אני צפוי/ה לעונשים הקבועים בחוק בגין השמטה ומסירת פרטים לא נכונים. אני מצהיר/ה כי אני מתגורר/ת בפועל ביישוב המזכה, בני משפחתי מדרגה ראשונה (בן/בת זוג, ילדים) מתגוררים עמי ביישוב המזכה, מכלול קשרי המשפחתיים, הכלכליים והחברתיים מתנהלים בו. אינני מתגורר/ת ביישוב נוסף.</p> <p style="text-align: center;">_____ תאריך</p> <p style="text-align: center;">_____ חתימה</p>	
<p>הזכאות להנחה במס ניתנת לתושב קבוע של אחד מן היישובים המוזכרים בהנחה. התושבות נקבעת ע"י מספר מבחנים שהעיקרי בהם הוא מיקום "מרכז חייו" של התושב. כדי לוודא היכן מרכז חייו, אנו נזקקים למידע על מקום מגוריהם של בני משפחתך לרבות בן/בת הזוג, ילדים, הורים (לסטודנטים וצעירים רווקים), מקום עבודתך/בת זוגך, ומיקום מוסדות החינוך בהם לומדים ילדיך.</p> <p>לפיכך עליך להציג בפני עובד/ת הרשות בנוסף לתעודת הזהות מסמכים עפ"י הדרישה כגון: חוזה שכירות (כשהדירה אינה בבעלותך), חשבון מים - בו מצויינים פרטי המבקש/ת וכתובת המגורים, סניף קופת חולים אליו את/ה ובני המשפחה משתייכים, וכד'. כל הפרטים הנ"ל נדרשים כחלק מהבקורת שמטרתן הבטחת מתן הנחה במס למי, ורק למי שאמנם זכאי/ת לה. אנו מודים לך על שיתוף הפעולה.</p> <p>לתשומת לבך: לאור פסיקת בית המשפט, נישום המנהל "מרכז חיים כפול" איננו זכאי להקלה במס המיועדת לתושב יישוב מזכה.</p>	
<p>תשובה ד.</p>	

	<p>לוסי, אישה בת 26, אזרחית סרי לנקה, היא "עובד זר חוקי" (עובדת זרה חוקית), המועסקת כדין בענף הבניין. ב-07/2022 סיימה לימודי תואר ראשון באדריכלות בסרי לנקה. ב-1/9/2022 התחילה לעבוד בענף הבניין בישראל כעובדת זרה חוקית. לوسی עבדה אצל מעסיקה היחיד בישראל מ-1/9/2022 עד 31/8/2023 וְשָׁהָתָה בישראל באותו זמן בלבד.</p> <p>כמה נקודות זיכוי יובאו בחשבון בחישוב המס על הכנסתה בשנת 2023?</p> <p>א. 1.00 נ"ז ב. 0.67 נ"ז ג. 1.50 נ"ז ד. 1.67 נ"ז</p>	<p>שאלה מספר 20.</p>
<p>פתרון</p>		
<p>תקנות מס הכנסה (זיכויים לעובד זר). פקודת מס הכנסה - ס' 34, ס' 36, ס' 36א. תקנות מס הכנסה ומס מעסיקים (ניכוי ממשכורת ומשכר עבודה).</p>		<p>סעיפים רלוונטיים</p>
<p>לפי תקנה 3 לתקנות מס הכנסה (זיכויים לעובד זר) -</p> <p>" (א) בחישוב המס על הכנסה של עובד זר חוקי בתחום הסיעוד, לפי סעיף (1) או (2) לפקודה, יובאו בחשבון נקודות זיכוי לפי סעיפים 34, 36 ו-36א לפקודה.</p> <p>(1א) בחישוב המס על הכנסה לפי סעיף (1) או (2) לפקודה של עובד זר חוקי שאינו עובד זר חוקי בתחום הסיעוד, תובא בחשבון נקודת זיכוי לפי סעיף 34 לפקודה.</p> <p>(ב) בחישוב המס על הכנסה לפי סעיף (1) או (2) לפקודה של עובדת זרה חוקית שאינה עובדת זרה חוקית בתחום הסיעוד, תובא בחשבון חצי נקודת זיכוי לפי סעיף 36א לפקודה.</p> <p>(ג) שהה העובד הזר החוקי או העובד הזר החוקי בתחום הסיעוד, לפי העניין, בישראל או באזור בחלק משנת המס, יובא בחשבון בחישוב המס על הכנסתו, החלק השנים עשר מסכום נקודות הזיכוי כאמור בסעיפים קטנים (א) עד (ב), לפי העניין, כשהוא מוכפל במספר החודשים שבהם שהה בארץ בשנת המס.</p> <p>(ד) הוראות הפרק השלישי לחלק ג' לפקודה, למעט האמור בתקנות אלה, לא יחולו בחישוב המס על הכנסתו של עובד זר.</p> <p>כעובדת זרה, לפי תקנה 3(ד) שלעיל, היא אינה זכאית לנקודות זיכוי המוענקות, בתנאים מסויימים, לפי ס' 40 לפקודה, לתושב ישראל שסיים תואר אקדמי במוסד אקדמי מוכר.</p> <p>לוסי היא עובדת זרה חוקית שאינה עובדת זרה חוקית בתחום הסיעוד (היא מועסקת בענף הבניין). היא עבדה בישראל ושהתה בה שנה אחת. ברם, בשנת המס 2023 היא שהתה רק 8 חודשים.</p> <p>לפיכך, יובא בחשבון בחישוב המס על הכנסתה, החלק השנים עשר מסכום נקודות הזיכוי כאמור בסעיפים קטנים (א) ו-1א, כשהוא מוכפל ב-8 החודשים שבהם שהתה בארץ בשנת המס 2023.</p> <p>כלומר, בחישוב המס על הכנסתה בשנת 2023 יובאו בחשבון 1.00 נ"ז.</p> <p>$1.00 = 8 / 12 \times (0.5 \text{ נ"ז (לפי ס' 36א לפקודה)} + 1 \text{ נ"ז (לפי ס' 34 לפקודה)})$</p> <p style="text-align: right;">תשובה א.</p>		<p>הסבר הפתרון</p> <p>מועד 9/2024 שנת המס - 2023</p> <p style="text-align: right;">א</p>

דיני עבודה

<p>האם, לפי חוק הודעה לעובד ולמועמד לעבודה (תנאי עבודה והליכי מיון וקבלה לעבודה) ותקנותיו, יש לפרט ב"הודעה לעובד בדבר פירוט תנאי העבודה" את הבסיס שלפיו משולם השכר (משכורת חודשית, שכר שעה, שכר יום וכו')? (בחר/י את המשפט הנכון ביותר מבין המשפטים הבאים)</p> <p>א. כן, אלא אם כן פרט זה מצויין בתלוש השכר של העובד. ב. לא. הבסיס שלפיו משולם השכר אינו חלק מתנאי העבודה של עובד. ג. כן. בהודעה לעובד בדבר פירוט תנאי העבודה יש לכלול את הפרט האמור. ד. לא, אלא אם כן חל על הצדדים הסכם עבודה קיבוצי המטיל על המעסיק חובה כזו.</p>	<p>שאלה מספר 21.</p>
<p>פתרון</p>	
<p>חוק הודעה לעובד ולמועמד לעבודה (תנאי עבודה והליכי מיון וקבלה לעבודה) - ס' 2(ג), ס' 11 תקנות הודעה לעובד (תנאי עבודה) (צורת הודעה ופרטיה) - תק' 2(1)</p>	<p>סעיפים רלוונטיים</p>
<p>לפי תקנה 2(1) לתקנות הודעה לעובד (תנאי עבודה) (צורת הודעה ופרטיה), בהודעה לעובד לפי סעיפים 1 ו-3 לחוק, ייכללו גם פרטים אלה: "הבסיס שלפיו משולם השכר: משכורת חודשית, שכר שעה, שכר יום, שכר שבוע, שכר תוצרת או שכר קיבולת".</p> <p>תשובה ג.</p>	<p>הסבר הפתרון מועד 9/2024 שנת המס - 2023</p> <p>ג</p>

<p>לוסי התחילה לעבוד אצל מעסיקה ב-1/11/20. שכרה מִשְׁתַּלֵּם לה על בסיס ימי עבודה. ב-7/9/23 הודיע לה המעסיק על פיטוריה, שְׁיִכְנְסוּ לתוקף בְּתוֹם תקופת ההודעה המוקדמת על פי החוק. כמה ימי הודעה מוקדמת לפיטורים, לפי חוק הודעה מוקדמת לפיטורים ולהתפטרות, על המעסיק לַתֵּת ללוסי?</p> <p>א. 30 ימים. ב. 25 ימים. ג. 26 ימים. ד. 31 ימים.</p>	<p>שאלה מספר 22.</p>
<p>פתרון</p>	
<p>חוק הודעה מוקדמת לפיטורים ולהתפטרות - ס' 1, ס' 4. חוק פיצויי פיטורים - ס' 12.</p>	<p>סעיפים רלוונטיים</p>
<p>לְפִי ס' 1 לחוק הודעה מוקדמת לפיטורים ולהתפטרות: בחוק זה - "חוק פיצויי פיטורים" - חוק פיצויי פיטורים, תשכ"ג-1963; "עובד במשכורת", "עובד בשכר" - כהגדרתם בסעיף 12 לחוק פיצויי פיטורים; לְפִי ס' 12 לחוק פיצויי פיטורים - "עובד במשכורת" - עובד שעיקר גמול עבודתו, משתלם על בסיס של חודש או של תקופה ארוכה יותר; "עובד-בשכר" - עובד שאינו עובד במשכורת. שכרה של לוסי מִשְׁתַּלֵּם על בסיס ימי עבודה. לְפִיכֵן, לוסי היא "עובד-בשכר". לוסי פוטרה במהלך שנת עבודתה השלישית. לְפִי ס' 4 לחוק הודעה מוקדמת לפיטורים ולהתפטרות - " עובד בשכר זְפָאִי להודעה מוקדמת לפיטורים, כמפורט להלן: (1) במהלך שנת עבודתו הראשונה - של יום אחד בשל כל חודש עבודה; (2) במהלך שנת עבודתו השניה - של 14 ימים, בתוספת של יום אחד בשל כל שני חודשי עבודה בשנה האמורה; (3) במהלך שנת עבודתו השלישית - של 21 ימים, בתוספת של יום אחד בשל כל שני חודשי עבודה בשנה האמורה; (4) לאחר שנת עבודתו השלישית - של חודש ימים. " במועד פיטוריה, ב-7/9/2023, לוסי השלימה מעט יותר מ-10 חודשי עבודה בשנת עבודתה השלישית. לְפִי ס' 4(3) לחוק הודעה מוקדמת לפיטורים ולהתפטרות, נוסף על 21 ימים, על המעסיק לתת לה הודעה מוקדמת של יום אחד בשל כל שני חודשי עבודה בשנה האמורה. כלומר, על המעסיק לתת ללוסי הודעה מוקדמת לפיטורים של 26 ימים. $[21 + \text{int} (10 / 2) = 26]$</p> <p>תשובה ג.</p>	<p>הסבר הפתרון מועד 9/2024 שנת המס - 2023</p> <p>ג</p>

<p>ינון, עובד של קבלן כוח אדם, מועסק אצל מעסיקו בפועל בתחזוקה של מערכות המְחֻשָּׁב. האם, לפי החוק הנוגע לענין, רשאי המעסיק בפועל להמשיך ולהעסיק את ינון באמצעות קבלן כוח האדם, בתפקידו האמור (תחזוקה של מערכות המחשוב), תקופה העולה על 9 חודשים רצופים? (בחר/י את המשפט הנכון ביותר מבין המשפטים הבאים)</p> <p>א. כן, בתנאי שִׁינָתוֹן הִתֵּר להעסקתו אצל מעסיק בפועל תקופה העולה על 9 חודשים, ובלבד שתקופת ההעסקה הכוללת אצל אותו המעסיק בפועל לא תעלה על 15 חודשים.</p> <p>ב. לא. לפי החוק, לא יועסק עובד של קבלן כוח אדם אצל מעסיק בפועל תקופה העולה על 3 חודשים רצופים.</p> <p>ג. כן. המעסיק בפועל רשאי להמשיך ולהעסיק את ינון באמצעות קבלן כוח האדם, בתפקידו האמור, תקופה העולה על 9 חודשים רצופים.</p> <p>ד. לא. אם ינון יועסק אצל אותו מעסיק בפועל תקופה העולה על 9 חודשים רצופים, הוא ייחשב כעובד של המעסיק בפועל, בתום 9 החודשים.</p>	<p>שאלה מספר 23.</p>
<p>פתרון</p>	
<p>חוק העסקת עובדים על ידי קבלני כוח אדם ס' 12א, 13א, 17, 18.</p>	<p>סעיפים רלוונטיים</p>
<p>לפי ס' 12א לחוק העסקת עובדים על ידי קבלני כוח אדם :</p> <p>(א) לא יועסק עובד של קבלן כוח אדם אצל מעסיק בפועל תקופה העולה על תשעה חודשים רצופים; יראו רציפות בעבודה לענין סעיף זה אפילו חלה בה הפסקה לתקופה שאינה עולה על תשעה חודשים.</p> <p>(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), רשאי השר, במקרים חריגים, להתיר העסקת עובד אצל מעסיק בפועל תקופה העולה על תשעה חודשים, ובלבד שתקופת ההעסקה הכוללת אצל אותו המעסיק בפועל לא תעלה על חמישה עשר חודשים.</p> <p>(ג) הועסק עובד כאמור אצל אותו מעסיק בפועל תקופה העולה על תשעה חודשים רצופים או על תקופה נוספת שהוארכה לפי סעיף קטן (ב), ייחשב העובד כעובד המעסיק בפועל, בתום תקופת תשעת החודשים או תקופת ההארכה, לפי הענין.</p> <p>(ד) נחשב עובד של קבלן כוח אדם כעובדו של המעסיק בפועל כאמור בסעיף קטן (ג), יצורף ותק העובד בתקופת העסקתו על ידי קבלן כוח האדם אצל אותו מעסיק בפועל, לותק העובד בתקופת העסקתו אצל המעסיק בפועל.</p> <p>(ה) (1) סעיף זה לא יחול על עובד זר שהוא עובד של קבלן כוח אדם בעל היתר...</p> <p>לפי ס' 13א לחוק - "סעיפים 12א ו-13 לא יחולו על עובד של קבלן כוח אדם המועסק אצל מעסיק בפועל בתפקידי מחשוב; לענין זה, "תפקידי מחשוב" - תחזוקה, פיתוח והטמעה של מערכות מחשוב".</p> <p>ינון מועסק אצל המעסיק בפועל בתפקיד מחשוב (תחזוקה מערכות מחשוב). לפיכך, סעיפים 12א ו-13 לחוק לא חלים עליו.</p> <p>כלומר, המעסיק בפועל רשאי להמשיך ולהעסיק את ינון באמצעות קבלן כוח האדם, בתפקידו האמור, תקופה העולה על 9 חודשים רצופים.</p> <p style="text-align: right;">תשובה ג.</p>	<p>הסבר הפתרון</p> <p>מועד 9/2024 שנת המס - 2023</p> <p style="text-align: right;">ג</p>

<p>שאלה מספר 24.</p>	<p>ינון התחיל לעבוד אצל מעסיקו ובמקום עבודתו ב-29/7/2021. בעבודתו חלו 2 הפסקות מְחַמַת חופשה שלא בשכר (חל"ת) שניתנו לו בהסכמת המעסיק: הראשונה החל ביום 1/4/2022 ועד 8/6/2022, והשנייה החל ביום 1/9/2022 ועד 30/11/2022. שתי החופשות שלא בשכר באותה שנה (2022), ניתנו לו לבקשתו, לצורך שיפוץ דירה שרכש עם אשתו בישוב רמת-ישי (שהוא ישוב באזור פיתוח). ביום 8/1/2023 התפטר מעבודתו, בדין מפוטר, עקב העתקת מקום מגוריו לישוב באזור פיתוח מישוב שְׁאֵינֻ באזור פיתוח, בתנאים שנקבעו בתקנות.</p> <p>לפי תקנות פיצויי פיטורים הנוגעות לענין, לְעֵינֵי קְבִיעַת סכום הפיצויים, מה דינן של אותן שתי הפסקות בעבודה בשנת 2022? (בחר/י את המשפט הנכון ביותר מִבֵּין המשפטים הבאים)</p> <p>א. לְעֵינֵי זה יובאו בְּמִנְיָן 28 ימים בסך הכל מתוך ההפסקות האמורות. ב. לְעֵינֵי זה ההפסקות האמורות כלל לא יובאו בְּמִנְיָן. ג. לְעֵינֵי זה יובאו בְּמִנְיָן 7 ימים בסך הכל מתוך ההפסקות האמורות. ד. לְעֵינֵי זה יובאו בְּמִנְיָן 14 ימים בסך הכל מתוך ההפסקות האמורות.</p>
	<p>פתרון</p>
<p>סעיפים רלוונטיים</p>	<p>חוק פיצויי פיטורים - ס' 1, ס' (7)2 תקנות פיצויי פיטורים (חישוב הפיצויים והתפטרות שרואים אותה כפיטורים) - תק' 10(4).</p>
<p>הסבר הפתרון מועד 9/2024 שנת המס - 2023</p> <p>ד</p>	<p>לפי ס' 1(א) לחוק פיצויי פיטורים - מי שעבד שנה אחת ברציפות - ובעובד עונתי שתי עונות בשתי שנים רצופות - אצל מעסיק אחד או במקום עבודה אחד ופוטר, זכאי לקבל ממעסיקו שפיטרו פיצויי-פיטורים.</p> <p>לפי ס' 2 לחוק, לענין סעיף 1 יראו רציפות בעבודה אפילו חלה בה הפסקה מְחַמַת -</p> <p>(1) שירות צבאי ושירות חלקי כמשמעותם בחוק החיילים המשוחררים (החזרה לעבודה), תשי"ט-1949, למעט שירות צבאי מלא על פי התחייבות לשירות-קבע שלא נתקיימו בו התנאים הקבועים בסעיף 1(ד) לחוק האמור, וכן שירות מילואים לפי חוק שירות המילואים, תשס"ח-2008 (בחוק זה - חוק שירות המילואים);</p> <p>(2) יום המנוחה השבועית או חג שאין עובדים בהם, אם על פי חוק ואם על פי נוהג או הסכם, וכן אחד במאי; (3) חופשה שנתית; (4) חופשה או פגרה בשכר שניתנו לעובד על פי חוק או בהסכמת המעסיק; (5) חופשה או פגרה שלא בשכר שניתנו לעובד על פי חוק או בהסכמת המעסיק; (6) שביתה או השבתה; (7) תאונה או מחלה; (8) ימי אבל במשפחה שמטעמי דת או נוהג לא עבד בהם העובד; (9) הפסקה ארעית ללא ניתוק יחסי עבודה או הפסקה תוך ניתוק יחסי עבודה שאינה עולה על שישה חודשים; (10) אימון לשירות עבודה לפי חוק שירות עבודה בשעת חירום, תשכ"ז-1967.</p> <p>לפי תקנה 10 לתקנות פיצויי פיטורים (חישוב הפיצויים והתפטרות שרואים אותה כפיטורים) - לְעֵינֵי קְבִיעַת סכום הפיצויים לא יובאו במנין:</p> <p>(1) שירות צבאי, או שירות צבאי מלא על פי התחייבות לשירות קבע, כאמור בסעיף 1(1) לחוק; (2) תקופה של שירות חלקי כאמור בסעיף 1(1) לחוק העודפת של 120 יום; (3) תקופה של חופשה או פגרה שלא בשכר כאמור בסעיף 2(5) לחוק העודפת על 14 יום לשנת עבודה, למעט תקופה כאמור שבעדה זכאית העובדת לדמי לידה בהתאם לתוספת השביעית לחוק הביטוח הלאומי, תשי"ד-1953; (4) הפסקה מחמת תאונה או מחלה, למעט תקופת הפסקה כאמור שעבורה זכאי העובד לתשלום מכוח היותו עובד, על פי חוק, הסכם קיבוצי, חוזה עבודה או נוהג ושלא תעלה על 30 יום לשנת עבודה, עם זכות צבירה; (5) הפסקה כאמור בסעיף 2(9) לחוק העודפת על 7 ימים לשנת עבודה.</p> <p>ינון היה בחופשה שלא בשכר 160 ימים בשנת 2022 - $160 \text{ ימים} = 91 \text{ ימים מ-} 1/9/22 \text{ עד } 30/11/22 + 69 \text{ ימים מ-} 1/4/22 \text{ עד } 8/6/2022$</p> <p>לפיכך, מתוך תקופה (בת 160 הימים) שבה היה ינון בחופשה ללא תשלום בשנת 2022, לא תובא במנין, לענין קביעת סכום הפיצויים, התקופה העודפת על 14 יום.</p> <p>לסיכום, במילים אחרות - לְעֵינֵי זה יובאו במנין 14 ימים בסך הכל מתוך ההפסקות האמורות.</p> <p>תשובה ד.</p>

<p>ב-5/3/2017 ינון התחיל לעבוד אצל מעסיקו ובמקום עבודתו. מ-7/11/2023 ועד 28/11/2023 היה בשירות מילואים. ב-14/11/2023, במהלך שירות המילואים, הגיע למקום העבודה ומסר למעסיק הודעה מוקדמת להתפטרותו. לפי ההודעה, הוא יסיים את עבודתו בתום תקופת ההודעה המוקדמת להתפטרות בת החודש שהוא חייב בה על פי החוק.</p> <p>האם במניין ימי ההודעה המוקדמת להתפטרותו יבואו הימים שבהם ינון נמצא עדיין בשירות מילואים? (בחר/י את המשפט הנכון ביותר מִבֵּין המשפטים הַבָּאִים)</p> <p>א. לא. במניין ימי ההודעה המוקדמת להתפטרות לא תובא תקופת השירות במילואים. ב. כן. במניין ימי ההודעה המוקדמת להתפטרותו של ינון יבואו הימים האמורים. ג. לא. לפי החוק, לא יתפטר עובד בתקופת היותו בשירות מילואים. ד. כן, ובלבד שהעובד קיבל היתר להתפטרותו מאת ועדת התעסוקה.</p>	<p>שאלה מספר 25.</p>
<p>פתרון</p>	
<p>חוק חיילים משוחררים (החזרה לעבודה) - ס' 3, 41א.</p>	<p>סעיפים רלוונטיים</p>
<p>לפי ס' 3 לחוק חיילים משוחררים (החזרה לעבודה):</p> <p>" (א) מפעל לצורך חוק זה, הוא כל מקום עבודה, שבו מועסק לפחות עובד אחד, בין שהוא לתכלית רווחים ובין לתכלית אחרת, בין שהוא של המדינה, של רשות מקומית, של מוסד ציבורי או של גוף מאוגד ובין שהוא פרטי.</p> <p>(ב) בעל מפעל - לגבי חייל או חייל משוחרר - הוא בעל המפעל שבו הועסק החייל או החייל המשוחרר סמוך לפני התגייסותו, ולגבי עובד המשרת במילואים - הוא בעל המפעל שבו הועסק העובד המשרת במילואים סמוך לפני יציאתו לשירות המילואים; ואם עבר המפעל מיד ליד או התמזג עם מפעל אחר או היה לחלק ממפעל אחר, רואים כבעל המפעל את מי שהוא בשעה הנידונה בעל המפעל או מי שהוא בעל המפעל אחרי ההתמזגות או בעל המפעל האחר.</p> <p>(ג) בעל מפעל - לגבי אדם בשירות חלקי - הוא בעל המפעל שבו הועסק אותו אדם בשעת שירותו החלקי. "</p> <p>לפי סעיף 41א לחוק האמור:</p> <p>" (א) העדרותו של עובד מעבודתו, לרגל שירות מילואים, לא תיראה כהפסקה ברציפות עבודתו במפעל.</p> <p>(1א) לא יפטר בעל מפעל עובד בשל שירותו במילואים, קריאתו לשירות מילואים או שירותו הצפוי בשירות מילואים, לרבות בשל תדירותו או משכו (בחוק זה - פיטורים בשל שירות מילואים), ואם פיטרו - בטלים הפיטורים.</p> <p>(ב) לא יפטר בעל מפעל עובד בתקופת היותו בשירות מילואים אלא בהיתר מאת ועדת התעסוקה; ולענין שירות מילואים העולה על יומיים רצופים, לא יפטרו בלא היתר כאמור גם בתקופה של שלושים ימים לאחר תום שירות המילואים; לא תיתן הועדה היתר לפי סעיף זה, אלא מטעמים מיוחדים שיירשמו שבשלהם יש להתיר את הפיטורים, ורק אם הוכיח בעל המפעל כי הפיטורים המבוקשים אינם בשל שירות המילואים; הועדה תיתן את החלטתה, ככל הניתן, לאחר שתובא לפני תגובת העובד.</p> <p>(ג) במניין ימי ההודעה המוקדמת לפיטורים, לא יבואו התקופות המפורטות בסעיף קטן (ב).</p> <p>(ד) בהליך לפני ועדת התעסוקה לפי סעיף 21, על בעל המפעל הראיה שהפיטורים כאמור בסעיף קטן (א), הִיוּ בְּשָׁל טַעַם שְׂאִינוּ שְׂרֹתוֹ שֶׁל העובד במילואים.</p> <p>(ה) בחוק זה, "פיטורים" - לרבות אי חידוש חוזה עבודה לתקופה קצובה, שהוא אחד מאלה:</p> <p>(1) חוזה עבודה לתקופה קצובה של שנים עשר חודשים או יותר;</p> <p>(2) חוזה עבודה לתקופה קצובה הפחותה משנים עשר חודשים, שהאריך או שחידש העסקה קודמת של העובד שהיתה סמוך לפני תחילת תוקפו של החוזה. "</p> <p>איסור החפיפה בין ימי הודעה מוקדמת לבין שירות מילואים חל אך ורק כשמדובר בהודעה מוקדמת לפיטורים ולא חל כאשר מדובר בהודעה מוקדמת להתפטרות. לפיכך, במניין ימי ההודעה המוקדמת להתפטרותו של ינון יבואו הימים האמורים, שבהם הוא נמצא עדיין בשירות מילואים.</p> <p>תשובה ב.</p>	<p>הסבר הפתרון</p> <p>מועד 9/2024 שנת המס - 2023</p> <p>ב</p>

שאלה מספר 26.

לוסי, ילידת 5/12/04, עבדה ברציפות כסייעת-מלווה אצל מעסיקה ובמקום עבודתה (עמותה לסייע לקשישים) מ-1/7/2022 ועד סוף חודש 10/2023, אז הסתיימו יחסי העבודה בין הצדדים, עם פיטוריה. שכרה השתלם לה על בסיס של חודש. בכל יום שבו עבדה, הגיעה לעבודתה בקטנוע שבבעלותה. להלן היקף משרתה והתשלומים שקיבלה בחודשי עבודתה (בשקלים חדשים):

חודש	7/22	8/22	9/22	10/22	11/22	12/22	1/23	2/23
היקף משרה	100%	100%	20%	20%	20%	20%	20%	20%
שכר יסוד	4,400.00	4,400.00	880.00	880.00	880.00	880.00	1,060.00	1,060.00
דמי הבראה	157.50	157.50	31.50	31.50	31.50	31.50	31.50	31.50
החזקת קטנוע	49.50	49.50	49.50	49.50	49.50	49.50	61.00	61.00

חודש	3/23	4/23	5/23	6/23	7/23	8/23	9/23	10/23
היקף משרה	20%	20%	20%	20%	65%	65%	65%	65%
שכר יסוד	1,060.00	1,114.40	1,114.40	1,114.40	3,621.80	3,621.80	3,621.80	3,621.80
דמי הבראה	31.50	31.50	31.50	34.83	135.85	135.85	135.85	135.85
החזקת קטנוע	61.00	61.00	61.00	61.00	126.00	126.00	126.00	126.00

מהו סכום פיצויי הפיטורים שעל המעסיק לשלם ללוסי, לפי חוק פיצויי פיטורים ותקנותיו (סכום מקורב ומעוגל)?

- א. 2,891 ₪
- ב. 4,829 ₪
- ג. 2,793 ₪
- ד. 3,065 ₪

פתרון

סעיפים רלוונטיים

חוק פיצויי פיטורים - ס' 1(א), 12(א).
תקנות פיצויי פיטורים (חישוב הפיצויים והתפטרות שרואים אותה כפיטורים) - תק' 1, 7.

הסבר הפתרון

מועד 9/2024
שנת המס - 2023

לוסי עבדה אצל מעסיקה ובמקום עבודתו 16 חודשים רצופים ופוטר. מאחר שכך, היא זכאית לקבל פיצויי פיטורים ממעסיק זה. שכרה השתלם לה על בסיס של חודש. לפיכך, היא "עובד במשכורת". לפי תקנה 7 לתקנות פיצויי פיטורים (חישוב הפיצויים והתפטרות שרואים אותה כפיטורים) - "עבר עובד מעבודה מלאה לעבודה חלקית או מעבודה חלקית לעבודה מלאה, יחושב שכרו האחרון לגבי כל אחת מתקופות העבודה לפי שכרו ערב פיטוריו באופן יחסי למידת החלקיות של עבודתו".

לפי תקנה 1 לתקנות פיצויי פיטורים (חישוב הפיצויים והתפטרות שרואים אותה כפיטורים), שכר היסוד שקיבלה, יובא בחשבון שכר העבודה שלה לענין תקנות אלה. דמי ההבראה והתשלום שקיבלה בגין החזקת הקטנוע לא נחשבים חלק מהשכר הקובע לענין חישוב פיצויי פיטורים.

שכרה האחרון של לוסי למשרה מלאה: $5,572 = 3,621.80 / 65\%$
 חבות פיצויי הפיטורים של המעסיק:

תקופת עבודה 1: $928.67 = 2/12 \times 100\% \times 5,572$ חלקיות משרה $\times$ שכר אחרון למשרה מלאה
 תקופת עבודה 2: $928.67 = 10/12 \times 20\% \times 5,572$ חלקיות משרה $\times$ שכר אחרון למשרה מלאה
 תקופת עבודה 3: $1,207.27 = 4/12 \times 65\% \times 5,572$ חלקיות משרה $\times$ שכר אחרון למשרה מלאה
 סה"כ: $3,064.60 = 3,065$ (מעוגל)

תשובה ד.

<p>ינון גר בקרית אתא ועובד בַּמְתַּחַם אוניברסיטת חיפה. דְּמִי נְסִיעוֹת משולמים לו לְפִי צו ההרחבה בדבר הַשְׁתַּתְּפוֹת המעסיק בהוצאות נסיעה לעבודה וממנה. בכל בוקר ינון נוסע לעבודה בַּמְטְרוֹנִית עד מְרָקְזִית הַמְּפָרָץ ומשם ממשיך בְּרַכְבְּלִית עד אוניברסיטת חיפה. בחזרה מהעבודה לביתו נסיעה אותו לוס, אשתו (בדרכה חזרה ממקום עבודתה). מחיר נסיעה במטרונית וברכבלית (כרטיס המשך) או באוטובוס אחד בין ביתו לעבודתו - 5.50 ₪ לכל כיוון. מחיר "חופשי יומי" (באוטובוס, מטרונית, רכבלית, כרמלית) הכולל את בֵּיתוֹ ומקום עבודתו - 13 ₪ ליום. מחיר "חופשי ארצי" חודשי (באוטובוס, מטרונית, רכבלית, כרמלית) - 225 ₪. ב-6/2023 ינון עבד בפועל 20 ימים.</p> <p>אם שיעור החזר הוצאות הנסיעה המְרָבִי הַנְּקוֹב בִּס' 2 לצו ההרחבה הנ"ל הוא 22.60 ₪ ליום עבודה, מהו סכום דמי הנסיעות המְזַעְרִי שעל המעסיק לשלם לינון בגין חודש זה?</p> <div style="display: flex; align-items: center;"> <div style="margin-left: 20px;"> <p>מטרונית</p> <p>רכבלית</p> <p>260 ₪ א.</p> <p>220 ₪ ב.</p> <p>110 ₪ ג.</p> <p>225 ₪ ד.</p> </div> </div>	<p>שאלה מספר 27.</p>
<p>פתרון</p>	
<p>צו ההרחבה בדבר השתתפות המעסיק בהוצאות נסיעה לעבודה וממנה.</p> <p>לְפִי ס' 3 בצו ההרחבה בדבר השתתפות המעסיק בהוצאות נסיעה לעבודה - "כל עובד הזקוק לתחבורה כדי להגיע למקום עבודתו, זָפָאִי לקבל ממעסיקו השתתפות עד המכסימום האמור בסעיף 2, בהוצאות נסיעה לעבודה וממנה בְּעֵד כל יום עבודה בְּפִועֵל בו השתמש בתחבורה כדי להגיע למקום עבודתו".</p> <p>לְפִי ס' 2 לצו ההרחבה, שיעור החזר הוצאות הנסיעה המְרָבִי הוא עד 22.60 ₪ ליום. כלומר, 452.00 ₪ עבור 20 ימים בהם ינון נזקק לתחבורה כדי להגיע למקום העבודה.</p> <p>$22.60 \times 20 = 452$</p> <p>מחיר נסיעה באוטובוס ציבורי מביתו לעבודתו וחזרה ממנה של ינון, תוך שימוש בנסיעות בודדות - 5.50 ₪ לכל כיוון, שהם 220 ₪ עבור 20 ימי עבודה בפועל בהם נזקק לתחבורה כדי להגיע לעבודתו וממנה</p> <p>$5.50 \times 2 \times 20 = 220$</p> <p>השימוש בחוזה "חופשי יומי" (באוטובוס, מטרונית, רכבלית, כרמלית) - 13 ₪ ליום, שהם 260 ₪ עבור 20 ימי עבודה בפועל בהם נזקק לתחבורה כדי להגיע לעבודתו וממנה</p> <p>$13 \times 20 = 260$</p> <p>מחיר נסיעה מביתו למקום עבודתו וממנה, תוך שימוש בחוזה "חופשי ארצי" (באוטובוס, מטרונית, רכבלית, כרמלית) - 225 ₪ בחודש.</p> <p>לפיכך, סכום דמי הנסיעות המינימלי שעל המעסיק לשלם לינון בגין חודש 6/2023:</p> <p>220 ₪ = (452 תקרה ; 260 חופשי יומי ; 225 חופשי ארצי אוטובוס, מטרונית, רכבלית, כרמלית ; 220 נסיעות בודדות) min</p> <p>תשובה ב.</p>	<p>סעיפים רלוונטיים</p> <p>הסבר הפתרון</p> <p>מועד 9/2024</p> <p>שנת המס - 2023</p> <p>ב</p>

<p>החל ב-1/8/2012 ינון עובד אצל מעסיקו היחיד. בכל שנות עבודתו (כולל 2023) נשמר הקשר המשפטי בינו לבין המעסיק. בשנת 2023 עבד 187 ימים בפועל [למען הסק ספק, ינון הועסק שבוע עבודה מלא בן 6 ימים בשבוע].</p> <p>אם זכויות החופשה השנתית שלו נקבעות לפי חוק חופשה שנתית בלבד, מהו אורך החופשה השנתית לה הוא זכאי בעד שנת 2023?</p> <p>א. 26 ימים ב. 20 ימים ג. 23 ימים ד. 24 ימים</p>	<p>שאלה מספר 28.</p>
<p>פתרון</p>	
<p>חוק חופשה שנתית - ס' 1, ס' 3.</p>	<p>סעיפים רלוונטיים</p>
<p>"שנת עבודה", לפי חוק חופשה שנתית - "פרק זמן של שנים עשר חודש, שתחילתו אחד בינואר של כל שנה".</p> <p>אורך החופשה השנתית לה זכאי ינון בעד שנת 2023 -</p> <p>כמי שהתחיל לעבוד אצל מעסיקו ב-1/8/2012, לעניין חוק חופשה שנתית, שנת 2023 היא שנת עבודתו ה-12 של ינון אצל מעסיקו.</p> <p>לפי ס' 3(א) לחוק חופשה שנתית - אורך החופשה לכל שנת עבודה אצל מעסיק אחד או במקום עבודה אחד, בעד השנה השביעית - 21 יום [ס' 3(א)(4)]; בעד השנה השמינית ואילך - יום נוסף לכל שנת עבודה עד לחופשה של 28 יום [ס' 3(א)(5)].</p> <p>כלומר, אורך החופשה השנתית בְּעֵד שנת העבודה ה-12 הוא 26 יום.</p> $\min [28 ; (12 - 7) + 21] = 26$ <p>הקשר המשפטי בִּין ינון ומעסיקו ב-2023 היה קיים בכל שנת העבודה. בְּפֹעֵל, עבד באותה שנה 187 ימים.</p> <p>לפי ס' 3(ב)(2) לחוק, היה הקשר המשפטי שבין העובד ובין המעסיק קיים כל שנת העבודה, והעובד עבד באותה שנה פחות מ-200 ימים - יהיה מספר ימי החופשה חלק יחסי ממספר הימים שלפי סעיף קטן (א), כיחס מספר ימי העבודה בפועל אל המספר 200; חלק של יום חופשה לא יובא במנין.</p> <p>יחס מספר ימי העבודה בפועל (187) אל המספר 200 הוא 0.935.</p> <p>הכפלת 26 ימים ב-0.935 מניבה את התוצאה 24.31. חלק של יום חופשה לא יובא במנין.</p> <p>לפיכך, אורך החופשה השנתית לה זכאי ינון בעד שנת 2023, לפי החוק האמור - 24 ימים.</p> <p>תשובה ד.</p>	<p>הסבר הפתרון</p> <p>מועד 9/2024 שנת המס - 2023</p> <p>ד</p>

<p>מעסיקו של ינון קיבל ב-21/6/2023 צו עיקול על שכרו, עד לסכום של 9,427 ₪, לְשֵׁם תשלום מזונות. ינון הוא גרוש, אב ל-2 ילדים שבשנת 2023 מלאו להם 11 ו-14 שנה. שכר עבודתו משתלם על בסיס של חודש. שכרו בתלוש 6/2023 - 9,228 ₪. משכר זה על המעסיק לנכות מס הכנסה, דמי ביטוח לאומי ודמי ביטוח בריאות בסך 994 ₪.</p> <p>מהו הסכום שהיה על המעסיק לעקל משכרו זה של ינון, לְפִי חוק הגנת השכר (סכום מעוגל)?</p> <p>א. 9,228 ₪ ב. 3,403 ₪ ג. 9,427 ₪ ד. 8,234 ₪</p>	<p>שאלה מספר 29.</p>
<p>פתרון</p>	
<p>חוק הגנת השכר - ס' 8(א), 8(ב).</p>	<p>סעיפים רלוונטיים</p>
<p>לְפִי ס' 8(א) לחוק הגנת השכר, "משכר העבודה החדשי לא יהיה ניתן לעיקול, להעברה או לשעבוד סכום השווה לגימלה בשיעור הנקוב בטור ג' בתוספת השניה לחוק הבטחת הכנסה, תשמ"א-1981, שהיתה משתלמת בחודש שקדם לתשלום השכר לאותו עובד לְפִי הרכב משפחתו אילו היה זָפֵאי לגימלה כאמור; היה הסכום האמור יותר מ-80% משכר העבודה החדשי, יקטן הסכום שאינו ניתן לעיקול, להעברה או לשעבוד כדי 80% משכר העבודה החדשי; לְעִנְיָן זה, "שכר העבודה החדשי" - שכר העבודה החדשי הנוטר אחרי ניכוי תשלום אשר המעסיק חייב לנכותו משכר עבודה על פי חיקוק".</p> <p>"שכר העבודה החדשי" של ינון, לענין ס' 8(א) לחוק הגנת השכר, הנוטר אחרי ניכוי תשלום אשר המעסיק חייב לנכותו משכר עבודה על פי חיקוק - 8,234.</p> <p>8,234 ₪ מעוגל = 994 מס הכנסה, דמי ביטוח לאומי ודמי ביטוח בריאות - 9,228 ברוטו</p> <p>לְפִי ס' 8(ב) לחוק הגנת השכר - "סעיף קטן (א) אינו חל על עיקול, העברה או שעבוד לשם תשלום מזונות".</p> <p>הסכום שיש לעקל לְפִי צו העיקול (9,427 ₪) נועד לתשלום מזונות. לפיכך, הוראות ס' 8(א) לא חלות עליו.</p> <p>הסכום שהיה על המעסיק לעקל משכרו של ינון (סכום מעוגל) -</p> <p>8,234 ₪ מעוגל = [9,427 חוב; 8,234 שכר אחרי ניכוי חובה] min</p> <p>תשובה ד.</p>	<p>הסבר הפתרון מועד 9/2024 שנת המס - 2023</p> <p>ד</p>

<p>ינון עובד אצל מעסיקו היחיד. שבוע עבודתו בן 5 ימים (א-ה'). גמול עבודתו משתלם לו על בסיס של חודש - 18,720 ₪ בחודש. זכותו לדמי מחלה נקבעת לפי חוק דמי מחלה. תקופת המחלה הצפויה שלו (ייתקופת הזכאות המקסימלית) - 74 ימים. לואסי, בת זוגו של ינון, חלתה במחלה מְמֵאָרֶת והפכה להיות תלויה לחלוטין בעזרת הזולת בביצוע פעולות יום-יום.</p> <p>החל ביום א' (4/6/2023) ועד יום ב' (19/6/2023), לראשונה בשנת 2023, ינון נעדר מעבודתו בשל מחלת בת זוגו (נמסרה במועד הודעה למעסיק). ינון חזר לעבודה ביום ג' (20/6/2023) וביקש לזקוף את היעדרותו זו על חשבון תקופת המחלה הצבורה שלו. הוא מסר למעסיק את כל המסמכים הנדרשים, לפיהם בת זוגו חלתה במחלה מְמֵאָרֶת והיתה זקוקה לטיפול מ-4/6/2023 ועד (כולל) 19/6/2023 (והיתה, באותם ימים, תלויה לחלוטין בעזרת הזולת בביצוע פעולות יום-יום), והצהרה חתומה כנדרש בתקנות. שכר העבודה שהיה זכאי לקבל בתקופת היעדרותו, אילו המשיך בעבודתו - 9,984 ₪ (624 ₪ בְּמֻוָּצֵע ליום). סכום זה נופָּה משכרו בְּשָׁל ה היעדרות.</p> <p>מהו, לפי החוק הרלוונטי ותקנותיו, סך דמי המחלה שעל המעסיק לשלם לו בתלוש 6/2023?</p> <p>א. 8,736 ₪ ב. 9,984 ₪ ג. 2,496 ₪ ד. 6,240 ₪</p>	<p>שאלה מספר 30.</p>
<p>פתרון</p>	
<p>חוק דמי מחלה - ס' 2, ס' 4, ס' 5. חוק דמי מחלה (היעדרות בשל מחלת בן זוג). תקנות דמי מחלה (היעדרות בשל מחלת בן זוג).</p>	<p>סעיפים רלוונטיים</p>
<p>לְפִי ס' 1 לחוק דמי מחלה (היעדרות בשל מחלת בן זוג) - "עובד זכאי לזקוף עד 6 ימים בשנה של היעדרות, בשל מחלת בן זוגו, על חשבון תקופת המחלה הצבורה שלו." לְפִי ס' 1א לחוק האמור: " (א) עובד שעבד שנה לפחות אצל אותו מעסיק או באותו מקום עבודה, זכאי לזקוף עד 60 ימים בשנה של היעדרות, בשל מחלה ממארת של בן זוגו, על חשבון תקופת המחלה הצבורה שלו או על חשבון ימי החופשה המגיעים לו, לפי בחירת העובד. (ב) בחישוב מספר ימי היעדרות לפי סעיף זה, יבואו בחשבון ימי היעדרות שזקף העובד לפי סעיף 1. לְפִי ס' 3 לחוק האמור: " לעניין סעיף 1 - (1) יראו כחולה - בן זוג שחלה והפך להיות תלוי לחלוטין בעזרת הזולת בביצוע פעולות יום-יום; (2) "פעולות יום-יום" - כהגדרת מונח זה בסעיף 223 לחוק הביטוח הלאומי (נוסח משולב), התשנ"ה-1995. גמול עבודתו של ינון משתלם לו על בסיס של חודש. לפיכך, הוא "עובד במשכורת". הוא עבד לא פחות משנה אצל אותו מעסיק או באותו מקום עבודה. שבוע עבודתו בן 5 ימים (א-ה'). לפי ס' 2(א) לחוק דמי מחלה - " עובד שנעדר מעבודתו עקב מחלה יהיה זכאי לקבל ממעסיקו, בכפיפות לתקופת הזכאות המקסימלית כאמור בסעיף 4 - (1) החל מהיום הרביעי להעדרו כאמור - תשלום על פי חוק זה בעד תקופת מחלתו (להלן - דמי מחלה); (2) בעד הימים השני והשלישי להעדרו כאמור - מחצית דמי מחלה; " לפי ס' 2(ב)1 לחוק דמי מחלה - "לגבי עובד במשכורת - תהא תקופת המחלה כל ימי מחלתו, לרבות ימי מנוחה שבועית וחגים." תקופת המחלה: 16 ימים - החל ב-4/6/2023 [יום א'] נְעַד (פּוֹלָל) 19/6/2023 [יום ב'] לפי נתוני השאלה, תקופת המחלה הצפויה של ינון עומדת על 74 ימים. [74 < 16] דמי מחלה לפי החוק: 624 ₪ בממוצע ליום. שכר העבודה שהיה ינון זכאי לקבל בעד כל יום עבודה בתקופת זכאותו לדמי מחלה אילו המשיך בעבודתו. החישוב: $8,736 \text{ ₪} = 100\% \times 624 \times 13 \text{ ימים (מהיום הרביעי)} + 50\% \times 624 \times 2 \text{ הימים השני והשלישי} + 0 \text{ היום הראשון}$</p> <p>תשובה א.</p>	<p>הסבר הפתרון מועד 9/2024 שנת המס - 2023</p> <p>א</p>

<p>מעסיקה של לוס, בעל רשת חנויות בגדי נשים, מחייב את כל העובדות בחנויות הרשת ללבוש במהלך העבודה בגדים שנמכרים בהן באותה עת. כל עובדת מקבלת בכל 3 חודשים תלושים בסך 600 ₪ לרכישת בגדים ברשת, הכוללים 2 חצאיות ו-2 חולצות. העובדת משתתפת ב-40% מערך התלושים. כלומר, בכל 3 חודשים מנוכים משכר עבודתה של כל עובדת 240 ₪, תמורת תלושים בשווי 600 ₪ לרכישת החצאיות והחולצות בחנויות הרשת.</p> <p>האם רשאי המעסיק לנכות את ההשתתפות האמורה משכר העבודה של העובדות? (בחר/י את המשפט הנכון ביותר מבין המשפטים הבאים) המשפטים</p> <p>א. כן, ובלבד שלא ינוכה על חשבון התשלומים האמורים יותר מִרְבַּע שכר העבודה. ב. לא, אלא אם כן החובה האמורה מְעוֹנֶנֶת בהסכם קיבוצי או בחוזה עבודה אישי. ג. כן, ובלבד שאין על הבגדים האמורים סמל ברור שישלול את השימוש הפרטי. ד. לא. המעסיק לא רשאי לנכות את ההשתתפות האמורה משכר עבודתן.</p>	<p>שאלה מספר 31.</p>
<p>פתרון</p>	
<p>חוק הגנת השכר - ס' 4(א)</p>	<p>סעיפים רלוונטיים</p>
<p>לפי סעיף 4(א) לחוק הגנת השכר: "לא יחייב מעסיק את עובדו לקנות מצרכים ממנו או ממי שקשור בו או במפעלו, או להזדקק לשירותיהם ולא יגביל מעסיק בכל דרך אחרת זכותו של עובד להשתמש בשכר עבודתו".</p> <p>כלומר, המעסיק לא רשאי לחייב את העובדות לרכוש ממנו בגדים בכסף, והוא לא רשאי לנכות את ההשתתפות האמורה משכר עבודתן.</p> <p>תשובה ד.</p>	<p>הסבר הפתרון מועד 9/2024 שנת המס - 2023</p> <p>ד</p>

שאלה מספר 32.

שכרה של לוסי משתלם על בסיס שעות עבודה - 76 ש"ח לכל שעת עבודה רגילה. שבוע העבודה, במקום עבודתה, בן 6 ימים (א'-ו'). תחום יום עבודה רגיל - 8 שעות. יום ב' הוא "יום מקוצר" במקום העבודה, בו מופחתת שעת עבודה אחת (לפי צו הרחבה בדבר קיצור שבוע העבודה במשק). להלן סיכום שעות העבודה של לוסי, בכל יום, בשבוע שהחל ב-4/6/2023 והסתיים ב-9/6/2023:

יום	א' 4/6/23	ב' 5/6/23	ג' 6/6/23	ד' 7/6/23	ה' 8/6/23	ו' 9/6/23
שעת תחילת עבודה	03:52	05:36	04:31	06:07	03:48	07:19
שעות עבודה (עשורוני)	10.50	8.25	9.75	8.25	7.50	8.50

מהו השכר שיש לשלם ללוסי בעד שעות עבודתה בשבוע זה?

- א. לא פחות מ-4,279.75 ש"ח
- ב. לא פחות מ-4,270.25 ש"ח
- ג. לא פחות מ-4,203.75 ש"ח
- ד. לא פחות מ-4,289.25 ש"ח

פתרון

חוק שעות עבודה ומנוחה - ס' 1, 2, 16. צו הרחבה בדבר קיצור שבוע העבודה במשק.

סעיפים רלוונטיים

"שעות עבודה", כהגדרתן בחוק שעות עבודה ומנוחה - "הזמן שבו עומד העובד לרשות העבודה, לרבות הפסקות קצרות ומוסכמות הניתנות לעובד להחלפת כוח ואויר... חוץ מהפסקות על פי סעיף 20".
שבוע העבודה של לוסי הוא בן 6 ימים (ימים א'-ו'). תחום יום עבודה רגיל במקום העבודה - 8 שעות עבודה. יום ב' הוא "יום מקוצר" במקום העבודה, בו מופחתת שעת עבודה מתחום יום העבודה, לפי הוראות צו הרחבה בדבר קיצור שבוע העבודה במשק. כלומר, תחום יום עבודה ביום זה - 7 שעות עבודה. תחום שבוע עבודה - 42 שעות.

הסבר הפתרון

מועד 9/2024
שנת המס - 2023

ב

בימים א' ו-ה' לוסי עבדה "עבודת לילה" (שפירושה - עבודה ששתי שעות ממנה, לפחות, הן בתחום השעות שבין 22:00 ובין 06:00).

לפי ס' 2(ב) לחוק - "בעבודת לילה וביום שלפני המנוחה השבועית וביום שלפני חג שהעובד אינו עובד בו, בין על פי חוק ובין על פי הסכם או נוהג, לא יעלה יום עבודה על שבע שעות עבודה".

חישוב השכר שיש לשלם ללוסי בעד שעות עבודתה בשבוע זה:

יום	נתונים מתוך השאלה		שעות עבודה רגילות	מצטבר שעות רגילות בשבוע	שעות נוספות	שעות נוספות 125%	שעות נוספות 150%
	תחילת יום עבודה	שעות עבודה					
א	03:52	10.50	7.00 ⁽¹⁾	7.00	3.50	2.00	1.50
ב	05:36	8.25	7.00 ⁽²⁾	14.00	1.25	1.25	-
ג	04:31	9.75	8.00	22.00	1.75	1.75	-
ד	06:07	8.25	8.00	30.00	0.25	0.25	-
ה	03:48	7.50	7.00 ⁽¹⁾	37.00	0.50	0.50	-
ו	07:19	8.50	5.00 ⁽¹⁾⁽³⁾	42.00	3.50	2.00	1.50
סה"כ שעות			42.00		10.75	7.75	3.00
תעריף לשעה			76.00 ש"ח			95.00 ש"ח	114.00 ש"ח
תשלום			3,192.00 ש"ח		736.25 ש"ח	342.00 ש"ח	4,270.25 ש"ח

(1) עבודת לילה או עבודה ביום שלפני המנוחה השבועית.

(2) "יום מקוצר" במקום העבודה, בו מופחתת שעת עבודה מתחום יום העבודה, לפי הוראות צו הרחבה בדבר קיצור שבוע העבודה במשק.

(3) חריגה מתחום שבוע העבודה.

תשובה ב.

<p>שאלה מספר 33.</p> <p>מהו, בחוק הודעה מוקדמת לפיטורים ולהתפטרות, "שכר רגיל" של העובד? (בחרי את המשפט הנכון ביותר מבין המשפטים הבאים)</p> <p>א. הכנסת עבודה של העובד, למעט שוויו של השימוש ברכב שהועמד לרשותו. ב. שכר העבודה הממוצע של העובד ב-12 החודשים שקדמו לפיטורים או להתפטרות. ג. הכנסת עבודה של העובד, למעט תשלומים שניתנו לו לכיסוי הוצאותיו ולמעט שוויו של השימוש ברכב שהועמד לרשותו. ד. שכר העבודה המובא בחשבון לענין חישוב פיצויי פיטורים לפי סעיף 13 לחוק פיצויי פיטורים.</p>	
<p>פתרון</p>	
<p>חוק הודעה מוקדמת לפיטורים ולהתפטרות - ס' 1.</p>	<p>סעיפים רלוונטיים</p>
<p>לפי סעיף 1 לחוק הודעה מוקדמת לפיטורים ולהתפטרות, בחוק זה - "שכר רגיל" - שכר העבודה המובא בחשבון לענין חישוב פיצויי פיטורים לפי סעיף 13 לחוק פיצויי פיטורים.</p> <p>תשובה ד.</p>	<p>הסבר הפתרון מועד 9/2024 שנת המס - 2023</p> <p>ד</p>

<p>לוסי עובדת אצל מעסיקה שבוע עבודה מלא בן 5 ימים (א'-ה'), 7 שעות בכל יום. שכרה משתלם לה על בסיס שעות עבודה. זכותה לדמי מחלה נקבעת לפי חוק דמי מחלה. תקופת המחלה הציבורה שלה (תקופת הזכאות המקסימלית) - 19 יום. ביום א' (5/2/2023) בבוקר, כשהגיעה לעבודה, מסרה למעסיק תעודת מחלה כדין, מהרופא המטפל שלה בקופת חולים, לפיה מיום ו' (3/2/2023) ועד יום ד' (8/2/2023) היא לא מסוגלת לעבודה, מפאת הציטונות שלקתה בה. למרות מצבה הבריאותי, מתוך תחושת מחוייבות לעסק, המשיכה לעבוד כרגיל גם בימים א' עד ד'.</p> <p>האם, לפי חוק דמי מחלה, לוסי זכאית לתשלום דמי מחלה כלשהם עקב אותה מחלה? (בחרי/ את המשפט הנכון ביותר מבין המשפטים הבאים)</p> <p>א. לא. לוסי לא זכאית לתשלום דמי מחלה ממעסיקה בעד ימי המחלה שבהם עבדה. ב. כן. לוסי זכאית לדמי מחלה בגין הימים א' עד ד', נוסף על שכרה בעד עבודתה בפועל. ג. לא. על לוסי לבחור בין קבלת דמי מחלה ממעסיקה לבין קבלת שכר בעד עבודתה. ד. כן. לוסי תקבל דמי מחלה בגין הימים ו' ושבת, אך לא בגין הימים א' עד ד'.</p>	<p>שאלה מספר 34.</p>
<p style="text-align: center;">פתרון</p>	
<p>חוק דמי מחלה - בדגש עד ס' 10.</p>	<p>סעיפים רלוונטיים</p>
<p>גמול עבודתה של לוסי משתלם לה על בסיס של שעות עבודה. לפיכך, היא "עובד בשכר". לפי ס' 2(ב) לחוק דמי מחלה - "לגבי עובד בשכר שעבד עבודה מלאה אצל אותו מעסיק או באותו מקום עבודה - תהא תקופת המחלה כל ימי מחלתו, למעט ימי מנוחה שבועית וחגים". לפי נתוני השאלה, תקופת המחלה הציבורה של לוסי עומדת על 19 ימים. לפי סעיף 10 לחוק דמי מחלה, העוסק בשלילת הזכות לדמי מחלה - "עובד שבתקופת מחלתו עבד למעשה בשכר או בתמורה אחרת לא יהיה זכאי לדמי מחלה עקב אותה מחלה, ואם כבר שולמו, רשאי המעסיק או קופת הגמל, לפי הענין, לתבוע החזרתם או לנכותם מכל סכום שהם חבים לעובד". למרות אישור המחלה, לוסי הגיעה למקום העבודה ועבדה כרגיל בתקופת מחלתה. בעד עבודתה היא זכאית לשכר ממעסיקה. מאחר שעבדה למעשה בשכר, <u>לוסי לא זכאית לתשלום דמי מחלה ממעסיקה בעד ימי המחלה שבהם עבדה.</u> תשובה א.</p>	<p>הסבר הפתרון מועד 9/2024 שנת המס - 2023</p> <p style="text-align: right;">א</p>

<p>ינון התחיל לעבוד אצל מעסיקו הפרטי ב-1/9/2013. שכרו משתלם לו על בסיס של חודש. שבוע עבודתו בן 5 ימי עבודה. הוא מועסק בהיקף משרה של 85%. על הצדדים חלות הוראות צו ההרחבה בדבר תשלום דמי הבראה. המעסיק משלם דמי הבראה בכל חודש. בתלוש 11/2023 הוא משלם דמי הבראה בעד התקופה שמ-1/11/2023 ועד 30/11/2023.</p> <p>אם בכל חודש 11/2023 (מ-1/11/23 ועד 30/11/23) ינון נעדר מעבודתו בשל חופשה שנתית (לצורך נסיעה משפחתית לחו"ל), ובעד תקופה זו שילם לו המעסיק דמי חופשה, ואם מחיר יום הבראה הוא 418 ₪, לפי צו ההרחבה האמור, מהו סכום דמי הבראה המגיע לו בתלוש 11/2023?</p> <p>א. 207.26 ₪ ב. 278.67 ₪ ג. 0 ₪ ד. 236.87 ₪</p>	<p>שאלה מספר 35.</p>
<p>פתרון</p>	
<p>ההסכם הקיבוצי הכללי בדבר תשלום דמי הבראה וצו ההרחבה.</p>	<p>סעיפים רלוונטיים</p>
<p>בתלוש 11/2023 ינון זכאי לדמי הבראה בעד חודש 11/2023 (1/11/2023 ועד 30/11/2023). חודש זה מהווה חלק משנת העבודה ה-11 של ינון, שהתחילה ב-1/9/2023 ומסתיימת ב-31/8/2024. בשל שנת העבודה ה-11 יש לשלם לעובד 8 ימי הבראה. בתקופה שמ-1/11/2023 ועד 30/11/2023 ינון נעדר מעבודתו בשל חופשה שנתית, וקיבל ממעסיקו דמי חופשה בעד כל אותם ימים.</p> <p>לפי ס' 6 בצו ההרחבה - "לקביעת תקופת הזכאות לא תובא בחישוב העדרות בשל חופשה ללא תשלום וכל העדרות אחרת בה לא מתקיימים יחסי עובד ומעביד". ינון לא שהה בחופשה ללא תשלום בחודש 11/2023. כמו כן, בכל אותו חודש התקיימו יחסי עבודה בינו לבין מעסיקו.</p> <p>לפי צו ההרחבה בדבר תשלום דמי הבראה, לעובדים במשרה חלקית תשלום קצובת הבראה באופן יחסי לחלקיות המשרה.</p> <p>סה"כ דמי הבראה להם זכאי ינון בתלוש 11/2023:</p> <p>236.87 ₪ = 85% חלקיות המשרה × 1 / 12 חודשים בשנת העבודה × 8 ימי הבראה × 418 תעריף תשובה ד.</p>	<p>הסבר הפתרון מועד 9/2024 שנת המס - 2023</p> <p>ד</p>

<p>שאלה מספר 36.</p>	<p>לוסי התחילה לעבוד כשכירה אצל מעסיקה היחיד ב-1/3/2020. בכל תקופת עבודתה נהגו היא והמעסיק לשלם תשלומים לקופת גמל. היא עבדה אצלו ברציפות עד שב-9/7/2023 ילדה בת בריאה ויצאה לתקופת לידה והורות בת 26 שבועות.</p> <p>האם, בתקופת הלידה וההורות, על המעסיק להמשיך ולשלם את התשלומים לקופת גמל החלים עליו לציון שלוסי שילמה בעד התקופה הרלוונטית את התשלומים החלים עליה? (בחרי את המשפט הנכון ביותר מבין המשפטים הבאים)</p> <p>א. כן, אבל אך ורק בעד התקופה שלוסי זכאית בה לדמי לידה לפי חוק הביטוח הלאומי. ב. לא. בתקופה זו משלם המוסד לביטוח לאומי את התשלומים האמורים לקופת הגמל. ג. כן. המעסיק ימשיך לשלם תשלומים כאמור בעד כל תקופת הלידה וההורות שלוסי זכאית לה על פי חוק עבודת נשים. ד. לא. על לוסי לשלם את התשלומים לקופת הגמל, בעד כל תקופת הלידה וההורות, באמצעות מקדמות על חשבון שכר העבודה שישלם לה המעסיק לצורך זה.</p>
	<p>פתרון</p>
<p>סעיפים רלוונטיים</p>	<p>חוק עבודת נשים - ס' 7א. תקנות עבודת נשים (מועדים וכללים לתשלומים לקופת גמל).</p>
<p>הסבר הפתרון</p> <p>מועד 9/2024 שנת המס - 2023</p> <p>א</p>	<p>לפי ס' 7א לחוק עבודת נשים -</p> <p>"(א) עובד או עובדת הזכאים לדמי לידה לפי חוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995 (בסעיף זה - דמי לידה), או עובדת הזכאית לגמלת שמירת הריון לפי החוק האמור (בסעיף זה - גמלת שמירת הריון), והם ומעסיקם או המעסיק בלבד, נהגו לשלם תשלומים לקופת גמל, ימשיך המעסיק לשלם תשלומים כאמור בעד התקופה שבעדה שולמו דמי הלידה או גמלת שמירת הריון, לפי הענין, ובלבד שהעובדת או העובד שילמו בעד התקופה האמורה את התשלומים החלים עליהם, אם חלים, להבטחת הזכויות האמורות, והכל בשיעורים ולפי שכר העבודה כאילו הוסיפו העובדת או העובד לעבוד בתקופה האמורה; בסעיף קטן זה, "קופת גמל" - כהגדרתה בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005.</p> <p>(ב) האמור בסעיף קטן (א) יחול על מעסיק שהעובדת או העובד עבדו אצלו שישה חודשים לפחות בתכוף לפני תחילת ההריון של העובדת או של בת זוגו של העובד, לפי הענין, ולענין תשלומים בתקופת הזכאות לדמי לידה - אם נוסף על כך התקיימו יחסי עבודה ביניהם בכל תקופת ההריון."</p> <p>לפי תקנה 4 לתקנות עבודת נשים (מועדים וכללים לתשלומים לקופת גמל) -</p> <p>"(א) נהגו הן המעביד והן העובדת או העובד לשלם תשלומים לקופת גמל - ישלם המעביד את התשלומים החלים עליו כאמור בתקופה שהם זכאים לדמי לידה, ויעביר לקופת הגמל את תשלומי העובדת או העובד באותה תקופה.</p> <p>(ב) לגבי תשלומים החלים על העובדת או העובד -</p> <p>(1) המעביד ינכה, ככל הניתן, מהשכר האחרון שישלם לעובדת או לעובד לפני יציאתם לחופשת לידה, סכום שלא יעלה על שיעורי התשלומים לקופת גמל החלים על העובדת או העובד בעד שני חודשי עבודה, וזאת נוסף על ניכוי התשלום לקופת גמל החל על העובדת או העובד בעבור החודש שבעדו משתלם השכר האמור;</p> <p>(2) את יתרת התשלומים החלים על עובדת או עובד בתקופת חופשת הלידה אשר לא נוכו כאמור בפסקה (1), ישלמו העובדת או העובד באמצעות מקדמות על חשבון שכר עבודה שישלם להם המעביד לצורך זה; בפסקה זו, "מקדמות על חשבון שכר עבודה" - כמשמעותן בסעיף 25(א)(7) לחוק הגנת השכר, התשי"ח-1958.</p> <p>(ג) המעביד ישלם את התשלומים החלים עליו, בכל חודש, במהלך התקופה שבעדה זכאים העובדת או העובד לדמי לידה ויעביר לקופת גמל את תשלומי העובדת או העובד באותה תקופה שבהם היה משלם את התשלומים האמורים אילולא חופשת הלידה."</p> <p>לוסי עבדה אצל מעסיקה לא פחות משישה חודשים בתכוף לפני תחילת ההריון והיא זכאית לדמי לידה.</p> <p>לפיכך, בתקופת הלידה וההורות על המעסיק להמשיך ולשלם את התשלומים לקופת גמל החלים עליו, אבל אך ורק בעד התקופה שלוסי זכאית בה לדמי לידה לפי חוק הביטוח הלאומי.</p> <p>תשובה א.</p>

<p>שאלה מספר 37.</p>	<p>ב-2/5/23, יום לאחר שלוסי השלימה 4 שנות עבודה אצל מעסיקה ובמקום עבודתה, פיטר אותה המעסיק בו במקום, בלי שנתן לה הודעה מוקדמת לפיטורים (בת חודש ימים), כאמור בחוק הודעה מוקדמת לפיטורים ולהתפטרות. חופשתה הצבורה, במועד פיטוריה, עמדה על 9 ימים.</p> <p>האם רשאי המעסיק לקזז את שוים של 9 ימי החופשה השנתית שלוסי צברה עד מועד פיטוריה, מהפיצוי שהוא משלם לה בעד התקופה שלגביה לא נתן לה הודעה מוקדמת (תמורת ההודעה המוקדמת)? (בחר/י את המשפט הנכון ביותר מביין המשפטים הבאים)</p> <p>א. כן, מאחר שנותרו לפחות 14 ימי הודעה מוקדמת ללא חפיפה של תקופת חופשה שנתית. ב. לא. המעסיק לא רשאי לקזז את שוים של 9 ימי החופשה האמורים מהפיצוי האמור. ג. כן, מאחר שבמנין ימי החופשה לא יובאו ימי הודעה מוקדמת לפיטורים. ד. לא, מאחר שמספר ימי החופשה שפאת השווי שלהם הוא מבקש לקזז, לא עלה על 14.</p>
<p>סעיפים רלוונטיים</p>	<p>פתרון</p> <p>חוק חופשה שנתית - ס' 5(א)(7). חוק הודעה מוקדמת לפיטורים ולהתפטרות - ס' 7(א).</p>
<p>הסבר הפתרון</p> <p>מועד 9/2024 שנת המס - 2023</p> <p>ב</p>	<p>לפי ס' 5(א) לחוק חופשה שנתית, אלה הימים שלא יובאו במנין ימי החופשה -</p> <p>" (1) הימים בהם שירת העובד שירות מילואים לפי חוק שירות המילואים, התשס"ח-2008 ; (2) ימי חג שאין עובדים בהם, אם על פי חוק ואם על פי הסכם או נוהג - להוציא ימי המנוחה השבועית; (3) ימי חופשת לידה; (4) הימים שבהם אין העובד מסוגל לעבוד מחמת תאונה או מחלה; (5) ימי אבל במשפחה, שמטעמי דת או נוהג אין העובד עובד בהם; (6) ימי שביתה או השבתה; (7) ימי הודעה מוקדמת לפיטורים, אלא אם עלו על ארבעה-עשר, ובמידה שעלו."</p> <p>האמור בסעיף 5(א)(7) שלעיל מתייחס לימי הודעה מוקדמת לפיטורים שניתנו לעובד בפועל. במקרה שתואר בשאלה, המעסיק פיטר את לוסי בו במקום, בלי שנתן לה הודעה מוקדמת לפיטורים כאמור בחוק הודעה מוקדמת לפיטורים ולהתפטרות.</p> <p>מאחר שפיטר אותה בלי שנתן לה הודעה מוקדמת לפיטורים, על המעסיק לשלם ללוסי פיצוי בסכום השווה לשכרה הרגיל בעד התקופה שלגביה לא ניתנה ההודעה המוקדמת (חודש ימים).</p> <p>לפי ההלכה הפסוקה, לא ניתן לקזז תשלום בגין פדיון חופשה מפיצוי שמשתלם בעד תקופה שלגביה לא ניתנה הודעה המוקדמת ("תמורת הודעה מוקדמת"). [ראו ע"ע (ארצי) 179/05 פריזיטה 1949 בע"מ נ' דורון פרנקשטיין; דב"ע (ארצי) 3-107/98, 3-131/98 אורי ארבל נ' H.P.H Products Ltd; ע"ע (ארצי) 1496/02 נשואה זנקס ואחי נ' גל ארז; דב"ע (ארצי) נד/3-101 יעקב עמנואל נ' שופרסל בע"מ].</p> <p>"...לא ניתן לחפוף בין דמי חופשה לתמורת הודעה מוקדמת או בין פדיון חופשה להודעה מוקדמת; ניתן לחפוף בין ימי הודעה מוקדמת הניתנים בפועל והעולים על ארבעה עשר, לבין ימי חופשה, הניתנת בפועל. הדבר מותנה כמובן בכך, שהמעסיק אכן מוציא את העובד לחופשה כדין באותה תקופה, ולא מוותר סתם כך על עבודתו; שאז קמה לעובד הזכות לדרוש העסקתו בפועל, ותקופת אי העבדתו כשלעצמה צוברת זכאות לימי חופשה, כאילו בימי עבודה בפועל מדובר" [ע"ע (ארצי) 1496/02 נשואה זנקס ואחי נ' גל ארז].</p> <p>לסיכום, המעסיק לא רשאי לקזז את שוים של 9 ימי החופשה האמורים מהפיצוי האמור. נוסף על הפיצוי בסכום השווה לשכרה הרגיל בעד התקופה שלגביה לא ניתנה ההודעה המוקדמת, עליו לשלם לה פדיון חופשה בהתאם להוראת סעיף 13 לחוק חופשה שנתית.</p> <p>תשובה ב.</p>

<p>ינון, יליד 8/3/1987, התקבל לעבודה ב-1/9/2009, כשהוא איננו מבוטח בביטוח פנסיוני כלשהו. עליו ועל מעסיקו חלות הוראות צו הרחבה (נוסח משולב) לפנסיה חובה. החל ביום שבו היה זכאי לביטוח פנסיוני, הפריש עבורו המעסיק לפנסיה מקיפה לפי השיעורים מפורטים בס' 6(ד) בצו האמור. השכר שבוטח בקרן הפנסיה היה שכר היסוד ששולם לו, שעמד בחצי השנה האחרונה על 11,680 ₪ בחודש. נוסף על שכר היסוד, שולמה לו, בכל חודש, תוספת מחלקתית שעמדה בחצי השנה האחרונה על סך 648 ₪. המעסיק גם העמיד לרשותו רכב צמוד (אופנוע) לשימוש. שווי השימוש ברכב שנוסף לשכרו בחצי השנה האחרונה עמד על 980 ₪ בחודש. בגין התוספת המחלקתית ושווי השימוש ברכב לא הפריש המעסיק לקרן הפנסיה. ינון עבד ברציפות עד (כולל) 30/6/2023, אז הסתיימו יחסי העבודה בין הצדדים, עם פיטוריו. במרכיב הפיצויים בקרן הפנסיה, במועד הפיטורים, נצברו 86,802 ₪ (כולל רווחים).</p> <p>מהו סכום פיצויי הפיטורים שעל המעסיק להשלים לינון (סכום מקורב ומעוגל)?</p> <p>א. 58,409 ₪ ב. 70,178 ₪ ג. 83,735 ₪ ד. 61,214 ₪</p>	<p>שאלה מספר 38.</p>																										
<p align="center">פתרון</p>																											
<p>חוק פיצויי פיטורים - ס' 1(א), ס' 12(א), ס' 14. צו הרחבה (נוסח משולב) לפנסיה חובה. תקנות פיצויי פיטורים (חישוב הפיצויים והתפטרות שרואים אותה כפיטורים) - תק' 1.</p>	<p>סעיפים רלוונטיים</p>																										
<p>ינון עבד אצל מעסיקו מ-1/9/2009 ועד שהסתיימו יחסי העבודה ביניהם, עם פיטוריו ב-30/6/2023. כלומר, תקופת עבודתו היתה 13 שנים ו-10 חודשים (166 חודשים). מאחר שעבד שנה אחת לפחות ברציפות אצל מעסיקו ופוטור, הוא זכאי לקבל פיצויי פיטורים. לפי תקנה 1 לתקנות פיצויי פיטורים (חישוב הפיצויים והתפטרות שרואים אותה כפיטורים), הרכיבים שיובאו בחשבון שכר העבודה של ינון לענין תקנות אלה הם שכר היסוד והתוספת המחלקתית שקיבל. שווי השימוש ברכב לא מובא בחשבון שכר העבודה של ינון לענין תקנות פיצויי פיטורים האמורות. לפי סעיף 6(ה) לצו הרחבה (נוסח משולב) לפנסיה חובה, ינון היה זכאי לביטוח הפנסיוני ולביצוע ההפרשות על פי צו הרחבה זה, מיד בתום 6 חודשים מתחילת העבודה, כלומר, ב-1/3/2010. במועד תחילת ההפרשות, חל על ינון, זה מכבר, צו ההרחבה האמור (ב-8/3/2008 מלאו לו 21 שנים). לפי צו ההרחבה האמור, תשלומי המעביד לפי צו זה לפיצויי פיטורים בשיעורים המפורטים בטבלה שבסעיף 6ד' לצו (בטור "פיצויי פיטורים") יבואו במקום תשלום פיצויי פיטורים בהתאם לסעיף 14 לחוק פיצויי פיטורים, בגין השכר, הרכיבים, התקופות והשיעורים שבגינם נעשתה ההפרשה. השכר שבוטח - 11,680 ₪ בחודש (להלן: שכר מופטר). שיעורי ההפרשות לפיצויים, מהשכר המופטר -</p>	<p>הסבר הפתרון מועד 9/2024 שנת המס - 2023</p> <p align="right">ב</p>																										
<table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">מתוך הטבלה בס' 6(ד) בצו החל ביום... ואילך</th> <th colspan="2">תשלומי המעביד לפיצויים באים במקום תשלום % פיצויים</th> <th rowspan="2">% פיצויים שיש להשלים</th> </tr> <tr> <th>לפיצויים</th> <th>במקום תשלום % פיצויים</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.1.2010</td> <td>2.50%</td> <td>2.50% / 8.333333% = 30.00%</td> <td>100% - 30.00% = 70.00%</td> </tr> <tr> <td>1.1.2011</td> <td>3.34%</td> <td>3.34% / 8.333333% = 40.08%</td> <td>100% - 50.16% = 59.92%</td> </tr> <tr> <td>1.1.2012</td> <td>4.18%</td> <td>4.18% / 8.333333% = 50.16%</td> <td>100% - 50.16% = 49.84%</td> </tr> <tr> <td>1.1.2013</td> <td>5.00%</td> <td>5.00% / 8.333333% = 60.00%</td> <td>100% - 60.00% = 40.00%</td> </tr> <tr> <td>1.1.2014</td> <td>6.00%</td> <td>6.00% / 8.333333% = 72.00%</td> <td>100% - 72.00% = 28.00%</td> </tr> </tbody> </table>	מתוך הטבלה בס' 6(ד) בצו החל ביום... ואילך	תשלומי המעביד לפיצויים באים במקום תשלום % פיצויים		% פיצויים שיש להשלים	לפיצויים	במקום תשלום % פיצויים	1.1.2010	2.50%	2.50% / 8.333333% = 30.00%	100% - 30.00% = 70.00%	1.1.2011	3.34%	3.34% / 8.333333% = 40.08%	100% - 50.16% = 59.92%	1.1.2012	4.18%	4.18% / 8.333333% = 50.16%	100% - 50.16% = 49.84%	1.1.2013	5.00%	5.00% / 8.333333% = 60.00%	100% - 60.00% = 40.00%	1.1.2014	6.00%	6.00% / 8.333333% = 72.00%	100% - 72.00% = 28.00%	
מתוך הטבלה בס' 6(ד) בצו החל ביום... ואילך		תשלומי המעביד לפיצויים באים במקום תשלום % פיצויים			% פיצויים שיש להשלים																						
	לפיצויים	במקום תשלום % פיצויים																									
1.1.2010	2.50%	2.50% / 8.333333% = 30.00%	100% - 30.00% = 70.00%																								
1.1.2011	3.34%	3.34% / 8.333333% = 40.08%	100% - 50.16% = 59.92%																								
1.1.2012	4.18%	4.18% / 8.333333% = 50.16%	100% - 50.16% = 49.84%																								
1.1.2013	5.00%	5.00% / 8.333333% = 60.00%	100% - 60.00% = 40.00%																								
1.1.2014	6.00%	6.00% / 8.333333% = 72.00%	100% - 72.00% = 28.00%																								
<p>חישוב הסכומים שיש להשלים (סכומים מקורבים ומעוגלים):</p> <ol style="list-style-type: none"> בעד 166 חודשים, בהם לא שולמו כספים לקרן הפנסיה בגין התוספת המחלקתית, יש להשלים ..... 8,964.00 ₪ = 100% × 166/12 חודשים × 648 בעד 6 חודשים ראשונים, מ-1/9/2009, בהם לא שולמו כספים לקרן הפנסיה, יש להשלים ..... 5,840.00 ₪ = 100% × 6/12 חודשים × 11,680 בעד 10 חודשים, מ-1/3/2010, בהם שולמו כספים לקרן הפנסיה בגין השכר המופטר, יש להשלים .. 6,813.33 ₪ = 70.00% × 10/12 חודשים × 11,680 בעד 12 חודשים, מ-1/1/2011, בהם שולמו כספים לקרן הפנסיה בגין השכר המופטר, יש להשלים .. 6,998.66 ₪ = 59.92% × 12/12 חודשים × 11,680 בעד 12 חודשים, מ-1/1/2012, בהם שולמו כספים לקרן הפנסיה בגין השכר המופטר, יש להשלים .. 5,821.31 ₪ = 49.84% × 12/12 חודשים × 11,680 בעד 12 חודשים, מ-1/1/2013, בהם שולמו כספים לקרן הפנסיה בגין השכר המופטר, יש להשלים .. 4,672.00 ₪ = 40.00% × 12/12 חודשים × 11,680 בעד 114 חודשים, מ-1/1/2014, בהם שולמו כספים לקרן הפנסיה בגין השכר המופטר, יש להשלים .. <u>31,068.80</u> ₪ = 28.00% × 114/12 חודשים × 11,680 <p>סה"כ על המעסיק להשלים לסוזי (מקורב ומעוגל) ..... 70,178.10 ₪ = 70,178 (מעוגל)</p> <p align="right">תשובה ב.</p>																											

ביטוח לאומי

<p>תלוש 1/2023 של ינון, בן ה-54, שפרש מעבודתו ב-31/1/2023, הורָפָּב מִהֶסְכּוּמִים הַבְּאִים:</p> <p>משכורת חודש ..... ₪ 15,483</p> <p>פדיון דמי הבראה (יתרת דמי הבראה שלא שולמו עד תאריך הפרישה) ..... ₪ 2,791</p> <p>דמי מחלה ..... ₪ 1,234</p> <p>פיצוי עבור חודשי הַסְתַּגְלוֹת, בעד תקופה שְׁלֹאֲחַר תאריך הפרישה ..... ₪ 8,349</p> <p>מהו סך כל הרכיבים החייבים בדמי ביטוח בתלוש 1/2023 של ינון?</p> <p>א. 19,508 ₪</p> <p>ב. 27,857 ₪</p> <p>ג. 16,717 ₪</p> <p>ד. 18,274 ₪</p>	<p>שאלה מספר 39.</p>
<p>פתרון</p>	
<p>חוק הביטוח הלאומי - ס' 344.</p> <p>תקנות הביטוח הלאומי (תשלום ופטור מתשלום דמי ביטוח) - תק' 2.</p> <p>ס' 2(2) לפקודת מס הכנסה. הנחיות המוסד לביטוח לאומי.</p>	<p>סעיפים רלוונטיים</p>
<p>לְפִי ס' 344(א) לחוק הביטוח הלאומי - "יראו כהכנסתו החודשית של עובד את הכנסתו בְּעֵד החודש שקדם ל- 1 בחודש שבו חל מועד התשלום, מהמקורות המפורטים בסעיף 2(2) לפקודת מס הכנסה..."</p> <p>לפי סעיף 2(2)(א) לפקודת מס הכנסה, "הַכְּנֶסֶת עֲבוֹדָה" היא:</p> <p>" השתכרות או ריווח מעבודה; כל טובת הנאה או קצובה שניתנו לעובד ממעבידו; תשלומים שניתנו לעובד לכיסוי הוצאותיו, לְרִבּוֹת תשלומים בְּשֵׁל החזקת רכב או טלפון, נסיעות לחוץ לארץ או רכישת ספרות מקצועית או ביגוד, אֵד לְמַעַט תשלומים כְּאִמּוֹר המותרים לעובד כהוצאה; שוויו של שימוש ברכב או ברדיו טלפון נייד שהועמד לרשותו של העובד; והכל - בְּיֵן שניתנו בכסף וּבְיֵן בשווה כסף, בְּיֵן שניתנו לעובד במישרין או בעקיפין או שניתנו לאחר לטובתו; "</p> <p>לפי הנחיות המוסד לביטוח לאומי, פיצוי עבור חודשי הַסְתַּגְלוֹת, בעד תקופה שְׁלֹאֲחַר תאריך הפרישה, פטור מדמי ביטוח.</p> <p>שאר הסכומים שנכללו בתלוש 1/2023 של ינון מהווים הכנסה לפי ס' 2(2) לפקודה ואינם פטורים מדמי ביטוח.</p> <p>סך כל הרכיבים החייבים בדמי ביטוח בתלוש 1/2023 של ינון:</p> <p>$19,508 \text{ ₪} = 1,234 \text{ דמי מחלה} + 2,791 \text{ פדיון דמי הבראה} + 15,483 \text{ משכורת חודש}$</p> <p>תשובה א.</p>	<p>הסבר הפתרון</p> <p>מועד 9/2024 שנת המס - 2023</p> <p>א</p>

<p>עד 30/11/2022 לוס, אישה נשואה בת ה-28, היתה עקרת בית. ב-1/12/2022 התחילה לעבוד כשכירה אצל מעסיקה. היא עבדה אצלו ברציפות עד (כולל) 31/10/2023, אז פוטרה בלי שניתנה לה הודעה מוקדמת לפיטוריה. עם פיטוריה, שילם לה המעסיק "פיצוי פְּשָׁל אִי מִתָּן הוֹדְעָה מוקדמת", בְּעֵד תקופת הודעה מוקדמת של 18.5 ימים, פְּחוּבָתוֹ על פי חוק הודעה מוקדמת לפיטורים ולהתפטרות. ב-19/11/2023 לוס התייצבה בשירות התעסוקה ומאז היא מובטלת.</p> <p>האם לוס השלימה את תקופת האכשרה לגבי תקופת האבטלה האמורה? (בחרי את המשפט הנכון ביותר מִבֵּין המשפטים הַבָּאִים)</p> <p>א. כן. לוס השלימה את תקופת האכשרה לגבי תקופת האבטלה האמורה. ב. לא, מאחר שתקופה זו, בְּשָׁלָה ניתן הפיצוי האמור, אִינָה תקופת עבודה בפועל. ג. כן, ובלבד ששולמו בעדה דמי ביטוח לאומי בחודשים בהם הוכרה כעקרת בית. ד. לא, מאחר שלא עבדה 12 חודשים, בתוך 18 החודשים שקדמו לפיטוריה.</p>	<p>שאלה מספר 40.</p>																																							
<p style="text-align: center;">פתרון</p>																																								
<p>חוק הביטוח הלאומי - פרק ז': ביטוח אבטלה, בדגש על ס' 161. הנחיות המוסד לביטוח לאומי - תשלום לעובד שפוטר ללא הודעה מוקדמת בעד תקופה שנקבעה בחוק.</p>	<p>סעיפים רלוונטיים</p>																																							
<p>לפי הנחיות המוסד לביטוח לאומי (ובהתאם להלכה שנפסקה בבית הדין הארצי לעבודה - עב"ל 123/07 ועב"ל 840/06 המוסד לביטוח לאומי נ' יהודה זפריני וצבי קרויטר), כל תשלום בגין אי-מתן הודעה מוקדמת הקבוע בחוק הודעה מוקדמת לפיטורין ולהתפטרות, ייחשב כתקופת עבודה לכל דבר ועניין ותחול חובת תשלום דמי ביטוח בגין תשלום זה.</p> <p>על תשלום זה, ששולם בשל אי-מתן הודעה מוקדמת כאמור, יש לדווח בטופס 102. את התשלום יש לִיַחַס לחודש שבעדו שולם, גם אם בפועל שולם במועד מוקדם או מאוחר יותר. התקופה שבה העובד היה זכאי לתשלום בגין אי מתן הודעה מוקדמת תוכר כתקופת עבודה, גם אם העובד לא עבד בתקופה זו.</p> <p>כלומר, יש למנות את 18.5 ימי ההודעה המוקדמת, בעדם שולם הפיצוי (על פי חוק הודעה מוקדמת לפיטורים ולהתפטרות), כחלק מתקופת האכשרה לעניין זכאותה של לוס לדמי אבטלה.</p> <p>מאחר שפוטרה בתום חודש אוקטובר 2023 (ב-31/10/2023), הפיצוי האמור ייוחס לחודש נובמבר 2023, בו נמנו ימי ההודעה המוקדמת שלא ניתנו ללוסי, ובעדם הוא שולם.</p> <p>לפי סעיף 160(א) לחוק הביטוח הלאומי - "דמי אבטלה ישולמו למבוטח שהוא מובטל, אשר השלים את תקופת האכשרה כמוגדר בסעיף 161 ומלאו לו 20 שנים (בפרק זה - זכאי), וטרם הגיע לגיל הקבוע לגביו, בהתאם לחודש לידתו, בחלק ב' בלוח א'1".</p> <p>לפי חלק ב' בלוח א'1, הגיל המרבי לביטוח אבטלה ולתשלום דמי אבטלה למבוטח שנוולד בחודש מאי 1942 ואילך - גיל 67.</p> <p>ללוסי, בת ה-28, מלאו זה מכבר 20 שנה, והיא טרם הגיעה לגיל הקבוע לגביה, בהתאם לחודש לידתה, בחלק ב' בלוח א'1.</p> <p>לפי סעיף 161(א) לחוק הביטוח הלאומי, "לעניין סימן זה, תקופת האכשרה לגבי תקופת אבטלה פלונית היא 12 חודשים קלנדריים שבעדם שולמו דמי ביטוח אבטלה, בעד אחד או יותר מהימים בחודש, בתוך 18 החודשים בתכוף לתאריך הקובע".</p> <p>חודשים קלנדריים שבעדם שולמו דמי ביטוח אבטלה, בגין לוס, בעד אחד או יותר מהימים בחודש, בתוך 18 החודשים בתכוף לתאריך הקובע:</p> <table border="1" data-bbox="140 1576 1197 1688"> <thead> <tr> <th></th> <th>ינו'</th> <th>פבר'</th> <th>מרץ'</th> <th>אפר'</th> <th>מאי</th> <th>יוני</th> <th>יולי</th> <th>אוג'</th> <th>ספט'</th> <th>אוק'</th> <th>נוב'</th> <th>דצמ'</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2022</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>2023</td> <td>X</td> <td>X</td> <td>X</td> <td>X</td> <td>X</td> <td>X</td> <td>X</td> <td>X</td> <td>X</td> <td>X</td> <td>X</td> <td></td> </tr> </tbody> </table> <p>כלומר, 12 חודשים קלנדריים, בתוך 18 החודשים בתכוף לתאריך הקובע, שולמו עבור לוס דמי ביטוח אבטלה, בעד אחד או יותר מהימים בחודש.</p> <p>לפיכך, <u>לוסי השלימה את תקופת האכשרה לגבי תקופת האבטלה האמורה.</u></p> <p style="text-align: right;">תשובה א.</p>		ינו'	פבר'	מרץ'	אפר'	מאי	יוני	יולי	אוג'	ספט'	אוק'	נוב'	דצמ'	2022												X	2023	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		<p>הסבר הפתרון</p> <p>מועד 9/2024 שנת המס - 2023</p> <p style="text-align: right;">א</p>
	ינו'	פבר'	מרץ'	אפר'	מאי	יוני	יולי	אוג'	ספט'	אוק'	נוב'	דצמ'																												
2022												X																												
2023	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X																													

	<p>שאלה מספר 41.</p> <p>לוסי, ילידת 1/2/1957, נעשתה לראשונה "תושב ישראל" ב-1/3/2020. היא עובדת כשכירה מזה שנה וחצי אצל מעסיקה היחיד. שכרה ב-6/2023 - 9,342 ₪.</p> <p>מהו סך כל דמי הביטוח הלאומי ודמי ביטוח הבריאות שיועברו למוסד לביטוח לאומי, על ידי מעסיקה, בגין שכר 6/2023 של לוסי (סכום מעוגל)?</p> <p>א. 435 ₪ ב. 856 ₪ ג. 424 ₪ ד. 516 ₪</p>	
פתרון		
<p>סעיפים רלוונטיים</p> <p>חוק הביטוח הלאומי - פרק ט"ו - דמי ביטוח. לוח י"א. חלק ב' בלוח א'1. חוק ביטוח בריאות ממלכתי - ס' 14, 15. תקנות ביטוח בריאות ממלכתי (שיעורים מופחתים של דמי ביטוח בריאות). טבלאות הביטוח הלאומי. חוק גיל פרישה.</p>		
<p>הסבר הפתרון מועד 9/2024 שנת המס - 2023</p> <p>א</p> <p>כילידת 1/2/1957, ב-6/2023 מלאו ללוסי זה מכבר 66 שנה, וטרם מלאו לה 67 שנה (הגיל המרבי לביטוח אבטלה, לפי חלק ב' בלוח א'1). היא נעשתה תושבת ישראל ב-1/3/2020. כלומר, לאחר שמלאו לה 62 שנה (ב-1/2/2020). מכאן שלוסי נמנית על סוג העובדים הבא, לעניין תשלום דמי הביטוח: "אישה בגיל הפרישה" לבגין "גיל מרבי לביטוח אבטלה". שנעשתה לראשונה "תושבת ישראל" מעל גיל 62.</p> <p>שכרה של לוסי ב-6/2023 - 9,342 ₪.</p> <p>לפי ס' 348(א) לחוק הביטוח הלאומי - "לענין דמי ביטוח המשתלמים לפי הוראה מהוראות סעיף 335 לא יבוא בחשבון סכום ההכנסה של המבוטח העולה על הסכום המרבי המתקבל לפי האמור בלוח י"א".</p> <p>לפי האמור בלוח י"א, ההכנסה המרבית לעניין דמי ביטוח בעד עובד שכיר לחודש - "הסכום הבסיסי, כפול 5". $47,465 = 9,493 \times 5$</p> <p>שכרה של לוסי שיובא בחשבון לעניין דמי ביטוח בחודש 6/2023 (השכר החייב בדמי ביטוח): $\min(9,342; 47,465) = 9,342$</p> <p>סך כל דמי הביטוח הלאומי ודמי ביטוח הבריאות שיועברו למוסד לביטוח לאומי, בגין שכר 6/2023 של לוסי:</p> <p>$261.38 = 9,342 \times 3.67\%$ $173.60 = 9,342 \times 7.82\%$ 434.98</p> <p>סך כל דמי הביטוח הלאומי ודמי ביטוח הבריאות שיועברו למוסד לביטוח לאומי, בגין שכר 6/2023 של לוסי (סכום מעוגל): 435 ₪.</p> <p style="text-align: right;">תשובה א.</p>		

<p>לוסי, בת 51, עובדת כשכירה באופן קבוע אצל 2 מעסיקים. שכר 5/2023 אצל מעסיקה העיקרי עמד על 25,495 ₪. אצל מעסיקה המשני עמד שכר אותה חודש (5/2023) על 18,762 ₪.</p> <p>אם לא נעשה תאום דמי ביטוח, מהו סך כל דמי הביטוח הלאומי ודמי ביטוח הבריאות שיועברו למוסד לביטוח לאומי על ידי מעסיקה המשני, בגין שכר 5/2023 (סכום מעוגל)?</p> <p>א. 3,389 ₪ ב. 3,677 ₪ ג. 2,784 ₪ ד. 4,103 ₪</p>	<p>שאלה מספר 42.</p>
<p>פתרון</p>	
<p>חוק הביטוח הלאומי - ס' 1, פרק ט"ו - דמי ביטוח, בחלק א' בלוח א'1. תקנות הביטוח הלאומי (תשלום וניכוי דמי ביטוח משכר מבוטח העובד אצל מעבידים שונים). חוק ביטוח בריאות ממלכתי - ס' 14, 15. תקנות ביטוח בריאות ממלכתי (שיעורים מופחתים של דמי ביטוח בריאות). טבלאות הביטוח הלאומי.</p>	<p>סעיפים רלוונטיים</p>
<p>לוסי נמנית על סוג העובדים הבא, לעניין תשלום דמי הביטוח: "עובדים תושבי ישראל שמלאו להם 18 שנה וטרם הגיעו לגיל הפרישה".</p> <p>הכנסתה החודשית של לוסי משני המעסיקים - 44,257 ₪ = 18,762 + 25,495</p> <p>מאחר שהכנסתה של לוסי אצל המעסיקה העיקרי לא היתה נמוכה מ-7,122 (60% השכר הממוצע לעניין דמי ביטוח בשיעור המופחת), והכנסתה החודשית משני המעסיקים לא היתה גבוהה מההכנסה המרבית לתשלום דמי ביטוח - 47,465 ₪, כלל לא היה טעם או צורך בניצוע תיאום דמי ביטוח.</p> <p>חישוב דמי הביטוח שיועברו למוסד לביטוח לאומי על ידי המעסיקה המשני:</p> <p>לוסי לא מסרה למעסיקה המשני אישור תיאום דמי ביטוח. כמו כן, לא בוצע תיאום דמי ביטוח בידי מעסיקה זה (כאמור לעיל, גם לא היה טעם בכך). לפיכך, לא חלות לגביה הוראות תקנה 3 לתקנות הביטוח הלאומי (תשלום וניכוי דמי ביטוח משכר מבוטח העובד אצל מעבידים שונים). על המעסיקה המשני לנכות מלוסי דמי ביטוח בשיעור מלא גם מחלק שכרה, שאינו עולה על 60% השכר הממוצע.</p> <p>משכרו של העובד מנכים את חלקו של העובד:</p> <p>שכר חייב בִּדְמֵי ביטוח: $18,762 \text{ ₪} = \min(47,465; 18,762)$ (הכנסה מְרִבֵּית לענין ד.ב.)</p> <p>סך דמי הביטוח הלאומי ודמי הביטוח הבריאות אשר ינוֹכָה משכרה של לוסי בחודש זה אצל המעסיקה המשני: $2,251.44 \text{ ₪} = 18,762 \times 12\% \text{ ד.ב. בשיעור המלא}$</p> <p>חלק המעסיקה בדמי הביטוח, שישלם המעסיקה המשני:</p> <p>לְפִי ס' 342(ב) לחוק הביטוח הלאומי, "המעביד חייב בתשלום דמי ביטוח בְּעֵד עובדו; היה המבוטח עובד אצל מעבידים שונים ישלם כל אחד מהם את דמי הביטוח כְּאִילוֹ הוּא בלבד היה מעבידו..."</p> <p>השכר החייב בִּדְמֵי ביטוח אצל המעסיקה המשני, לעניין חלק המעסיקה:</p> <p>$18,762 \text{ ₪} = \min(47,465; 18,762)$ (הכנסה מְרִבֵּית לתשלום ד.ב.)</p> <p>דמי ביטוח (חלק מעסיקה) שישלם המעסיקה המשני:</p> <p>$1,137.47 \text{ ₪} = 7.60\% \text{ השיעור המלא} \times (18,762 - 7,122) + 3.55\% \text{ השיעור המופחת} \times 7,122$</p> <p>סך כל דמי הביטוח הלאומי ודמי הביטוח הבריאות שיועברו למוסד לביטוח לאומי על ידי מעסיקה המשני, בגין שכר 5/2023 של לוסי:</p> <p>$3,389 \text{ ₪} \text{ סכום מעוגל} = 2,251.44 + 1,137.47 = 3,388.91$</p> <p style="text-align: right;">תשובה א.</p>	<p>הסבר הפתרון</p> <p>מועד 9/2024 שנת המס - 2023</p> <p>א</p>

<p>לוסי יצאה ב-29/6/2023, בהקפמת מעסיקה, לחופשה ללא תשלום של 5 חודשים רצופים. לפני יציאתה לחל"ת, עבדה כשכירה במשרה חלקית אצל מעסיקה היחיד והשתכרה 5,446 ₪ בכל חודש. לוסי היא גם עובדת עצמאית. בתקופת החל"ת המשיכה לעבוד במשלח ידה כעצמאית.</p> <p>מהו סך כל דמי הביטוח הלאומי ודמי ביטוח הבריאות שעל המעסיק לשלם בעד לוסי עבור חודש 7/2023?</p> <p>א. 357.80 ₪ ב. 366.06 ₪ ג. 0.00 ₪ ד. 383.94 ₪</p>	<p>שאלה מספר 43.</p>
<p>פתרון</p>	
<p>תקנות הביטוח הלאומי (הוראות מיוחדות בדבר תשלום דמי ביטוח) - תק' 6.</p>	<p>סעיפים רלוונטיים</p>
<p>לפי ס' 371(א) לחוק הביטוח הלאומי, "השר רשאי לקבוע, הן בדרך כלל והן לסוגים, הוראות מיוחדות בדבר תשלום דמי ביטוח של המבוטחים המנויים להלן, וכוחן יפה על אף הוראות פרק זה למעט הוראות סעיף 345ב, ובלבד שלא יחוייבו בתקנות לשלם דמי ביטוח מסכום העולה על ההכנסה המרבית שלפיה משתלמים דמי ביטוח...".</p> <p>בין סוגי המבוטחים מופיע גם עובד בחופשה ללא תשלום (ס' 371(א)(1)(ו)).</p> <p>לפי תקנה 6 לתקנות הביטוח הלאומי (הוראות מיוחדות בדבר תשלום דמי ביטוח) -</p> <p>" (א) עובד הנמצא בהסכמת המעביד בחופשה ללא תשלום לפחות חודש קלנדרי ובאותו זמן אינו עובד אצל מעביד אחר ואינו עובד עצמאי - חייב המעביד בתשלום דמי ביטוח במועדי התשלום כאמור בסעיף 353 לחוק, בעד תקופה שלא תעלה על שני חדשים קלנדריים רצופים שבהם היה המבוטח בחופשה כאמור.</p> <p>(ב) שיעור דמי הביטוח הוא כנקוב בפרטים 1, 3, 5, 6, 8, 9 ו-10 של לוח י' לחוק לפי ההכנסה המזערית שלפי פרט 1 של לוח י"א לחוק.</p> <p>(ג) המעביד רשאי לנכות מכל סכום המגיע ממנו לעובד את דמי הביטוח ששילם כאמור.</p> <p>(ד) הוראות סעיף 342(ג) לחוק לא יחולו לגבי מעביד החייב בתשלום דמי הביטוח כאמור בתקנת משנה (א). "</p> <p>ברם, לפי ס' 371 א לחוק - "על אף האמור בסעיף 371(א) ובהוראות שנקבעו לפיו, היה עובד בחופשה ללא תשלום בהסכמת המעסיק, ומעסיקו היה חייב בתשלום דמי ביטוח בעדו בהתאם להוראות שנקבעו לפי סעיף 371(א), יחושבו דמי הביטוח שמעסיקו חייב בעדו עבור התקופה שבה העובד היה בחופשה ללא תשלום לפי הכנסת העובד בחודש שקדם לחודש שבו הוצא לחופשה ללא תשלום, אם הכנסתו האמורה פחותה מההכנסה המזערית שלפי פרט 1 של לוח י"א".</p> <p>מאחר שלוסי עבדה כעצמאית בתקופת החל"ת, המעסיק לא חייב בתשלום דמי ביטוח בעדה עבור חודש 7/2023.</p> <p>תשובה ג.</p>	<p>הסבר הפתרון מועד 9/2024 שנת המס - 2023</p> <p>ג</p>

שאלה מספר 44.

ב-31/3/2023, בשעה 15:23 בערב, לوسی ילדה זוג תאומות בריאות ויצאה לתקופת לידה והורות. בטבלה שלהלן סומנו ב-'x' החודשים שֶקָדְמוּ ליום הקוֹבֵעַ, בהם שולמו בעדה דמי-ביטוח מִשְׁקָרָה כעובדת וסומנו חודשים שבעדם קיבלה גמלה לשמירת הריון מהמוסד לביטוח לאומי:

דצמ'	ינו'	פבר'	מרץ	אפר'	מאי	יוני	יולי	אוג'	ספט'	אוק'	נוב'	דצמ'
			x	x	x	x	x	x	x	x	x	2021
									x	x	x	2022
	שמירת הריון	שמירת הריון	שמירת הריון									2023

בחודשים שלא סומנו ב-'x' או שלא קיבלה בעדם גמלה לשמירת הריון, לوسی היתה עקרת בית.

אם שכר העבודה הרגיל של לוסי, לְעֵינֵי סעיף 53 לחוק הביטוח הלאומי, הוא 262 ₪ ליום, מהו סכום דמי הלידה לו היא עשויה להיות זכאית (סכום מעוגל)?

- א. 14,672 ₪
- ב. 20,174 ₪
- ג. 0 ₪
- ד. 18,340 ₪

פתרון

סעיפים רלוונטיים

חוק הביטוח הלאומי - פרק ג': ביטוח אמהות, סימן ג': דמי לידה.

הסבר הפתרון

מועד 9/2024
שנת המס - 2023

לפי סעיף 50(א) לחוק הביטוח הלאומי, מבוטחת ששולמו בעדה דמי ביטוח משכרה כעובדת..., תהיה זכאית לדמי לידה -

- (1) בעד פרק זמן של 15 שבועות - אם שולמו דמי ביטוח בעד 10 חודשים מתוך 14 החודשים שקדמו ליום הקובע או בעד 15 חודשים מתוך 22 החודשים שקדמו ליום הקובע.
- (2) בעד פרק זמן של **8 שבועות** - אם שולמו דמי ביטוח בעד **6 חודשים מתוך 14** החודשים שקדמו ליום הקובע.

לפי ס' 50(ב)(1) לחוק, לענין סעיף קטן (א) יראו תקופה מהמנויות להלן, שקדמה ליום הקובע, כתקופה שבעדה שולמו דמי ביטוח - "תקופה שבעדה שולמו לאשה דמי פגיעה, דמי לידה, דמי אבטלה, דמי הסתגלות מיוחדים, דמי תאונה, גמלה לשמירת הריון, קצבת נכות לפי פרק ה' בשל נכות שדרגתה 100%, תגמול לפי פרק י"ב או תגמול לפי פרקים י"ג או י"ג בשל נכות שדרגתה 100%".

דצמ'	ינו'	פבר'	מרץ	אפר'	מאי	יוני	יולי	אוג'	ספט'	אוק'	נוב'	דצמ'
			x	x	x	x	x	x	x	x	x	2021
									x	x	x	2022
	שמירת הריון	שמירת הריון	שמירת הריון									2023

לוסי עונה על התנאי שבסעיף 50(א)(2), שכן שולמו בעדה דמי ביטוח בעד 6 חודשים מתוך 14 חודשים שקדמו ליום הקובע. כלומר, לפי סעיף זה היא זכאית לדמי לידה בעד פרק זמן של **8 שבועות**.

לפי ס' 51(א) לחוק הביטוח הלאומי -

" מבוטחת שהיא עובדת שזכאית להאריך את תקופת הלידה וההורות כאמור בסעיף 6(ג) לחוק עבודת נשים, תהיה זכאית בעד תקופת ההארכה, לדמי לידה נוספים על דמי הלידה שהיא זכאית להם לפי סעיף 50 ולפי סעיף קטן (א), לפי הענין, ובלבד שדמי הלידה הנוספים כאמור, לא ישולמו בעד פרק הזמן העולה על -

- (1) שלושה שבועות בעד כל ילד נוסף שילדה באותה לידה, החל מהילד השני, בצירוף התקופה שהיא זכאית לה לפי הוראות סעיף קטן (א)(1) - אם היא זכאית לדמי לידה לפי סעיף 50(א)(1);
- (2) שבועיים בעד כל ילד נוסף שילדה באותה לידה, החל מהילד השני, בצירוף התקופה שהיא זכאית לה לפי הוראות סעיף קטן (א)(2) - אם היא זכאית לדמי לידה לפי סעיף 50(א)(2). "

מֵאַחַר שילדה תאומים, לוסי זכאית, לפי ס' 51(א)(2) שלעיל, לדמי לידה של **שבועיים נוספים** בגין ילד אחד נוסף שילדה באותה לידה.

לפיכך, לוסי זכאית לקבל דמי לידה בעד פרק זמן של **10 שבועות**. [2 ס' 51(א)(2) + 8 ס' 50(א)(2)]

לפי ס' 53(א) לחוק הביטוח הלאומי, דמי לידה ליום הם שכר העבודה הרגיל של המבוטחת, אך לא יותר מסכום השווה לסכום הבסיסי כפול 5, כשהוא מחולק ב-30.

שכר העבודה הרגיל של לוסי, לְעֵינֵי סעיף 53 לחוק הביטוח הלאומי, הוא 262 ₪ ליום (לפי נתוני השאלה). שכר עבודה רגיל זה (262 ₪) לא עולה על הסכום הבסיסי (9,613 ₪) כפול 5, כשהוא מחולק ב-30.

262 ₪ >= 1,602.17 תקרה (= 9,613 × 5 / 30)

לפיכך, דמי הלידה ליום של לוסי הם 262 ₪.

סה"כ דמי הלידה להם זכאית לוסי: **18,340 ₪** = 262 דמי לידה ליום × 7 ימים בשבוע × 10 שבועות

תשובה ד.

<p>ינון התחיל לעבוד ב-1/1/2023 אצל מעסיקו. תלוש 9/2023 שלו כלל את התשלומים הבאים:</p> <p>שכר יסוד ..... ₪ 18,549</p> <p>שווי מתנה לחג (ראש השנה) ..... ₪ 270</p> <p>דמי חגים ..... ₪ 2,061</p> <p>מענק חד-פעמי ..... ₪ 1,152</p> <p>מהי הכנסתו של ינון לענין דמי ביטוח המשתלמים לפי הוראה מהוראות סעיף 335 לחוק (הכנסה לענין גמלאות הביטוח הלאומי) בעד חודש 9/2023 (סכום מעוגל)?</p> <p>א. 21,008 ₪</p> <p>ב. 20,768 ₪</p> <p>ג. 22,032 ₪</p> <p>ד. 18,936 ₪</p>	<p>שאלה מספר 45.</p>
<p>פתרון</p>	
<p>תקנות הביטוח הלאומי (תשלום ופטור מתשלום דמי ביטוח). חוק הביטוח הלאומי - ס' 348, לוח י"א. הנחיות המוסד לביטוח לאומי.</p>	<p>סעיפים רלוונטיים</p>
<p>לפי תקנה 1 לתקנות הביטוח הלאומי (תשלום ופטור מתשלום דמי ביטוח), "תשלום נוסף" הוא "שכר הניתן לעובד בנוסף לשכר החודשי הרגיל, לרבות תשלומים שניתנו כבונוס או כמענק השתתפות ברווחי המעביד ולמעט הפרשים".</p> <p>לפי התקנה שלעיל, "מענק חד-פעמי" ו"שווי מתנה לחג (ראש השנה)", שזוקפו לשכרו של ינון, הם "תשלום נוסף".</p> <p>"תשלום נוסף" שקיבל ינון בחודש 9/2023: $1,422 = 270 \text{ שווי מתנה לחג} + 1,152 \text{ מענק חד-פעמי}$</p> <p>לפי תקנה 5 לתקנות האמורות, על תשלום נוסף יחולו, לענין תשלום דמי ביטוח, הוראות אלה:</p> <p>" (1) אם שיעורו 25% או יותר או יותר משכר המינימום כהגדרתו בחוק שכר מינימום (להלן שכר המינימום) יחולק לשנים עשר, והסכום המתקבל מהחלוקה האמורה יצורף לשכר החודש שבו שולם ולשכר כל אחד מאחד עשר החודשים שקדמו לו; תשלום נוסף כאמור, ששולם לעובד שעבד אצל מעבידו פחות מאחד עשר החודשים שקדמו לחודש שבו שולם, יחולק במספר החודשים שבהם עבד העובד אצל אותו מעביד (להלן - חודשי העבודה הקודמים), והסכום המתקבל מהחלוקה האמורה יצורף לשכר החודשי הרגיל בעד כל אחד מחודשי העבודה הקודמים".</p> <p>" (2) אם שיעורו נמוך מ-25% משכר המינימום, יצורף לשכר החודשי הרגיל בחודש שבו שולם. שיעורו של "התשלום הנוסף" שקיבל ינון ב-9/2023 הוא 25.52% משכר המינימום. $(25.52\% = 1,422 / 5,571.75)$</p> <p>מאחר ששיעורו של "התשלום הנוסף" אינו נמוך מ-25% משכר המינימום, יחולו עליו, לענין תשלום דמי ביטוח, הוראות תקנה 5(1) שלעיל.</p> <p>ינון עבד אצל מעסיקו פחות מאחד עשר חודשים שקדמו לחודש שבו שולם "התשלום הנוסף". לפיכך, "התשלום הנוסף" יחולק במספר החודשים שבהם ינון עבד אצל אותו מעביד (להלן - חודשי העבודה הקודמים). והסכום המתקבל מהחלוקה האמורה יצורף לשכר החודשי הרגיל בעד כל אחד מחודשי העבודה הקודמים.</p> <p>שכר החודש שבו שולם "התשלום הנוסף":</p> <p>$20,610 = 18,549 \text{ שכר יסוד} + 2,061 \text{ דמי חגים}$</p> <p>$20,768 = (9 \text{ חודשי העבודה הקודמים} / 1,422 \text{ תשלום נוסף}) + 20,610 \text{ שכר החודש שבו שולם "התשלום הנוסף"}$</p> <p>לפי ס' 348(א) לחוק הביטוח הלאומי - "לענין דמי ביטוח המשתלמים לפי הוראה מהוראות סעיף 335 לא יבוא בחשבון סכום ההכנסה של המבוטח העולה על הסכום המרבי המתקבל לפי האמור בלוח י"א".</p> <p>הסכום המרבי המתקבל לפי האמור בלוח י"א (ההכנסה המרבית לענין דמי ביטוח) - 47,465 ₪ לחודש [מחושב לפי "הסכום הבסיסי" (9,493 ₪), כפול 5].</p> <p>$47,465 \text{ הכנסה מרבית לענין דמי ביטוח} < 20,768 \text{ הכנסתו של ינון לענין תשלום דמי ביטוח ב-9/2023}$</p> <p>הכנסתו של ינון לענין דמי ביטוח המשתלמים לפי הוראה מהוראות סעיף 335 לחוק (הכנסה לענין גמלאות הביטוח הלאומי) בעד חודש 9/2023 - 20,768 ₪.</p> <p>תשובה ב.</p>	<p>הסבר הפתרון</p> <p>מועד 9/2024</p> <p>שנת המס - 2023</p> <p>ב</p>

<p>לוסי עובדת כשכירה אצל מעסיקה היחיד זה 8 שנים. ב-1/6/2023 נפגעה תוך כדי עבודתה ועקב עבודתה. הפגיעה הוקרה על ידי המוסד לביטוח לאומי כתאונת עבודה. כתוצאה מהפגיעה נגרם לה אי-כושר חלקי לעבוד למשך 11 ימים בנזקף על יום הפגיעה. שעות אי-הכושר שנקבעו לה באישור הרפואי שנתן מי שהוסמך לתת אישור כאמור לפי החוק, היו 5.5. כלומר, במקום לעבוד 8 שעות עבודה ביום עבודה רגיל שלה, הותר לה לעבוד רק 2.5 שעות ביום. בשעות אי-הכושר האמורות לוסי לא עבדה למעשה בכל עבודה. [2.5 שעות = 5.5 שעות אי כושר - 8 שעות עבודה ביום רגיל]</p> <p>הכנסתה של לוסי, שממנה מגיעים דמי ביטוח, בחודשים שקדמו ל-1/6/2023:</p> <table border="1" data-bbox="172 412 1150 488"> <tr> <td>חודש</td> <td>3/2023</td> <td>4/2023</td> <td>5/2023</td> </tr> <tr> <td>הכנסה</td> <td>₪ 12,459</td> <td>₪ 12,516</td> <td>₪ 12,825</td> </tr> </table> <p>למען הסר ספק, לוסי קיבלה שכר מלא ב-3 החודשים שקדמו לפגיעה</p> <p>האם, לאור הצמצום בשעות עבודתה עקב תאונת העבודה, עשויה לוסי להיות זכאית לדמי פגיעה כלשהם מהמוסד לביטוח לאומי וכמה היא עשויה לקבל?</p> <p>א. 1,949 ₪ ב. 2,382 ₪ ג. 0 ₪ ד. 2,599 ₪</p>	חודש	3/2023	4/2023	5/2023	הכנסה	₪ 12,459	₪ 12,516	₪ 12,825	<p>שאלה מספר 46.</p>
חודש	3/2023	4/2023	5/2023						
הכנסה	₪ 12,459	₪ 12,516	₪ 12,825						
<p>פתרון</p>									
<p>סעיפים רלוונטיים</p> <p>חוק הביטוח הלאומי, פרק ה: ביטוח נפגעי עבודה, סימן ד': דמי פגיעה.</p>	<p>הסבר הפתרון מועד 9/2024 שנת המס - 2023</p>								
<p>לפי ס' 92(א) לחוק הביטוח הלאומי - "מבוטח שפגיעה בעבודה גרמה לו שאינו מסוגל לעבודתו ואף לא לעבודה מתאימה אחרת, ישלם לו המוסד דמי פגיעה, בעד פרק הזמן שאינו מסוגל כאמור, אם לא עסק למעשה בכל עבודה והוא נזקק לטיפול רפואי, לשיקום או להחלמה".</p> <p>לפי ס' 92(ב) לחוק האמור - "לא ישולמו, בקשר לפגיעה אחת, יותר מדמי פגיעה בעד שלושה עשר שבועות".</p> <p>לפי סעיף 93(ב) לחוק הביטוח הלאומי - "בעד שני הימים הראשונים שלאחר יום הפגיעה, אשר בהם לא היה המבוטח מסוגל לעבודתו ואף לא לעבודה מתאימה אחרת כתוצאה מהפגיעה, לא ישולמו דמי הפגיעה אלא אם כן לא היה המבוטח מסוגל לעבודה כאמור שנים עשר ימים לפחות בנזקף על יום הפגיעה".</p> <p>מאחר שאבד ללוסי כושר התפקוד במשך פחות מ-12 ימים שלאחר יום הפגיעה, לא ישולמו לה דמי פגיעה בעד שני הימים הראשונים שלאחר יום הפגיעה.</p> <p>כלומר, לוסי תקבל דמי פגיעה בעד 9 ימים.</p> <p>לפי ס' 98 לחוק הביטוח הלאומי -</p> <p>(א) שכר העבודה הרגיל הוא הסכום המתקבל מחלוקת הכנסת המבוטח, ברבע השנה שקדם ליום שבעדו מגיעים לראשונה דמי פגיעה, בתשעים.</p> <p>(ב) לענין סעיף זה, "הכנסה" -</p> <p>(1) במבוטח לפי סעיף 75(א)(1) - ההכנסה שממנה מגיעים דמי ביטוח. "</p> <p>לפי ס' 102 לחוק -</p> <p>(א) על אף הוראות סעיף 92, ישלם המוסד דמי פגיעה מופחתים לעובד או לעובד עצמאי שצמצמו את מספר שעות עבודתם, מחמת אי-כושר חלקי לעבוד, שנגרם מפגיעה בעבודה.</p> <p>(ב) דמי פגיעה מופחתים ליום יהיו שווים למכפלה של החלק השמיני מדמי הפגיעה ליום כמשמעותם לפי סעיף 97, במספר שעות אי-הכושר שנקבע באישור רפואי שנתן מי שהוסמך לתת אישור כאמור לפי פרק זה (להלן - שעות אי-הכושר) ובלבד שהעובד או העובד העצמאי לא עבד למעשה בכל עבודה בשעות אי-הכושר.</p> <p>(ג) לא ישולמו דמי פגיעה מופחתים, בקשר לפגיעה אחת בעבודה, יותר מאשר בעד שלושה עשר שבועות.</p> <p>(ד) השר רשאי לקבוע הוראות נוספות ומשלימות בדבר דרכי חישוב דמי הפגיעה המופחתים.</p> <p>שכר העבודה הרגיל של לוסי: $420 = (12,825 + 12,516 + 12,459) / 90$</p> <p>לפי ס' 97(א) לחוק, דמי פגיעה ליום הם שלושה רבעים משכר עבודתו הרגיל של המבוטח (אך לא יותר מ-75% מסכום השווה לסכום בסיסי 1 כפול 5, כשהוא מחולק ב-30).</p> <p>דמי הפגיעה ליום: $315.00 = 420 \times 75\%$</p> <p>נוודא שדמי הפגיעה לא עולים על התקרה: $315.00 \leq 1,201.63$ (תקרה $(9,613 \times 5 \times 75\% / 30)$)</p> <p>חישוב דמי הפגיעה המופחתים שתקבל לוסי:</p> <p>$1,949 = 9 \text{ ימים} \times 5.5 \text{ שעות אי הכושר} \times 8 \text{ החלק השמיני מדמי הפגיעה ליום} / 315 \text{ דמי הפגיעה ליום}$</p> <p style="text-align: right;">תשובה א.</p>	<p>א</p>								

<p>ינון הוא המפרנס היחיד של משפחתו (אביו החולה, אמו, עקרת הבית, ו-5 אחיו ואחיותיו הקטנים). ב-3/1/2022, היום שמלאו לו 18 שנה, התחיל לעבוד כשכיר אצל מעסיקו, במשרה מלאה, שבוע עבודה מלא בן 5 ימי עבודה. הוא עבד אצלו ברציפות עד 2/8/2023, אז הסתיימו יחסי העבודה בין הצדדים, עם פיטוריו מעבודתו.</p> <p>אם ינון התייצב ב-3/8/2023 בלשכת שירות התעסוקה, מוכן ומסוגל לעבוד במקצועו או בכל עבודה אחרת, אך עבודה לא נמצאה לו, האם הוא עשוי להיות זכאי לדמי אבטלה לפי חוק הביטוח הלאומי? (בחר/י את המשפט הנכון ביותר מביין המשפטים הנכונים)</p> <p>א. לא, מאחר שלא מלאו לו 20 שנים. ב. כן, ובלבד שמעסיקו הקפיד לשלם בעדו דמי ביטוח לענף אבטלה, בכל חודשי עבודתו. ג. לא. מאחר שלא מלאו לו 21 שנים. ד. כן. ינון עשוי להיות זכאי לדמי אבטלה.</p>	<p>שאלה מספר 47.</p>
<p>פתרון</p>	
<p>חוק הביטוח הלאומי - ס' 158(1)</p>	<p>סעיפים רלוונטיים</p>
<p>לפי ס' 158(1) לחוק הביטוח הלאומי, בפרק ביטוח אבטלה, "מבוטח" הוא "תושב ישראל או תושב ארעי שמלאו לו 18 שנים וטרם הגיע לגיל הקבוע לגביו, בהתאם לחודש לידתו, בחלק ב' בלוח א'1, והוא עובד הזכאי לשכר שמעבידו חייב בתשלום דמי ביטוח בעדו".</p> <p>לפי סעיף 160 לחוק הביטוח הלאומי -</p> <p>"(א) דמי אבטלה ישולמו למבוטח שהוא מובטל, אשר השלים את תקופת האכשרה כמוגדר בסעיף 161 ומלאו לו 20 שנים (בפרק זה - זכאי), וטרם הגיע לגיל הקבוע לגביו, בהתאם לחודש לידתו, בחלק ב' בלוח א'1.</p> <p>(ב) השר, בהתייעצות עם שר הבטחון ובאישור ועדת העבודה והרווחה, רשאי לקבוע סוגי חיילים הזכאים לדמי אבטלה לפני שמלאו להם 20 שנים.</p> <p>(ג) מובטל שהשלים את תקופת האכשרה כאמור, יראו אותו כזכאי לענין פרק זה אף אם לא מלאו לו 20 שנים ובלבד שמלאו לו 18 שנים והוא המפרנס היחיד של משפחתו או שיש לו ילד כמשמעותו בסעיף 238 ועיקר פרנסתו של הילד עליו, הכל לפי תנאים שנקבעו; לענין סעיף זה, "משפחה" - בן זוג, הורה, אח או אחות.</p> <p>(ד) השר, באישור ועדת העבודה והרווחה, רשאי לקבוע נסיבות מיוחדות שלפיהן יראו במי שמלאו לו 18 שנים וטרם מלאו לו 20 שנים זכאי לענין פרק זה ובלבד שהשלים את תקופת האכשרה כאמור.</p> <p>(ה) לענין סעיף קטן (ב) וסעיפים 161(ג), 168, 170(ב) ו-174 דין מתנדבת בשירות לאומי או התנדבות קהילתית או משרת בשירות לאומי-אזרחי כדין חייל, בשינויים המחוייבים.</p> <p>לפי סעיף 161 לחוק הביטוח הלאומי -</p> <p>"(א) לענין סימן זה, תקופת האכשרה לגבי תקופת אבטלה פלונית היא 12 חודשים קלנדריים שבעדם שולמו דמי ביטוח אבטלה, בעד אחד או יותר מהימים בחודש, בתוך 18 החודשים בתכוף לתאריך הקובע..."</p> <p>לינון מלאו 18 שנים כשהתחיל לעבוד אצל מעסיקו. כלומר, הוא מבוטח בפרק ביטוח אבטלה. ברם, לא מלאו לו 20 שנים כשפוטר והתייצב בלשכת התעסוקה.</p> <p>כמי ששולמו בעדו דמי ביטוח אבטלה בעד למעלה מ-12 חודשים קלנדריים (בעד אחד או יותר מהימים בחודש), הוא השלים את תקופת האכשרה הנדרשת בס' 161 לחוק.</p> <p>כמובטל שמלאו לו 18 שנים, שהשלים את תקופת האכשרה כאמור והוא המפרנס היחיד של משפחתו, יראו את ינון כזכאי לענין פרק זה, אף אם לא מלאו לו 20 שנים.</p> <p>הרחבת ההסבר : לענין תשובה שגויה ג' - לפי סעיף 342(ב) לחוק הביטוח הלאומי - "המעביד חייב בתשלום דמי ביטוח בעד עובדו..." לפי סעיף 365 לחוק זה - "היה אדם חייב לפי חוק זה לשלם דמי ביטוח בעד הזולת ולא שילם, יראו, לענין הזכות לגמלה, כאילו שולמו".</p> <p>תשובה ד.</p>	<p>הסבר הפתרון מועד 9/2024 שנת המס - 2023</p> <p>ד</p>

<p>ניון עובד כשכיר אצל מעסיקו היחיד זה 4 שנים. ב-1/11/2023 יצא ל-13 ימי מילואים. להלן פרטי שכרו ב-6 החודשים שקדמו ל-1 בחודש שבו החל שירות המילואים:</p> <table border="1" data-bbox="199 257 1125 353"> <tr> <td>10/2023</td> <td>9/2023</td> <td>8/2023</td> <td>7/2023</td> <td>6/2023</td> <td>5/2023</td> <td>חודש</td> </tr> <tr> <td>23</td> <td>18</td> <td>22</td> <td>22</td> <td>21</td> <td>20</td> <td>ימי עבודה</td> </tr> <tr> <td>9,234</td> <td>9,108</td> <td>8,859</td> <td>8,936</td> <td>9,129</td> <td>8,654</td> <td>הכנסה (בש"ח)</td> </tr> </table> <p>מהו סך תגמול המילואים שישלם המוסד לביטוח לאומי בעד תקופת מילואים זו (סכום מעוגל)?</p> <p>[זיכרו לבדוק בטבלאות הביטוח הלאומי מהו "התגמול המזערי" הרלוונטי.]</p> <p>א. 4,256 ₪ ב. 4,682 ₪ ג. 4,273 ₪ ד. 4,231 ₪</p>	10/2023	9/2023	8/2023	7/2023	6/2023	5/2023	חודש	23	18	22	22	21	20	ימי עבודה	9,234	9,108	8,859	8,936	9,129	8,654	הכנסה (בש"ח)	<p>שאלה מספר 48.</p>
10/2023	9/2023	8/2023	7/2023	6/2023	5/2023	חודש																
23	18	22	22	21	20	ימי עבודה																
9,234	9,108	8,859	8,936	9,129	8,654	הכנסה (בש"ח)																
<p align="center">פתרון</p>																						
<p>חוק הביטוח הלאומי, פרק י"ב: תגמולים למשרתים במילואים. תקנות הביטוח הלאומי (תשלום ופטור מתשלום דמי ביטוח). תקנות הביטוח הלאומי (תגמולים למשרתים במילואים).</p>	<p>סעיפים רלוונטיים</p>																					
<p>חישוב הזכות לתגמול מילואים:</p> <p>ניון שירת 13 ימים, שהם תקופה אחת בת 7 ימים, ועוד יתרת ימי שירות של 6 ימים. לפי סעיף 271(א)(2), מאחר שיתרת ימי השירות כאמור היתה 6 ימים, ישולם תגמול בעד 7 ימים. לפיכך, ניון זכאי לקבל תגמול מילואים בעד 14 ימי מילואים. (7 + 6 + 1 = 14)</p> <p>חישוב סכום ההכנסה לענין תגמולי המילואים:</p> <p>ברבע השנה שקדם ל-1/11/2023, ניון עבד 63 ימים (22+18+23), כלומר, לא פחות מ-60 ימים. לפיכך, יהיה שכר עבודתו הרגיל סכום ההכנסה בעד רבע השנה שקדם ל-1 בחודש שבו החל שירות המילואים. סכום ההכנסה לחודש לגבי כל חודש ברבעון:</p> <p>עד 6/10/2023, לא יפחת מ-68% מהסכום הבסיסי ..... (6,455 ₪ = 9,493 × 68%) החל ב-7/10/2023 לא יפחת מ-95% מהסכום הבסיסי ..... (9,018 ₪ = 9,493 × 95%)</p> <table border="1" data-bbox="183 1160 1141 1227"> <tr> <td>10/2023</td> <td>9/2023</td> <td>8/2023</td> <td>7/2023</td> <td>6/2023</td> <td>5/2023</td> <td>חודש</td> </tr> <tr> <td>9,234</td> <td>9,108</td> <td>8,859</td> <td>8,936</td> <td>9,129</td> <td>8,654</td> <td>שכר חודשי רגיל</td> </tr> </table> <p>לפי תקנה 6א(א) לתקנות הביטוח הלאומי (תגמולים למשרתים במילואים) - עובד שבחודש שבו שירת במילואים או שבאחד מהחודשים לפחות במהלך תקופת רבע השנה הייתה עלייה משמעותית בשכרו, יחושב לו התגמול על פי העלייה המשמעותית בשכרו, ובלבד ששכרו עלה כאמור במשך שלושה חודשים רצופים לפחות מהמועד שבו עלה לראשונה; בתקנת משנה זו, "עלייה משמעותית בשכרו" - הכנסתו מעבודה, במילואים, הייתה גבוהה בשיעור של 20% לפחות לעומת הכנסתו מעבודה בכל אחד מהחודשים בתקופת רבע השנה שקדמו לחודש שבו עלתה הכנסתו מעבודה או לעומת התגמול המזערי כפול שלושים, לפי הגבוה. בשכרו של ניון לא היתה עלייה כזו.</p> <p>סכום הכנסתו של ניון בעד רבע השנה שקדם ל-1 בחודש שבו החל שירות המילואים:</p> $\max(9,234; 9,018) + \max(9,108; 9,018) + \max(8,859; 9,018) = 27,360$ <p>נחלק את סכום ההכנסה ב-90, ונקבל את "שכר העבודה הרגיל" של ניון, לענין סעיף 272 בחוק הביטוח הלאומי:</p> $27,360 / 90 = 304.00$ <p>חישוב התגמול ליום:</p> <p>לפי ס' 272(א)(1) לחוק, שיעור התגמול ליום יהיה, למי שבתכופ לפני שירותו במילואים היה עובד - שכר העבודה הרגיל. לפי ס' 272(ב) לחוק, לא יפחת שיעור התגמול ליום מהתגמול המזערי (68% מ"הסכום הבסיסי לחודש", מחולק בשלושים, כלומר 215.17 ₪) ולא יעלה על התגמול המרבי (הסכום הבסיסי כפול 5, כשהוא מחולק ב-30, כלומר 1,582.17 ₪).</p> <p>התגמול ליום: $304.00 = \max [\min (304.00 \text{ שכר רגיל} ; 1,582.17 \text{ תג מזערי}) ; 215.17 \text{ תג מזערי}]$</p> <p>תגמול המילואים שישלם המוסד לביטוח לאומי בעד תקופת מילואים זו - 10,892 ₪.</p> <p>4,256.00 ₪ = 14 ימים × 304.00 תגמול ליום</p> <p align="right">תשובה א.</p>	10/2023	9/2023	8/2023	7/2023	6/2023	5/2023	חודש	9,234	9,108	8,859	8,936	9,129	8,654	שכר חודשי רגיל	<p>הסבר הפתרון</p> <p>מועד 9/2024 שנת המס - 2023</p> <p align="right">א</p>							
10/2023	9/2023	8/2023	7/2023	6/2023	5/2023	חודש																
9,234	9,108	8,859	8,936	9,129	8,654	שכר חודשי רגיל																

<p>ינון, יליד 1/2/1956, עלה לישראל ב-1/3/2001. הוא עבד ברציפות 22 שנים כשכיר אצל מעסיקים רבים ושונים. ב-3/2023, לאחר שהגיע לגיל 67, פרש מעבודתו אצל מעסיקו האחרון, אצלו עבד כשכיר 3 שנים ברציפות. הכנסתו לְאַחַר הפרישה לא עולה על ההכנסה המְרִבִּית, כְּמִשְׁמְעוּתָהּ בפרק ביטוח אֶזְרָחִים וְתִיקִים וביטוח שאירים. כשהגיש למוסד לביטוח לאומי את מִסְמְכֵי הַתְּבִיעָה לקצבת אזרח ותיק (אליהם צירף תלושי שכר מכל תקופות עבודתו אצל כל מעסיקיו), הִסְתַּבֵּר שמעסיקו האחרון כלל לא דיווח למוסד לביטוח על העסקתו, ולא שילם דמי ביטוח לאומי בְּעֵדוּ ב-3 השנים שבהן הועסק אצלו.</p> <p>האם זכותו של ינון לקצבת אזרח ותיק תיפגע, בְּנִסְיַבּוֹת שתוארו לעיל? (בחרי את המשפט הנכון ביותר מבין המשפטים הבאים)</p> <p>א. לא, מאחר שתקופת עבודה של עובד לא משפיעה על גובה קצבת האזרח הוֹתִיק שְׁיִקְבֵּל. ב. כן, אֶלֶּא אִם כֵּן המעסיק ישלם למוסד לביטוח לאומי את דמי הביטוח בעד שנים אלה. ג. לא. זכותו של ינון לקצבת אזרח ותיק לא תיפגע, בְּנִסְיַבּוֹת שתוארו לעיל. ד. כן. ינון זכאי לקצבת אזרח ותיק לפי מספר החודשים שבעדם שולמו בפועל דמי ביטוח בעדו לענף אזרחים ותיקים וביטוח שאירים, לפני מועד התביעה.</p>	<p>שאלה מספר 49.</p>
<p>פתרון</p>	
<p>חוק הביטוח הלאומי - ס' 1 (הגדרות), פרק י"א: ביטוח אזרחים ותיקים וביטוח שאירים. לוח א'1 - חלקים א' ו-ד'. חוק הביטוח הלאומי, ס' 342(ב), ס' 365.</p>	<p>סעיפים רלוונטיים</p>
<p>לפי ס' 245(א) לחוק הביטוח הלאומי, הגיל לקצבת אזרח ותיק הוא -</p> <p>" (1) גבר - שבעים שנים ואם הכנסתו בשנת מס אינה עולה על ההכנסה המרבית - גיל הפרישה; (2) באשה - ... "</p> <p>לפי ס' 1 לחוק - "גיל הפרישה", לגבי גבר - הגיל הקבוע לו בהתאם לחודש לידתו בחלק א' בלוח א'1.</p> <p>"גיל הפרישה" הקבוע לגבר יליד פברואר 1956, לפי חלק א' בלוח א'1, הוא גיל 67.</p> <p>לפי נתוני השאלה, הכנסתו של ינון, לְאַחַר הפרישה, לא עולה על ההכנסה המְרִבִּית, כְּמִשְׁמְעוּתָהּ בפרק ביטוח אֶזְרָחִים וְתִיקִים וביטוח שאירים. לפיכך, הגיל לקצבת אזרח ותיק, לגביו, הוא גיל 67.</p> <p>כיליד 1/2/1956, מלאו לינון 67 שנים ב-3/2023. כלומר, הוא הגיע לגיל הפרישה. ככזה, הוא זכאי לקצבת אזרח ותיק.</p> <p>לְפִי סעיף 342(ב) לחוק הביטוח הלאומי - "המעביד חייב בתשלום דמי ביטוח בעד עובדו..." לְפִי סעיף 365 לחוק זה - "היה אדם חייב לְפִי חוק זה לשלם דמי ביטוח בעד הזולת ולא שילמם, יראו, לענין הזכות לגמלה, כְּאִילוּ שולמו".</p> <p>לפיכך, <u>זכותו של ינון לקצבת אזרח ותיק לא תיפגע, בנסיבות שתוארו לעיל.</u></p> <p>תשובה ג.</p>	<p>הסבר הפתרון מועד 9/2024 שנת המס - 2023</p> <p>ג</p>

<p>זה שנתיים ברציפות שלוסי, בת ה-34, מְשַׁמֶּשֶׁת עובדת נקיון אצל 5 מעסיקים שונים (בכל יום בשבוע אצל מעסיק אחר). קָמִי שעוסקת בסוג עבודה המפורט בטור א' בתוספת הראשונה לצו הביטוח הלאומי (סיווג מבוטחים וקביעת מעבידים), וְנִתְּוָה בתנאי עבודה מיוחדים כמפורט לצידו בטור ב', היא נחשבת לענין חוק הביטוח הלאומי כעובדת אצל 5 מעסיקים האמורים. ב-1/3/2023 קיבלה אישור מרופא נשים מומחה כי עָלֶיהָ לְהַפְסִיק את עבודתה, לְצוּרָךְ שְׁמִירַת הָרִיוֹן, למשך 30 ימים רצופים. לוסי נעדרה מעבודתה אצל 5 מעסיקים בכל אותם ימים.</p> <p>האם לוסי עשויה להיות זכאית לגמלה לשמירת היריון, לפי חוק הביטוח הלאומי, בְּעַד תקופת היעדרותה זו מעבודתה? (בחר/י את המשפט הנכון ביותר מִבֵּין המשפטים הַבָּאִים)</p> <p>א. לא. כעובדת מכוח צו הביטוח הלאומי האמור, היא לא זכאית לגמלה זו. ב. כן, ובלבד שלא ישולמו לה דמי מחלה וגמלה לשמירת היריון בעד אותה תקופה. ג. לא, מאחר שהיא נחשבת לענין חוק הביטוח הלאומי כעובדת אצל 5 מעסיקים. ד. כן, אבל אך ורק אם היא שילמה למוסד לביטוח לאומי דמי ביטוח לעובד עצמאי בעד הכנסתה אצל כל אחד מ-5 מעסיקים.</p>	<p>שאלה מספר 50.</p>
<p>פתרון</p>	
<p>צו הביטוח הלאומי (סיווג מבוטחים וקביעת מעבידים). חוק הביטוח הלאומי, פרק ג' - סימן ה': גמלה לשמירת היריון.</p>	<p>סעיפים רלוונטיים</p>
<p>לפי חוק הביטוח הלאומי, פרק ג' - סימן ה': גמלה לשמירת היריון: " 58. בסימן זה - "מבוטחת" - עובדת או עובדת עצמאית, המבוטחת לפי פרק י"א ומתקיימות בה הוראות סעיף 50, ולענין זה היום הקובע הוא היום הראשון לשמירת היריון; "שמירת היריון" - היעדרות מעבודה בתקופת ההיריון המתחייבת בשל אחד מאלה: (1) מצב רפואי הנובע מההיריון והמסכן את האישה או את עובריה, הכל בהתאם לאישור רפואי בכתב; (2) סוג העבודה, מקום ביצוע העבודה או אופן ביצוע העבודה מסכנים את האישה בשל היותה בהיריון, או את עובריה, לפי אישור רפואי בכתב, ולא נמצאה לה עבודה חלופית מתאימה על ידי מעבידה. "</p> <p>לוסי עוסקת בסוג עבודה המפורט בטור א' בתוספת הראשונה לצו הביטוח הלאומי (סיווג מבוטחים וקביעת מעבידים), ונתונה בתנאי עבודה מיוחדים כמפורט לצידו בטור ב'. היא נחשבת לענין חוק הביטוח הלאומי כעובדת אצל 5 מעסיקים, החייבים בתשלום גמול עבודתה. כאישה בת 34, המבוטחת לפי פרק י"א לחוק הביטוח הלאומי, וכמי שעובדת שנתיים ברציפות אצל 5 מעסיקים, מתקיימות בה הוראות סעיף 50 לחוק.</p> <p>לפי ס' 59 לחוק - "מבוטחת, שהיתה בשמירת היריון שלושים ימים רצופים לפחות, תהיה זכאית לגמלה בעד התקופה האמורה ובעד כל תקופה נוספת של 14 ימים רצופים לפחות שבהם היתה בשמירת היריון, והכל לפי אישורים רפואיים, כללים, תנאים ומבחנים שקבע השר". לפי ס' 61 לחוק:</p> <p>" (א) מבוטחת הזכאית לתשלום על פי כל חיקוק, הסכם קיבוצי כהגדרתו בסעיף 180 או הסדר קיבוצי אחר, תקנון של קופת גמל, חוזה עבודה או תקנון של קרן ביטוח או פנסיה, בעד התקופה שבה היא נמצאת בשמירת היריון, לא תשולם לה גמלה לפי סימן זה בעד אותה תקופה. (ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), לא תישלל זכותה של מבוטחת לגמלה לשמירת היריון לפי סימן זה בשל זכאותה לדמי מחלה לפי סעיף 7(ג)(1) לחוק עבודת נשים, ובלבד שלא ישולמו לה דמי מחלה וגמלה לשמירת היריון בעד אותה תקופה. "</p> <p>לפיכך, לוסי עשויה להיות זכאית לגמלה לשמירת היריון, לפי חוק הביטוח הלאומי, בְּעַד התקופה האמורה, ובלבד שלא ישולמו לה דמי מחלה וגמלה לשמירת היריון בעד אותה תקופה.</p> <p>תשובה ב.</p>	<p>הסבר הפתרון מועד 9/2024 שנת המס - 2023</p> <p>ב</p>